

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 24-వ తేది గురువారము
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY, 24th OCTOBER 1929. } సంచిక ౧౬౯
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ షష్ఠి. } No. 169

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పలకు
నంజీవివంటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
జ్ఞానము గలంగడు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 లంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
తీర్థ
109, ఫ్రేటిరోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి.

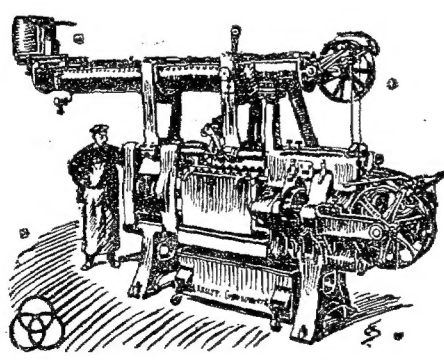

ఏజెంటు కావలెను:—మద్రాసు గవర్న మెంటు ఇంకు
ఫ్యాక్టరీని మేము తీసుకొని మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైన అన్నిరంగుల సిరాలు ధరలు
తగ్గించి పంపిస్తున్నాము. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను
నరసింహం అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 అర్రీనియోకవీధి, మద్రాసు

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

క్రుప్పు ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచము దంతలలోను
గొప్పది యగు క్రుప్పు
ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయ
బడినది. దీనితో సమాన
ముగా పని యిచ్చునది
రెండవదిలేదు.

హిందూ దేశములో పని
చేయు 600 యక్సు వెల్లరు
గ్లలో 500 క్రుప్పుయక్సు
వెల్లరులు అయివున్నవి.
అసలు యీ యక్సు వెల్లరులు
నూతనమైన పని చెప్పవడు
చున్నది.

పళ్లచక్రములు, వరము, కోనులు మొదలగు సామానులు అరగకుండునట్లుగా స్పెషల్
క్రోముస్టీలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముదము, అవిశి,
ఆవాలు, గానుగ మొదలైన అన్ని నూనెలు తీయవచ్చును. ఆముదమును, నువ్వులు ఆడుటకు
యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకర్సు పనికిరావు. విడిభాగములు సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రాప్తేటరు } సోల్ ఏజెంటు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,
సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ. } యింజనీర్లు, బెజవాడ

ఆయుర్వేద వైద్యులకు

కొన్ని సదుపాయములు—నుప్రసిద్ధ భస్మములు
తగ్గింపుధరలు—కొద్దికాలమువరకే

అశ్రిక భస్మము (శతపుటము) తు 1 కి	2-4-0
అశ్రిక భస్మము-నిశ్చంద్రికం	1-4-0
కాంత భస్మము (అత్యుత్తమం, వారితరం)	7-12-0
లోహ భస్మము (100 పుటములు)	2-8-0
లోహభస్మము-వారితరం	1-8-0
మందూరభస్మము-ఉబ్బులకు (వారితరం)	0-12-0
పంగభస్మము-అపునర్భవం-మేహవ్యాధులకు	0-14-0
సీసభస్మము (అపునర్భవం-శ్రేష్ఠమైనది-60 పు.)	1-8-0
వైక్రాంతభస్మము-రక్తకుద్ది-శ్రేష్ఠ ఉడుకులకు	1-4-0
రజితభస్మము-శుక్ల నష్టమునకు	2-8-0
తామ్ర భస్మము-మందులలో కలిపి వాడుటకు	1-4-0
చరకాశ్రమం - (డి. నె. కి) నూజివీడు (కృష్ణం)	

తెలుగు కావ్యానర్కము రు. ౧-౦-౦
సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యా
దర్శ మనుఅలంకారశాస్త్రగ్రంథమునకు సరియ
గు తెలుగు, విద్యార్థుల కత్తుతోపయోగకరము.
దైవబలము (భక్తిప్రధానపద్యకావ్యము) ,, ౦-౪-౦
తీవ్రస్మక్తి, విదేహముక్తి } (సాగ్రంథము) ,, ౦-౪-౦
సగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసన } (లోనివి) ,, ౦-౪-౦
ఇట్లు వ్రాయవలెను:—
అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయము, కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200
రకములున్న యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమృతము
నకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాలలూగు ఉచితము.
రావు చిన్నారావు & సన్సు,
రాయల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ అక్టోబరు నెల 24-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
గురువు తెనాలిది ,, ప 45 కలవిరు	12 8 0	18 4 0
నెల్లూరిది ,, డిబ్బో 42	13 8 0	14 0 0
ధిల్లి ,, డిబ్బో 46	15 8 0	16 8 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
నవ్వులు ,,	21 0 0	23 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
నెనగలు ,, డిబ్బో	16 8 0	20 0 0
పెసలు ,, డిబ్బో	13 0 0	16 8 0
మినుములు ,, క్విన్	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, రిలీ	9 8 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	18 0 0	145 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47-0-0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 15 మిమకనూనె 100		
అముదము బా 1-కి	108 0 0	105 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	119 0 0	20 0 0
కూరపసుపు ,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి	105 0 0	122 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	82 0 0	45 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలియందు మజుగు 1-కి ర 40	50	
బెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	25 10 0	25 14 0
చింతపండు బా 1-కి	30 0 0	40 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	82 8 0	98 0 0
చురం	26 8 0	27 0 0
రవుండు	88 8 0	88 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహంయూ పె	రు	7 12 0
నెం 6 ,, కటారి		4 12 0
నెం 24 ,, లాకి		5 10 0
నెం 40 జామర 10 పా		10 0 0
నెం 20 1/2 రెట్టతేడి		7 0 0
నెం 40 రాణి		10 0 0
నెం 4 తెన్ని మనీదు		4 8 0
44 నాండ్		10 18 0

7. లోహములు

వెండి 100 కులం 1-కి	రు	53 12 0 రు 56-4-0
బంగారు కులం 1-కి		21 4 0 21 12 0
పవరను 1-కి		18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి		252 0 0 256-0-0
రాగి బా 1-కి		828-0-0 830-0-0

8. రంగులు

అతి పేలు క్విట్టరులాండు అలిజరయిక్ సింహంమార్కు		
పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు	47 0 0	
,, నీలిరంగు 1 రతి	1 10	
,, 14 రతులు	1 10 6	
,, 18 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 0	
,, 1 అందరు	1 8	
రస్మిటు వాష్టుస్కాబ్ లెట్ అనగా (టర్నింగ్-రెడ్డు)	8 4 0	
కాంగ్ 8 డి	1 0 0	
వేరు 4 డి	1 2 0	

మైసూరు శాసనసభలో దివానుగారిస్వస్తివాక్యములు

మద్యపాన నిషేధము తత్తరపడి చేయగూడదు
పత్రికా స్వాతంత్ర్యము కొలదిగానుండవలెను
గాని పూర్తిగా నుండగూడదు-అని
దివానుగారు చెప్పిరి

మైసూరు శాసనసభ యొక్క అంత్యసమావేశము యీ నెల 21 తేదీన జరిగెను. ఈ సమావేశము అయినతర్వాత తిరిగి శాసనసభల ఎన్నికలు జరుగవలసియున్నది. కనుక యీకడపారి సమావేశమునకు దివానుగారు స్వస్తిచెప్పుచు యిట్లుపరస్పరించిరి.

ఈ సమావేశమున ముగించుటకు నాయంత్యోపన్యాసమును క్లుప్తముగా పూర్తిచేసెదను.

నానూరులైన యీ సభాసదులందరూ మైసూరు ప్రభుత్వమువారికి ప్రజాభిప్రాయములను అర్థమగునట్లు చేయుచు తోడ్పడినందులకు నేనెంతయు కృతజ్ఞుడను. మీరందరూ ఇదే రీతిగా ప్రభుత్వమువారికి ఆంతరంగికులై ప్రజలకు ప్రతినిధులై న్యాయపరిపాలనమును సుకరముచేయవలెననియే మేము సర్వదా కోరుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారి శాసనములను గూర్చి విమర్శించి అందలిలోపములను మాపెట్టెడివారి యభిప్రాయములకు ప్రభుత్వమువారు సర్వదా చెవియొగ్గివినుటకు కుతూహల చిత్తులై యున్నారు.

గత 3 సంవత్సరముల నుండియు మనము శాసనకర్తలమై యిచ్చల సభావ్యవహారములను జరిపియున్నాము. ఇది మన కడపారి సమావేశము. అనేక కార్యములను నెరవేర్చితిమి. అనేక కార్యములను సాధించుటకు మార్గము తేర్చరచితిమి. ఇది మనకు స్వాగతదగిన విషయమే. ప్రాథమికవిద్యాశాసనమున్ను, వ్యవసాయమునకై నీటిపారుదల గూర్చిన చట్టమును యీసమావేశమునందు చర్చింప బడినది. విద్యాశాసనము ఎంతవరకు ప్రయోజనకారియో మునస్కులు తెలియవలసి యున్నది. ఇంగ్లీషున బిల్లునకు సభలో తగినంత ఆహదము కలుగలేదు.

మద్యపాననిషేధము

చిరకాలముగత చర్చనీయాంశమున మద్యపాన నిషేధమును గూర్చి యీ సమావేశమునందు తీవ్ర వాదప్రతివాదములు జరిగెను. ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారి కార్యభోగణీయై కింత విషయ చెప్పవలసియున్నది. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము యొక్క యుద్దేశసంకల్పములను సత్ప్రయోజనములను ప్రభుత్వమువారి తేమాత్రము గర్హించుటలేదు. ప్రజలు మద్యపాన విశాచమున కాహుతి కావలెనని ప్రభుత్వమువారు కోరుటలేదు. ఈ కల్లు సారాయాలవల్ల పెచ్చెడి ద్రవ్యాదాయమును విడనాడుటకు ప్రభుత్వమువారు వెనుకాడుచున్నారనుటకూడ నిజము కాదు. ఈ మద్యపానమును నిర్మూలించుటకు దేశములోని మీరందరూ ఎంతటి ఆతురత జెందుచున్నారో ప్రభుత్వమువారు కూడ అంతటి పట్టుదలనే విహించియున్నారు. కాని యీ సమస్యలో రెండు ముఖ్యసారాంశములను శ్రద్ధతో ఆలోచించవలయును.

ఈ రెంటిలో ముఖ్యమైన మొట్టమొదటి విషయము గవర్నమెంటువారి రెవెన్యూవిషయమైయున్నది. ఇది చాలా ముఖ్యమైనవిషయముగా తోచకపోవచ్చును. కానీ, యీ కల్లు సారాయాలవల్ల ఒకకోటి రూపాయలకు పోవుచున్న ఆదాయము వచ్చుచున్నది. ఈ ఆదాయానికి కాని నిర్వహించెడి ఉద్యోగియుల సిబ్బందికోరకు కొన్నితల రూపాయలు ఖర్చు అగుచున్నది. సంపూర్ణ నిషేధము ఒక్కమారుగా అమలుపరచేయెడల ఆదాయము పడిపోవుటయేగాక సిబ్బంది ఖర్చుకూడ యితరఆదాయములవల్ల భరింపవలసియున్నది. ఈ సిబ్బంది లేనియెడల సంపూర్ణ నిషేధము జరుగునట్లుచేయుట అసంభవమగును. అందువల్ల కల్లుసారాయా అంగడులను రద్దుచేసి, అబ్కారీశాఖ సిబ్బందినిగూడ రద్దుచేయునో, సంపూర్ణ నిషేధము జరుగునట్లు చూచుటకు ఉద్యోగులు ఉండజాలరు. మనసంకల్పము యీడే రకపోవుటయేగాక రెవెన్యూకూడ నష్టమగును.

రెండవసారాంశ మొకటి యోచింపవలసి యున్నది. ఒక్క రాజశాసనమును సర్వత్ర వర్తింప చేసి యీ అభ్యోగమును ప్రజలచే మార్చింపగలమా? ఇది ప్రభుత్వమువారికి సంబంధించినది. కానిమీద కాలవేసికొని బుద్ధిగొలిపి యూహలు చేసెడి రాజ్యాంగవేత్తలు కొందరు కలరు. వీరికి నిజపరిస్థితుల సాధ్యాసాధ్యములు తెలియవు. కల్లుసారాయా దుకాణములు ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసిన తోడనే మిగిలిన చిక్కులన్నియు తమంత తామే వీడిపోయి చిక్కు వీడిపోయి తెల్లవారినట్లుగ నని వీరు తలంచెదరు. కాని యీ భ్రాంతినే మేము విడగొట్టవలసి యున్నది. అమెరికా మున్నగు దేశములలో వలె యీ భారతదేశములో రహస్యముగా కల్లు సారాయాలను తయారుచేసెడివారిని పట్టుకొని శిక్షించి నిలిపివేయుట సులభసాధ్యము కాదు.

కనుక యీ ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ప్రజలకు యీ దురభ్యాసారిష్టములను గూర్చి బోధించి కొంత జ్ఞానవికాసము కలుగజేసి క్రమశః చేశము లో మద్య విక్రయము తగ్గించుట యుక్తమని ప్రభుత్వమువారి సంకల్పము. ఇది నిదానముగా జరిగెడి పనియే. కానీ, ఇది మెల్లగా పరుగెత్తుటవంటిది:—మీ కొక యుదాహరణ చెప్పెదను. కొలదిమాసముల క్రిందట ప్రజోపకారమునే ప్రధానముగా నెంచి ప్రభుత్వమువారు ఇర్రిగు కెనాలు ప్రాంతములందలి గంజాయి దుకాణములను రద్దుచేసిరి. కాని తరువాత కొలది దినములలోనే యీ ఇర్రిగు కెనాలు ప్రాంతమునందు జరుగుచున్న ఇంజనీరింగు పనులను ఆపివేయవలయునా, లేదా తిరిగి గంజాయి దుకాణములను అచటి పనినాండ్ల కొరకై పెట్టవలెనా అను మాంసంలోనికి ప్రభుత్వమువారు వచ్చిరి. ఈ విషయమై ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటువారు ఏమేమి అభిప్రాయములను తెలియజేసినదియునో, గవర్నమెంటువారు ఏమి ప్రత్యుత్తర మొసంగినదియునూ మీకిప్పుడు విచరింపబనిలేదు. ఆపరిస్థితులలో మీరే గవర్నమెంటువారి బాధ్యతలను నడిపించి యుండేనచో యింకొకరీతిగా ప్రవర్తించియుండరు. కాబట్టి యీమద్యపాన నిషేధము అనేక చిక్కులతో కూడిన విషయము. ద్రవ్యసంబంధమైన చిక్కులేగాక, ప్రజల యజ్ఞానదురభ్యాసముకూడ పెద్ద ప్రతిబంధకమైయున్నది. అందువల్ల సులభమైన అడ్డదారి వీడియును లేదు.

పత్రికా స్వాతంత్ర్యనిరోధము

పత్రికాస్వాతంత్ర్య శాసనమును గూర్చి యొకమాట చెప్పవలసియున్నది. ఈశాసనమును సవరించుటకై యొక సవరణ చిత్తుపట్టమును ప్రతిపాదించుటలో కొంత ఆలస్యమైనది. కాని యీ ఆలస్యము అనివార్యము. ఒక సంవత్సరము క్రిందట యీశాసనసభలో పత్రికాస్వాతంత్ర్య శాసన సవరణ మనా వత్సయని వాదించబడెను. ఈసమావేశమునందుగూడ పత్రికాస్వాతంత్ర్యమునకు కొంత నిబంధన ముండవలెననియే మీలోని యధిక సంఖ్యాకులభిప్రాయ మొసంగిరి. ఇప్పుడున్న పత్రికాశాసన మతి తీవ్రముగా ఘనదనియు కొంచెము దాక్షిణ్యభావముతో సదరు శాసనము సంస్కరించవలయుననియు చెప్పెడివారితో ప్రభుత్వమువారు ఏకీభవించెదరు. కాని, ప్రభుత్వమువారి వ్యవహారములను అక్రమముగా తూలనాడుచు యుక్తాయుక్తము లేరుగక విరుద్ధవాతలను పత్రికలు ప్రకటించుటకుమాత్రము ప్రభుత్వమువారికిరంకింపజాలరు. కాని, కొంత సహేతుకమైన స్వాతంత్ర్యము పత్రికల కుండవలెను.

గవర్నమెంటు ఉద్యోగుల వేతనములు

స్వల్ప వేతనములు గల నవుకర్లను మంచినీటిలోనికి తెచ్చుటకై మీరు ప్రభుత్వమువారిని అనేకమారులు నొక్కి యడిగిరి. అందువల్ల ప్రభుత్వమువారి రెండుల కంగీకరించి విస్వాట్లు కొన్ని చేసిరి.

పెద్దయద్యోగులకును, కొద్ది నవుకర్లకును ఒకేరీతిగా బహుమాన వేతనముల నిర్ణయింపు తీర్మానించడమైనది. పెద్ద ఉద్యోగులవలెనే స్వల్పవేతనములను పొందునవుకర్లకు గూడ ఒక సంవత్సరపు నవుకరీకి గాన, ఒక నెల జీతము బహుమానముగా నొసంగబడును. ఇదివరలో 30 సం॥ రముల నవుకరీ చేసినవానికే పించనపుచ్చుకొనుట కర్హతయండెను. ఇప్పుడట్లుగాక 15 సం॥ రముల నవుకరీ చేసిన పిమ్మటనే పించన తీసికొనుట కర్హతలుగనును. ఈ పద్ధతిపై యుద్యోగులకు క్రింది యుద్యోగులకుగూడ వర్తింతును. పై ఉద్యోగులకు ఫించన వేతన ప్రమాణములే రీతిగా గుణింపబడునో అదేరీతిగా క్రిందియుద్యోగులకు గూడ గుణింపబడును. పై ని కొద్యోగులకు గూడ ప్రతిసంవత్సరపు నవుకరీకిగాను ఒక నెలజీతము బహుమాన మొసంగబడుటకు నిబంధనలు సవరించబడును.

వోల్టర్లజాబితాలు కొన్ని నిర్లక్ష్యముగా స్థానిత్యపూరితములుగా తయారుచేయబడినట్లు కొందరు శాసనసభ్యు లిదివరలో ఆక్షేపించియుండిరి. అట్టిపోషములు ప్రమాదములు కల్గినంబడుకై చింతింపబడుచున్నాను. ఇకముం డిట్టిపోషములు తప్పలు లేకుండుటకై శ్రద్ధ పూర్తిగా వహింపబడును.

మీ కందరికిని భగవంతుడు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములను ప్రసాదించుగాక! మీలో కొందరు తిరిగి రాబోవు ఎన్నికలకు అభ్యర్థులుగా నుండవచ్చును. అట్టివారికి ఎన్నికలలో విజయము కలుగుగాక!

ఆంధ్రకార్తికమాహాత్మ్యము

పద్యములు మృదుమధురముల, కథ లత్యద్భుతములు, నీతికె బుట్టినట్లు. అనేకపండితులమెప్పు వడసినది. విశేషించి కార్తికమాసముం దనేకులచే జడువబడు పుణ్యపురాణము. 180 పేజీలు. నెల 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు వేరు.

విలాసము:—అనిపెద్ది జగన్నాథశాస్త్రి,

కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

‘యువకులే కాంగ్రెస్ కార్య
నిర్వాహకులుగా నుండవలెను’

బెంగుళూరు, కల్చికొట్ట, కొట్టయం, తిరుచనాపల్లి.

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములకు 1-11-29 ది లాగాయితి నాలుగునెలలకు రమా రమి 700 మణుగులు మేలురకం నెయ్యి సమై చేయు హక్కును కోరువారు 960 తులములు గల మణుగు 1 కి తమ అంగీకార రేట్లను వుదహరిస్తూ తీలుచేసుకొనిన కమిషన్ లో టెండర్లు (శ్రీ) ఇంటెరిం విచారణకర్తలవారి చిరునామాకు 28-10-29 ది సాయంత్రం 5 ఘంటలలోపున చేరునట్లు సంపుకో వలెను.

2/- ప్రతి టెండరు కవరుపై "నెయ్యి టెండరు" అని వ్రాసుకొనవలెను.

3/- సరుకు తిరుపతిలో దేవస్థానం జనరల్ స్టోరు వద్ద సమై చేయవలసి వుంటుంది.

4/- ప్రతి టెండరుతో రొక్కముగాగాని లేక కరెన్సీనోటు రూపముగాగాని రూ. 100 ధరావత్తు పంపవలెను. నోటుయొక్క నెంబరు వగైరా తప్పిళ్లు టెండరులో నమూనాచేయవలెను.

5/- టెండరు మంజూరైన సవాల్ దారుడు మంజూరు వుత్తరువు చేరిన 5 రోజులలోగా ఫర్ దర్ డిపాజిట్టుగా రూ. 500 చెల్లించి క్రమమయిన స్టాంపులో ఇంకా యితరమామూలు పరత్తులతో అగ్రిమెంటు వ్రాసియియ్యవలెను. సదరు అగ్రి మెంటు పరత్తుల నమూనా తిరుపతి దేవస్థానం ఆఫీసులో చిక్కును.

6/- ఏ టెండరుగాని కారణము తెలుపకనే త్రోసివేయుటకు (శ్రీ) ఇంటెరిం విచారణకర్తల వారికి స్వతంత్రము కద్దు.

7/- టెండరుదార్లు తమపేరు చిరునామా పో స్టల్ అడ్రసు వగైరా తప్పిళ్లున్నియు విరళముగా టెండరులో నమూనా చేయవలెను.

కడపజిల్లా వర్తకుల టెండర్లకు యెక్కువ ప్రోత్సాహము ఇవ్వబడును.

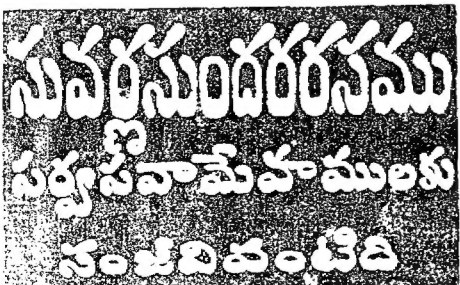
Sd/- Sri RAMACHANDRA DOSS, Interim Vicharanakartha.

గొప్ప లాభము

"ఇల్లు- వంటి మజిలిస్తు"

దొంగలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అక్కరలేనివో డబ్బు వాపసు పంపెదము. ప్రసిద్ధిచెందిన మజిలీ న్నని మీకు తెలిసియే యుండును. లండన్ వారు ప్రకటించినవి.

- 12 గజముల తాను 6 కమీజులగును రూ 7-8-0
12 మూర మధులూల్లు చీర నాజుగుడోర్యలు 4-0-0
16 ,, మెడగల పనితనమగు 6 మీజులుగలపెట్టె 9-0-0
చట్టువు 5 కమీజులుగలపెట్టె 16 ,, మెడగలవి. 10-0-0
ఏనైజు వ్రాసిన పంపెదము. క్యాటలాగు యిసాం.
గుప్తా అందుకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

అటునంటి సవామేహములైన గుడుర్పును, ఇక్కడకు నులు అనగనం, నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్గుణములు లేవు. అనే కులు వాకిమెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు వైద్యమున అను భవముగల కి|| శ్రీ|| కేటూరిసుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడి నది, వాడు విభము మందుతో పంపబడును.

4 వెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0.

ఆర్డరసాయనశాల, ముత్తూరు. (కృష్ణ)

నృత్యంతరేఖలు

చీరాల

అభినవబాలభీముని ఊరేగింపు

దసరాఉత్సవములలో హేలాపురమున జరిగిన మద్రా సురాజధాని విద్యార్థి కు స్త్రీప్రజ్ఞాపంఢములయందు అఖండవిజ యమును బడసి, సువర్ణపతకమును రజతగదయును, బహుమతి గొనివచ్చిన, శ్రీయుత శ్రీకాకుళం పట్టాభిరాములుగూర్త గారు అగ్రాసనాధిపతిగనుండి. రామరావుగారిని, అగ్రాసనాధి పతిగారిని పుష్పమాలాలంకృతుల చేసినపిమ్మట దైవప్రార్థనతో సభ ప్రారంభింపబడెను. బాలకృష్ణమూర్తిగారిచే అభినవదన పద్యములు చదువబడెను. పిమ్మట శ్రీపాట్లూరి పున్నయ్యగారును కర్లపాలెం కృష్ణరావుగారును క. నరదాచార్యగారును, శరీర వ్యాయామమునుగూర్చి గంభీరోపన్యాసము లొసంగిరి. పిమ్మ ట రామరావుగారి గుణగణములనుగూర్చియు, శరీరబలమునుగూ ర్చియు, శ్రీ కె. తిరుపతిరావుగారు బి. ఏ. ఎల్. టి. యస్ శ్రీనివాసరావుగారు బి. ఏ. ఎల్. టి. పి. వెంకటాద్రిగారు ము చ్చటించిరి. శరీరబలమును ఆరోగ్యమునుగూర్చి అగ్రాసనాధిపతి గారు ఉపన్యసించినపిమ్మట పి. రామరావుగారిని అభినవ బాలభీమ అను బిరుదుముతో, సత్కరింపవలెనని సారస్వతసమితి వారిచే, ఉపహరింపబడి, సభ్యులచే నేకగ్రీవముగా నంగీకరిం పబడెను. అధ్యక్షునకును సభ్యులకును వందనశతంబులతో సభ ముగింపబడెను. అతిథియు అగ్రాసనాధిపతియు, బ్యాండు మే శముతో ఊరేగి గ్రామములో ప్రజలు సమర్పించు ఫలపత్ర దులును, నూతనాంబరములును స్వీకరించిరి.

(శ్రీయోభిలాషి)

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

భూమి వణకుచుండుట

అక్టోబరు 22:- మద్రాసుములో పెద్దబజారుకు చివర కాలువమీద వంతెన దిగువభాగమున మేదర్లు, మాదిగలు, కాసా యితురకలు మొదలగువారు నివసించుచున్న భాగములో క్రిం దటి మంగళవారమునండి భూమి వణకుచుండుట కాన్పించు చున్నది. ఈ భాగములోని సరిహద్దులను చెప్పచున్నాను. ఉత్తరమున మురుగుకాలన, తూర్పున రైలుస్టేషనుకు బోవు రోడ్డు, దక్షిణమున పెద్దకాలువ, పడమట చాకలివార్ల చెరువు. ఇందులోనున్న తాటాకుపసారాలు మొదలగునన్నియు ప్రాద్దున మొదలు రాత్రివరకు ఒక్కచివ్రముననే వణకుచున్నవి. ఈ భాగ ము సుమారు రెండువేల చదురపుగజములు వైశాల్యము గలది. మాకల్వేరు తహశీలాదారు మొదలగు యువోగస్తులకు తెలిసి నదో లేదో నాకు తెలియదుగాని వెంటనే శాస్త్రజ్ఞులను రప్పించుట యవసరమని నాకు తోచుచున్నది. వారసురోజుల నుంచి ప్రజలు వేసకువేలు పోయి చూచుచున్నప్పటికిన్ని చెప్పకొనుచున్నప్పటికిన్ని నిన్నటివరకు 'నేను' స్వయంగా చూచుటకు పిలు కలిగినదిగాదు.

కోటిపల్లి కాకినాడరైల్వే

కాకినాడ కోటిపల్లి రైలుస్టేషను వచ్చే ఒకటవ తేదీనుండి తెరచెదరిన రూఢిగా తెలియుచున్నది.

నాన్ కో ఆపరేటర్ల భయము

నాన్ కో ఆపరేటర్లన్న పోలీసువారికిన్ని యితర డిపార్టుమెంటు యువోగస్తులకున్న గల యభిమానమును దుర్మితిపరంపరలుగా నప్పుడప్పుడు అచ్చట కనుబరచుచుం డుట మా పాఠకులకు వింతగాదు. అయినను యిటీవల 'నేనుజూ చిన కొన్నిటి నిచ్చట పొందుపరచుచున్నాను. ఈమధ్య అనగా ఒకటిరెండు నెలలక్రిందట శ్రీయుత ఆత్మహరి గోవిం దాచార్యులుగారు యిచ్చటకువచ్చి కొందరి పెద్దమనుష్యులను కాంగ్రెసుసభ్యులనుగా జేర్చుకొని వెళ్లిరి. ఎవరెవరు చేరినారో తెలుసుకొనుటకు పోలీసుయువోగస్తులు కనుబరచిన ఆందోళ నయు, పడిన శ్రమయు చెప్పుటకు తీరదు. తరువాత యిచ్చటి వరకు యేటేట యిండుక నా ను కో.ఆపరేటివుల భూములకు నీరు యివ్వవద్దని సర్క్యులరులు వచ్చుచునేయున్నవి. అసలు 1926 వ సం॥ ప్రారంభమున నాన్ కోఆపరేటర్ల యొక్క భూ ముల రీప్టను తయారుజేయించి దానిని సస్పెన్షన్ లీట్టు అనిశ్చిత

గా సంపదించి, అది మొదలు ప్రతి సం॥ ము యుక్తకాలములో గొప్ప యువోగస్తులు తాజేదార్లకు ఆ లీట్టులోని భూముల విషయమై జ్ఞాపకార్థము కాన్పిడెన్నతో సర్క్యులర్లు పంపబడు చునే యున్నవి.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ చైరమన్ గారి చర్యలను ఖండించుట

అక్టోబరు 20:- 18-10-29 తేదీ శుక్రవారము సాయం కాలము 5 గంటలకు మ్యూజియం హాలులో రాజమహేంద్రవర పురపాలక సంఘమువారి ఆవసర సభ యొకటి జరిగెను. ఈ ఆవసరసభ తొమ్మిండుగురు సభ్యులు రిక్విజిషన్ పంపించినం దున పిలవడమైనది. ము||రా||రా చౌరగుడి వేంకటకృష్ణారావు బి. యే. బి. యల్ గారి క్రింది తీర్మానమును ఉపహరించిరి:- "మ్యూనిసిపల్ ప్లీజులలో ఎలెక్ట్రిక్ టీపు, దీపములు పెట్టుటకు గాను 27-8-29 తేదీని ఈ కవున్నివోవారు ప్యాసుచేసిన తీర్మా నమును అనుసరించి యీ కవున్నిలు తరపున రాజమండ్రి ఎలెక్ట్రిక్ టీపు సప్లయ కార్పొరేషన్ వారితో సంప్రతించి కంట్రాక్టు ఏర్పాటు వ్రాయించుకొని త్వరలోనే ప్లీజులలో దీపములు పెట్టుటకు ఏర్పాటు చేయుటకుగాను నల్లరు కవున్నిల్లర్లను, చైరమన్ గారినిన్ని డిప్టి గ్రీజు మునిసిపాలిటీల ఆఫ్ఫీ, 28 కెక్స్ ను ప్రకారం, స్టాండింగు కమిటీగా యేర్పాటు చేయుటకు తీర్మా నింపడమైనది.

సదరు స్టాండింగు కమిటీకి ము||రా||రా చౌరగుడి వేంకట కృష్ణారావు బి. ఏ. బి. యల్ గారిని, చుక్కా అప్పలస్వామి రెడ్డిగారిని, రంధి అప్పలస్వామిగారిని, డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని సభ్యులుగా ఎన్ను కొనడమైనది.

సదరు స్టాండింగు కమిటీయొక్క మీటింగులు కమిటీ సభ్యులలో యిద్దరు యెప్పుడు పిలువవలెనో అప్పుడు పిలువ వలెను. సదరు కమిటీకి ఇద్దరు మెంబర్లు కోరముగా నుండవలెను. సదరు కమిటీకి ము||రా||రా చుక్కా అప్పలస్వామి రెడ్డిగారు కన్వీనరుగా నుండవలెను."

పై తీర్మానమును ఉపహరించుచు 27-8-29 తారీకున ఆమోదింపబడిన తీర్మానమును అమలులో పెట్టక, కాలయా పన చేయుచున్న చైరమన్ గారిచర్యలను కృష్ణారావుగారు తీవ్ర ముగ ఖండించిరి. చైరమన్ గోవిందరావుగారే యీ కమిటీకి కూడ కన్వీనరుగా నుండినవో పని జరుగదనియు, అందుచే ము||రా||రా చుక్కా అప్పలస్వామి రెడ్డిగారు కన్వీనరుగా నుండు ట మంచిదనియు తెల్పిరి.

ఈ తీర్మానమును ము||రా||రా రంధి అప్పలస్వామిగారు బలపఱచిరి. తీవ్రముగ చర్య ఏమియు లేకుండగనే తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

వ్యాయామక్రీడలు

శ్రీ కృష్ణా క్లబ్బువారి యాజమాన్యమున జరిగిన వ్యాయామ క్రీడలలో 19-10-29 తారీకు ఉదయమున ఆర్ట్స్ కాలేజి ఏ. టీము వారికిని, దేవత లక్ష్మి మెమోరియల్ క్లబ్బు వారికిని మోకి ఆఖరు ఆటలో పోటీ జరిగెను. ఈ పోటీలో దేవత లక్ష్మి మెమోరియల్ క్లబ్బువారు 7ల్పిరి. నిన్న సాయంకాల ము 4 గంటలకు కాలిబంతి ఆటలో కట్టకడపటి ఆట, టంగుటూరి లక్ష్మీనారాయణ మెమోరియల్ క్లబ్బు వారికిని ఆర్ట్స్ కాలేజి ఏ. టీము వారికిని పోటీ జరిగెను. ఆర్ట్స్ కాలేజి ఏ. టీము వారు ఓడిపోయిరి. పిమ్మట జరిగిన బహిరంగసభలో ము||రా|| శ్రీ న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులుగారు గెల్చిన టీములవారికి కప్పుల నిచ్చివేసిరి. ఈక్రింద వివరింపబడిన వ్యక్తు లకు కూడ పతకము లివ్వబడెను.

హాకీ:- 1. ధరణీ ప్రగడ సూర్య మదనమోహన్ రావు గారు బి. ఏ. జూనియరువిద్యార్థి, ఆర్ట్స్ కాలేజి.

2. నేసావర్పుల శ్రీరామయ్యగారు, ఆర్ట్స్ కాలేజి విద్యార్థి.

కాలిబంతి ఆట

1. పి. కన్నయ్యగారు టంగుటూరి లక్ష్మీ నారాయణ మెమోరియల్ క్లబ్బు సభ్యుడు.

2. బ్రహ్మయ్య నాయుడుగారు ఆర్ట్స్ కాలేజి విద్యార్థి.

హాకీ, కాలిబంతి ఆటలలో ఎక్కువ నైపుణ్యమును చూపించిన వ్యక్తి ము||రా|| శ్రీ రుద్రరాజు వెంకట్రాజు.

ఆర్ట్స్ కాలేజి చారిత్రకసమాజము

పై సమాజము వారి యాజమాన్యమున 17-10-29 తారీకున ము||రా|| శ్రీ దామెర్ల వెంకట్రామయ్య ఎం. ఏ. యల్. టి. గారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో హెచ్. హరి శృంగుడుగారును, మరికొందరు విద్యార్థులును "ప్రాచీనభారత దేశము"ను గూర్చి ఉపన్యసించిరి.

ఫోర్టర్ నోట్లకేసు

అక్టోబరు 21:—రాజమండ్రి సబ్డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటు గారు వీరిన నారాయణమూర్తి మహమ్మద్ వుమారుమర్షీ అను వార్డు 420 ఇండియన్ పీనల్ కోడ్డు సెక్షనుక్రింద శేర్షులని అభిప్రాయపడి వీరిన నారాయణమూర్తి గారికి 6 మాసముల కఠినవరకమును మహమ్మద్ వుమారుమర్షీ అనువారికి 4 మాసముల కఠినవరకము విధించెను. సబ్డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పుపై వీరిద్దరుకూడ జిల్లాకోర్టులో క్రిమినల్ అప్పీలు దాఖలు చేసిరి. సుమారు 14 దినములక్రిందట యీకేసు జిల్లాకోర్టులో విచారణకువచ్చెను. వీరిన నారాయణమూర్తిగారిపక్షమున నిన్న మొన్నటివరకు చెన్నపురి హైకోర్టులో న్యాయాధిపతిగానుండిన ముల్ రాం రా. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు వాదించిరి. మహమ్మదు వుమారు మర్షీగారిపక్షమున రాజమండ్రి జిల్లాకోర్టు నకిలీగారగు ముల్ రాం రా పాత్రపు వెంకటసుబ్బారావు బి. ఏ. బి. యల్. గారు పనిచేసిరి. ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమును పట్టుకు ప్రాసిక్యూటరుగారగు ముల్ రాం రా ఆవసరాల రామారావుగారు పనిచేసిరి.

ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారి గాథయితి. మొదటిముద్రాయి యగు వీరిన నారాయణమూర్తిగారు ప్రాసిక్యూషన్ పక్షపు రెండవసాక్షియగు పోతుల పీ.రాజుతో తమకు నోట్లను తయారుచేయువిధము తెలియననియు నోట్లను విరివిగా తయారుచేయుటకు 4 లేక 5 వేలరూపాయలను పెట్టుబడిపెట్టగల ఒకమనిషిసహాయము కావలెననియు అట్టిపెట్టుబడిదారుని సంపాదించినచో పీ.రాజునకు 5 లేక 600 వందలరూపాయల బహుమానము నిచ్చెదనని మొదటిముద్రాయియగు వీరిన నారాయణమూర్తిగారు తెల్పినట్లున్న అందుపైని పోతుల పీ.రాజుఅనునతను ధవిశేష్యరం పోలీసుసబుఇన్ స్పెక్టరుగారగు మహమ్మదు వజీరుద్దీనుగారితో సంప్రదించినట్లును అటుపైని సబుఇన్ స్పెక్టరుగారు ప్రాసిక్యూషన్ పక్షపు మూడవసాక్షియగు మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నంగారికి కబురుపంపించినట్లును అంత సబుయిన స్పెక్టరుగారి సలహాపైని వెంకటరత్నం, పీ.రాజుగార్లు వీరిన నారాయణమూర్తిగారి పాపుకు వెళ్లినట్లున్న, పోలీసు ఫలయిన స్పెక్టరుగారి సలహాను జ్ఞప్తి సుంచుకొని వీరిన నారాయణమూర్తిగారు కోరినట్లును వెంకటరత్నంగారు చేసినట్లున్న ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారు తెల్పుచున్నారు. వెంకటరత్నం, పీ.రాజు, వీరిన నారాయణమూర్తిగార్లు, నారాయణమూర్తిగారి కొట్టు లోపలభాగము లోనికిపోయి సంప్రదించినట్లున్న, నారాయణమూర్తిగారి సలహాపైని వెంకటరత్నంగారు నారాయణమూర్తిగారి బంధువుల పేరట 150 రూపాయల ప్రానోటు ఒకటిని, 4వేల రూపాయల లోహమానకు ఎగ్రిమెంటు నొకదానిని ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారు తెల్పుచున్నారు. ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారు తెల్పుచున్నారు. "ప్రామిసరీ నోటు, లోహము ఎగ్రిమెంటు పూరితయినవిమ్మట నోట్లు తయారుచేయుగల నిడదవోలు సాహెబును, రెండవముద్రాయి యగు మహమ్మద్ వుమారు మర్షీగారిని 20-5-28 తారీఖున ధవిశేష్యరంభాటి అవతలనున్న రేంజరుగారి బంగళావద్దకు పంపెదనని వీరిన నారాయణమూర్తిగారు చెప్పినట్లును, నారాయణమూర్తిగారి ఆజ్ఞప్రకారము రెండుమాడు ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు పీ.రాజు, వెంకటరత్నంగార్లు రేంజరుగారి బంగళా వద్దగ ర క ని పెట్టు కు ని యుండినట్లున్న వెంకటరత్నం పీ.రాజుగార్లు యిచ్చిన ఆచోక్తిపైని గోదావరియొడ్డున దాగుకొని ప్రాసిక్యూషన్ పక్షపుమొదటిసాక్షి యగు ధవిశేష్యరపు సబుఇన్ స్పెక్టరుగారగు మహమ్మద్ వజీరుద్దీనుగారు కనిపెట్టుచున్నట్లున్న ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారు తెల్పుచున్నారు. అంతట నిడదవోలు సాహెబుగారు రేంజరుగారి బంగళావద్దగకు వచ్చినట్లున్న, వెంకటరత్నం, పీ.రాజుగార్లతో రేంజరుగారి మేడలో ప్రవేశించినట్లున్న, అంతట ఒక వందరూపాయనోటును, వందరూపాయలనోటుతో సరిగా నుండు మాడు తెల్లకాగితములను తీసికొని వాటిపై సిట్ వర్ నైట్రేటు ద్రావకము కొంత చల్లినట్లున్న, అంత వందరూపాయల నోటుకు యిరువైపుల తెల్లకాగితములను పెట్టి గాజుపెంకులతో యిరువైపుల నొక్కినవిమ్మట ఎండలో డెబ్బినట్లున్న, అట్లు మాడుపర్యాయములు చేయగా మాడు వందరూపాయల నోట్లు వచ్చినట్లున్న, నాల్గవనోటు తయారగుండగా వెంకటరత్నం, పీ.రాజుగార్లు యిచ్చిన ఆచోక్తిపైని పోలీసు సబుయిన స్పెక్టరుగారు కనిపెట్టుటతో రేంజరుగారి బంగళాలో ప్రవేశించి నిడదవోలు సాహెబును, నిడదవోలుసాహెబుతో వచ్చిన వీరిన నారాయణమూర్తిగారి నొఖరును అరగ్గుచేసి, నోట్లను, తెల్లకాగితములను, గాజుపెంకులను, ద్రావకప్రసాను వశపరచుకొనినట్లున్న ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారు తెల్పుచు చున్నారు. ముద్రాయిలపక్షమున వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు వాదించుచు, ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులగు వెంకటరత్నం, పీ.రాజుగార్లు పోలీసు గూఢచారులని ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారే వస్తుకొనిననియు, వెంకటరత్నం పీ.రాజుగార్లు సాక్ష్యములు శుద్ధ అబద్ధములనియు, రేంజరుగారి బంగళావద్ద ఏమియు జరుగలేదనియు, రాజబాటను పోవుచున్న వ్యక్తులకు పట్టుకొని పోలీసువారు అనవసరముగా బాధించిననియు తెల్పిరి. నోట్లను తయారుచేయుటలో ముద్రాయిలు సిట్ వర్ నైట్రేటు ద్రావక

మును ఉపయోగించినవి ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారు తెల్పుచు న్నారనియు, సిట్ వర్ నైట్రేటు ప్రయోగముచలన ఒక్క తెల్ల కాగితములే నల్లబడి, వందరూపాయలనోటును, గాజుపెంకులను రవ్వంతైనను నల్లబడకుండుటకు కారణ మేమైయుండునో యూహించువనియు నుడివీరి. సంగతులనుబట్టి చూడగా యీకేసు అంతయు పోలీసువారి సృష్టియని శ్రీనివాస అయ్యంగారు తెల్పిరి.

ఫోర్టర్ నోట్లకేసు తీర్పు

అక్టోబరు 22:—వీరిన నారాయణమూర్తి, మహమ్మదు ఉమారుమర్షీగార్లు కేసులో జిల్లాజడ్జిగారగు ఆర్. యస్. శంకరయ్యగారు నిన్న తీర్పుచెప్పిరి. ముద్రాయిలు నిర్దోషులని అభిప్రాయపడి వారిని విడుదలచేసిరి. ప్రాసిక్యూషన్ పక్షపు రెండు, మాడు సాక్షులగు పోతుల పీ.రాజు, మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నంగార్లు చే యీకేసు సృష్టింపబడిన దని జడ్జిగారు స్పష్టముగ తెలిపిరి.

మహమ్మదుబుయి. జీవితచరిత్రము

వానియంబాడి మహమ్మదీయసంఘమువారిచే మహమ్మదు బుయి జీవితములనుగూర్చి నెలకొల్పబడిన అభిలభాతదేశపు పోటీలో రాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యులను, రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారగు ముల్ రాం రా యిమ్మంటి రామానుజాచార్యులు బి. ఏ. గారు మొదటిబహుమానము నొందిరి. వారి గౌరవార్థము 20-10-29 తారీఖున సాయంకాలము 5 గంటలకు వీరేశలింగపురమండలములో బహిరంగసభ జరిగెను. ఈసభకు కాకి నాడవాస్తవ్యులను, రిటైర్డ్ డిప్యూటీ డిప్యూటీ గారగు నను ఆదిజనాలు మహమ్మదు సయ్యునుఉద్దీనుసాహెబు బహద్దూరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. జనాభా మునిషీ మహమ్మదు ఉన్నేను సాహెబు, జనాభా ఉమ్రాలిసాహెబు, అడవి శంకరరావుగార్లు సభలో సుపన్యసిందిరి. బహుమానముకొందిన శ్రీ ఆచార్యులుగారి వ్యాసమును, మహమ్మదుబుయి. జీవితచరిత్రమును సభలో పంచిపెట్టబడెను.

కౌతూహలగ్రంథాలయము

13-10-29 తారీఖున జరిగిన ఎన్నికలు శాస్త్రవిద్వంశముని అధ్యక్షులగు ముల్ రాం రాం కంయమర్తి సీతారామచంద్రారావుగారు అభిప్రాయపడి ఎన్నికలను రద్దుచేసిరి. తిరిగి ఎన్నికలను ఏర్పాటుచేయుటకు పాత్ర కార్యనిర్వాహకవర్గసభ అధ్యక్షులు పిలిచిరి. పాత కార్యనిర్వాహకవర్గసభ నేటి సాయంకాలము సమావేశమగుచున్నది. అధ్యక్షులవారి ఆదర్శప్రకారము కొత్త డైరెక్టరుల ఎన్నిక రద్దయినది.

పిల్లను ఎత్తుకొనిపోయిన కేసు

366, 497 ఇండియన్ పీనలు కోడ్డు సెక్షనుల క్రింద కొప్పుల చిట్టబ్బాయి అనునతను ఆపూరి సీతాయమ్మ అను 14 సంవత్సరముల బాలికను లేవదీసికొనిపోయి, అమె మానమును హరించె నను నేరముక్రింద అడిషన్ డిప్యూటీ జడ్జిగారగు ముల్ రాం వేపా పూర్ణయ్యపంతులుగారు, రెండు సంవత్సరముల కఠిన శిక్షను విధించిరి. ఈ తీర్పుపై కొప్పుల చిట్టబ్బాయి పక్షమున ముల్ రాం రాం రావిపాటి రామారావు బి. ఏ. బి. యల్. అడ్వకేటుగారు జిల్లాకోర్టులో అపీలును దాఖలుచేసిరి. ఈ అపీలులోనున్న తీర్పు చెప్పబడెను. ముద్రాయి నిర్దోషియని జిల్లా జడ్జిగారు అభిప్రాయపడి ముద్రాయిని విడుదలచేసిరి.

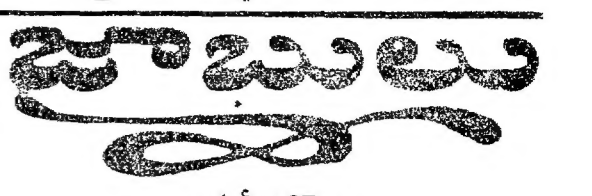
పల్లెటూరు గ్రంథమండలి, రాజమండ్రి

అధ్యక్షతీయముగ జాతీయ గ్రంథములు వెలువడుచుండును. సంవత్సర చందా పోస్టేజితో సహా 2-8-0 ఇదివరలో వెలువడినవి వినియోగ సావర్యుర. 0-10-0 మహారాణి ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి ఆ. 10 మేజిని జీవితము ఆ. 10 ఇతర పుస్తకములుకూడ కలవు. కేటలాగు కోరినవారికి పంపబడును.

ముదిగంటి జగ్గనాథశ్రీ.

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA. "Yogic Physical Culture" By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore. A practical Guide-Book in English on Yoga-Asanas, Pranayam and Yogic cure. All the 20 Asanas are illustrated by Photo Blocks. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound Re. 1/8/- (Reg: POSTAGE AS. 4 extra) Publishers:—"BRAHMACHARYA" OFFICE, P O Kengeri, Bangalore

సవరణ బంగారు ఆభరణములు శ్రేష్ఠమైన రత్నములు. మంచినమ్మకను గలిగియును. లేనిచో పూర్తి సాము వాచి నివ్వబడును. కేటలాగు ఉచితము. బొంబాయి జ్యాయలరీ మార్బు, 94 వై నాబజారుగోడ్డు, సాపుకాగేట్, మదరాసు.

ఒక ఏడుకొల్లు చెన్నపురి పరియవడివిజ్ఞాలో ఏడుబావుల కాగ్నోకే వన్ బాలర పాతశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగారైన ముల్ రాం శ్రీ గుంపర్తి చెంచుసుబ్బయ్యగారు, మలయప్ప వీధిలోనుండే మాడవ పాతశాలకు బదిలీచేయబడిరి. వారిని సన్మానించుటకై సదగు పాతశాలలో నొకసభ యీనెల తే 28 దిన గావింపబడినది. డిజిజనల్ కాన్సిల్లర్ గారైన ముల్ రాం శ్రీ, గడ్డెరంగయ్యనాయుడుగారు అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. ఏడుబావుల బాలర పాతశాలోపాధ్యాయులు నొక ఏడుకొల్లు పత్రమును చదివి శ్రీయత చెంచుసుబ్బయ్యగారి కొసంగిరి. అటెండెన్సు కమిటీసభ్యులును, ఇతర పాతశాలలోనుండు ఉపాధ్యాయులందఱును విచ్చేసిరి. ముల్ రాం శ్రీ గడ్డెరంగయ్యనాయుడుగారు ప్రధానోపాధ్యాయులవారి తెలివితేటలను మోగొత్తునుగరించి చాలశ్లాఘనీయుముగను వారియొక్క ఓరిమి, నూలుపనులయందు గుప్పించిన శ్రద్ధక తృప్తియును చుటగాగల సమగ్రములను అందజేసిరి. దెలియనటులనుజెప్పి, మలయప్పవీధి పాతశాలను ఉన్నతస్థితికి దీసికొనిరావలసియున్నందున వారికి అచ్చటికి బదిలీచేసిననియు నుడివీరి. ఉపాధ్యాయులలో కొందఱు, హెడ్మాస్టరుగారును, తామును సహాచరులనలె మెలంగి తిమనియు పాతశాలను చక్కగనడుపువిషయములో మిక్కిలి సమర్థులనియు జెప్పిరి. ప్రధానోపాధ్యాయులుగారి ప్రత్యుక్త రాసంతరము వారును అధ్యక్షులుగారును పుష్పపూజాంకృతులు గావింపబడిరి. అటుపిమ్మట సభ్యులకు అల్పాహారవిందును విద్యార్థులకు తినుబండారములు నొసంగబడెను.

కనుమల్ల సుబ్రహ్మణ్యము.

కొండకమార్ల గ్రామము - అనంతపురం జిల్లా ఈ గ్రామములో 17-10-29 తేది సాయంత్రం 4 గంటలకు శ్రీ చన్నకేశవ స్వామి దేవాలయమునద్ద మ. రా. శ్రీ. కదిరితాలూకా తహశీల్దార్ యస్. మత్తుస్వామయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద నొక సభ జరుపబడెను. ప్రారంభమున డాక్టర్ శాయుత్ గారు గ్రంథ నిలయము పతనమందెరము వాటి ఉపయోగముల గురించి ఉపన్యసించుచు సభను ప్రారంభించు లాగున అధ్యక్షులను కోరిరి. పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతులు లేచి అరగంటనేపు గ్రంథనిలయములు పతనమందెరములు వాటి ఉపయోగముల గురించి చక్కగా సుపన్యసించిరి. మీరు గ్రామ పంచాయతి కానలయనని మహాజరు పంపుకొన్నారు. సర్కారువారు సహా గ్రామపంచాయతి జరుపుకొనుటకు పుత్తెర్రు చేసినారు. కొద్ది దినములలో యీగ్రామములో గ్రామ పంచాయతి యేర్పాటుచేయుచున్నాము. గ్రామ పంచాయతీతరఫున గ్రంథాలయ పతనమందెరమును స్థాపించి మీరందఱు శ్రద్ధగా పని జరిపిన సర్కారువారు గ్రాంటు సహాయుచ్చుచున్నారనియు, యీ మండలములో కల్యాణార్థము తాలూకాయందు గ్రామ పంచాయతులతరఫున గ్రంథాలయములు చక్కగ పని చేయుచున్నవనియు సుపన్యసించిరి. పిమ్మట మాచిరెడ్డి వెంకట స్వామిరెడ్డిగారు గ్రంథాలయములవల్ల కలుగులాభములు-వాటి యుద్యమ చారిత్రమును గురించి యొక న్యాయమును నడిపిరి. అంతట వందన సమర్పణములతో సభ ముగిసెను.

రాత్రి 9 గంటలకు శ్రీయత డాక్టర్ శాయుత్ గారి యింటివద్ద రాగన్న గారిపల్లెనుండి వచ్చిన యుపాధ్యాయులు కె. వెంకటస్వామిగారు వారి విద్యార్థులతో విసాదసారంగధర నాటకము ద్రామా ప్రదర్శింపబడెను.

(ఒక విలేఖరి)

గౌ. వి. జే. పటేలు గారు నూతనధిల్ల, అక్టోబరు 22:—గౌ. వి. జే. పటేలు (భారతదాన సభాధ్యక్షులు) గారు సిద్ధానుండి కేడు ఇంటికి వచ్చిరి. వ్యక్తిరాజుగోడ్డునందు వీరిబస. (అ. ప్రె.)

బెజవాడ

ఒక అల్పహారపు విందు

మహారాజశ్రీ బిగ్గ సరయ్య నాయుడుగారు గౌరవ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిన సందర్భమున వారి గౌరవానికి ము 20-వ తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు మ్యూనిసిపల్ హాలులో భవనమునందు అల్పహారవిందు జరిగెను. సి. కొండరెడ్డి, రాజనాల శేషయ్యనాయుడు, యర్రంపెట్టి వల్లభరావు నాయుడు, దున్నా పీరాస్వామి నాయుడు, దళిత సూర్యనారాయణ, బందా సత్యనారాయణ, దళవాయి సుబ్బరామయ్య, భీమన సరసింహంగారులు ఈవిందు సేర్పాటుగావించిరి. బొడ్డు పాటి వెంకటసుబ్బయ్య, డాక్టరు గోవిందరాజులు నాయుడు, లక్ష్మీనారాయణ గారులు మున్నగువారులు నాయుడుగారిని గూర్చి ముచ్చటించిరి.

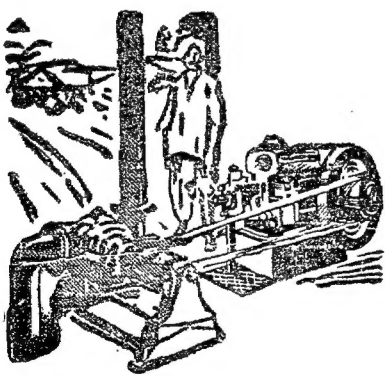
(స్వకీయవిలేఖరి)

పల్లకిమిడి

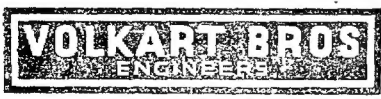
(స్వకీయవిలేఖరి)

స్వాగతము

పల్లకిమిడి, 22-10-29:— ఈ సెల 20 వతేదీన బ్ర. శ్రీ. వాసా సూర్యవారాయణ శాస్త్రిగారు సిగ్గామున్నగు ప్రాంతములలో యంత్ర వివాహశాస్త్రమునకై తీవ్రప్రచారముగావించి వచ్చుసందర్భమున, శ్రీవారిని ఆభివందించుచు పురప్రముఖులు స్వాగతముసలిరి. ఆసమయమున రావుసాహెబు జి. వి. రామమూర్తిమంతులు, డాక్టర్ వైకుంఠం, సీతాపతి డి. ఎ. ఎల్. టి. గారు, కె. శ్రీనివాసరావు, పి. సన్యాసి రాజు మున్నగువారున్న పలువురు కాలేజీవిద్యార్థులు పల్లకిమిడి కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి పోకల సత్యనారాయణగారు, ఇంకనూ పురవాసులు, స్నేహితులకలరు. శ్రీరాయసాహెబుగారు రైలాగగానే శాస్త్రిగారికి స్వాగతముసలచు, మల్లయ్యశాస్త్రిగారిని కూడ ఈరైలులోనే చూడగలననుకొంటిననియు, మల్లయ్యశాస్త్రిగారు, మీరు కారదాబిల్లు శాస్త్రియనుని ప్రచారముగావించుటలో దేశమునకు సుహృదకారము గావించిననియు, పల్లకిమిడి పేరు మీ ప్రచారముచే దూరదేశములకుకూడ ప్రాకి కీర్తిపొందెననియు, ఇంకనూ చేయదగిన కార్యములెన్నో గలవనియు, శ్రీశాస్త్రిగారితో పట్టిరి. పిమ్మట కరతాళస్వములు చెలరేగ శాస్త్రిగారు పుష్పమాలలంకృతులు గావించబడి, వెంటారుపై సుట్టము ప్రవేశించిరి.

మాప్రకృత ప్రేమనరి, పోర్టబుల్ పంపునుసెట్టు
కొనిసిక్ ప్రూడాయిట్ ఎంజినులతో గలవు.
పూర్తివివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు
వ్రాయుడు:—

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.
ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:
కొత్తతరగుపేట, బెంగుళూరు.
వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.
అవనాషిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.
నాల్ కార్టు బ్రదర్స్, ఏజెన్సీ, బెజవాడ.

బందరు బృందావనములో

పురాణం సూరిశాస్త్రిగారి వేదోపన్యాసములు

“ప్రాచీనభారత చరిత్ర - వేదముగ్రంథాలు” అను తీర్థ క్రింద ఏర్పరచబడిన యువన్యాసములు నిరంతరముగ నడచినవి. మొత్తముమీద యిప్పటికి 26 ఉపన్యాసములు జరిగినవి. ఇంకను మూడునాల్గు జరుగవచ్చును. బందరులో వేదవిషయములగూర్చి చెప్పదగిన రమ్యపెద్దలలో ఒకరిద్దరు తక్కువ మిగిలినవారందరూ ఈసభాపీఠము నలంకరించి తాము చేపట్టిన విషయములను శ్రద్ధగా పరిశీలించి విభజించి ప్రక్రమనియోపగా మొనర్చి అందరకు బాగుగా తెలియజేయునలెను అను దీక్షతోన్యములతో శక్తివంతులవలెకలరై తమ విద్యానైపుణ్యములతో శ్రోతలచిత్తులను గరగించియున్నారు. ఎచ్చిన సదస్యులుకూడ మంచి విద్యావంతులు సంస్కారులును, సరసులునై, స్వల్ప సలయించక సావధానమై వినుచు వివిధాభిప్రాయముల గమనించుచు ఈసభలవిజయమున కెంతయు దోడ్పడిరి. ఈ సభలలో శ్రుతిప్రవచన ముండినను త్రికులములవారు ఎచ్చి శ్రద్ధాభక్తులతో వినుచుండిరి. ఈ సభలలో వేద్యుడు ఉపన్యాసము లొసంగిన యువవేదములను వారి ఖజానాని చదునరుల కుపయోగించునని వివరించుచున్నారు.

చిట్టా సుందరరామయ్య, బి. యె. బి. యల్. గారు ప్రాచీన భారతచరిత్రనుగూర్చి 4 దినములు ముచ్చటించి విషయము కనుబాహుర్వ్యము కలది. వారికొసంగిన అనకాశ మత్సర్యము. అయిననువారు చారిత్రతత్వమును ప్రకృతిశాస్త్రములను లెక్కగ ననుభవించిన సామర్థ్యముతో ఆ విషయమున చక్కగ విస్తరించి మాకు అనేక శ్రోత విషయములను తెలిపిరి. నవీన విమర్శకుల తలంపున భారతీయుల మతాభిప్రాయములు, నాగరికత, పూజాయజ్ఞాది విధానములు, ఆచారములు కాలక్రమన నేగతి వికసించినదియు తెలియజెప్పిరి. ముఖ్యముగా విద్యాశ్రమధర్మములు ద్వాపరాంతమున నేర్పడినవనియు, సగుణోపాసన ము బౌద్ధ సంపర్కమున నార్థ్యులకు అలవడినవనియు, కాలక్రమమున ఆర్యులు తమ ప్రాకృతహృదయములను వీడి యెక్కుడు నీతిసంతముగను, ఆధ్యాత్మికతత్వభరితముగను విస్తారించినవని. మరియు ఆగ్రవాగరికత సరదేశములనుండి మనకు సంక్రిమించుటకుబదులు, పరదేశస్థుల తలకును, పరమత సాంప్రదాయములకును కూడ భారతీయ ఆర్యులే మూలపురుషులు సిద్ధాంతమును వెలకొలిపి, భారతీయ సాంప్రదాయములు స్వతస్సిద్ధములని నిర్ణయించి, పరస్పరాసామగ్గ “మతములు జొచ్చినిల్లు జనమాన్యవశాత్తులు పుట్టినిల్లు ఆప్రతిమ దయాశేషుడి గుణగత్వ సృష్టికి గోహత్యాది శాస్త్రేనిరపాద మోక్షఫలభాసురవల్లికి నాలవాలమై” యరుల విభ్రాతి బొల్లు విలసంబు! నీసరిధన్యులగురే? అనుభాసుమూర్తి సంతోషిత మహాగౌరవమును మన భీరత్వమునకు ప్రతిష్ఠించియున్నారు. వీరు చెప్పినచారిత్రసంగ్రహము శ్రోతలకెంతయు సంతృప్తికరముగ నుండినను కొందరు పూర్వాచారపరులకు వికలార్థముగ దోచి వారి నిరంతరభండమునకు కుదురైనవి. ఐనను పర్యాయ తీన సుందరరామయ్యగారిచే బౌద్ధయుగాది చరిత్రలలో తిప్పిల్లతో చెప్పించుట నిశ్చయమగుచున్నది.

శ్రీమాన్ బి. వి. యల్. సరసింహాచార్యులు ఎం. ఏ. గారు చిరకాలమునుండి నోటికకళాశాలలో సంస్కృతోపన్యాసకులుగ నుండి, విధివశంబునను, స్వాత్మసాక్షిజ్ఞానలబ్ధిలనను, చతుర్వేదముల సారాంశమును గ్రహించియున్నారు. వీరిశ్రేణిములు మూలముమీదను, భాషాంతరీకరణముల మీదను, నవీన విమర్శనమీదను బాగ్రతగా సంపరించినవి. వారు వేదమంత్ర వివిధశాఖలను, విభాగములను, వేదాంగములను, విడమర్చి, విషయవిభజనము ఏర్పరచి ఎందెందు యేయేసందర్భములు చెప్పబడినవో కళ్లకుకట్టినట్లుగ, తీర్చిన పాఠ్యములను విశేషికించి వేదముల అంతర్నిర్మాణమును వ్యాసక్రమమును, స్వరధ్వనివ్యాకరణాది లక్షణములను వేదాంగముల ప్రయోజనమును పండిత పామరులెల్ల సుబోధకమా గతి సాంపురులక సుపన్యసించిరి.

ఈ ప్రారంభ వేదోపన్యాసములన్నిటిలో నత్యంతిరమణీయములైనవియు విస్తృతమైనవియు సుబోధకములైనవియు శ్రీవిద్యాకేశిష్టా సరసింహాశాస్త్రిగారి పూర్వమీమాంసా ప్రయోజన ప్రతిపాదకంబులను సుపన్యాసద్యమును రెండుపచ్చల నమడుపాదిన బ్రహ్మసజ్జకములములనై శ్రీసరసింహాచారి బుచ్చయ్యలింగశాస్త్రిగారి పువన్యాసరాజముల నడుమ నందమున చల్లకళాప్రపూర్తితో జెన్నారినవి. చిరాభ్యాసమున సత్సంగత్యమునఅధిభోధనాదుర్బాధాసాధనంబులచే లెస్సగ మనోగతములై యనుభవపటిష్టతను నిర్దుష్ట విస్తృతముబొంది మరుచిరాకారముల దాల్చినశాస్త్రాంగములు వీనియందమిడియుండెను. ఉభయభాషా ప్రయోగవైద్య మలరార వినువారికెంతయు నింపుగ నుండెను. చక్కగ, అంపముగ, వివిధాంగరేఖావిన్యాసనైపుణ్యముతో రసభావపటిష్టతతో చల్లనిలేతరంగులతో ద్రవ్యమనోభిష్టముల సిద్ధింపజేర్చుమై జిల్లంపబడి సుపర్ణాలంకృతమైన శాస్త్ర మపరిధానమున రమ్యముగగూర్చబడిన చిత్ర రాజములనై మనో

హరములై యందర దనియించి ప్రకాశించినవి. ఈ యుపన్యాసములు రెండును వేదార్థవివేచనమునకు శ్రోతలశ్రేణియుగ్మమును నిమిలితావస్థనుండి మేల్కొలిపి యభ్యంజనమొనర్చి తుడచితుభ్రపరచి కార్తికశుద్ధ విదియనాటి సాయంత్రమున నీబృందావనమందిరంబున నుదయింపబోయెడి “వేదార్థ భాస్కరుని” నిండుసూలుపున నిండారజూచెడి దృష్టిసౌప్తవము యేర్పరచినవి. అనన్యాయకులును సదుద్యమ ప్రోత్సహనశీలురును నిగర్వణికోమణులును శాస్త్రాభివేదనంచారచతురులును అగు శ్రీ సరసింహాశాస్త్రిగారి యుపన్యాసముల నెప్పటికి మరవబాలము. వారు జైమిని ప్రోక్తమును పూర్వమీమాంసలో వివిధాధ్యాయములందలి సంగతులను విప్పిచెప్పి తరువాత వారు వానిపైజేసిన పెంపులను సమన్వయములను పూర్వపక్షసిద్ధాంతములను విశేషికిరించిరి.

శ్రీముదిగొండ బుచ్చయ్యలింగశాస్త్రిగారు వారు కడచిన పదిమాసములను భారతాది మహాపురాణములనుబందరులో చక్కగవన్యసించుచు జనమాన్యచరిత్రలై జనోపకార మొనర్చుచున్నారు. వీరు ఆనాడు తమసహజధోరణిని మించిన వాగ్ధృటి విలాసములతో విచ్చింది — ప్రపంచపాలనంబున సకలాంధ్రావనీ విఖ్యాతిగనిన మహావక్త్రల తరుగుబెరుగులనన్నిటిని భాషాచమత్కృతినంతయు సరససక్రమతారహస్యములన్నిటిని, పూర్వపక్షసమన్వయశక్తి నంతయు విషయప్రసాధనవిమర్శక నైపుణ్యాది ప్రతిభావిశేష మంతయు, సభారంజక కళావిలాసము లని రసని కేళ్యముగ గ్రహించి స్వీకరించి వానితో తమ దుష్కరధర్మప్రభోధములకు నన్నె బెట్టి మెరపించిరా యనునీతి—నిరుపమానముగ మాట్లాడిరి. వీరు దేవతలకును రాక్షసులకును గల యుపాధిభేదముల విస్తరించిరి. రాక్షసులధర్మక్షిగలవారు తపస్సంపన్నులు, కాని అహంకార దుర్విద్యుగను. దేవతలు శుద్ధఆప్రయోజకులు నీతిబాహుళ్యులు త్రాగుబోగులు. కాని విష్ణుప్రియులు. వీరు శ్రీ సుందరరామయ్యగారి సిద్ధాంతములనేకములను వేరుదారుల సమరించిరి. దుద్రాదిదేవతాంధనములన్నియు నొక్కనికొకెందునను వేదార్థ రహస్యమును వెల్లడించి సభ్యుల సక్రమతను స్థిరపరచిరి. మరియు ఈయంద్యమముపై కేక్కు అనుమానములతో డోలాయమానమనసుగైయుండిన శిష్టాచారపరులను సమాధానపరచి తెచ్చి, ఈవేదోపన్యాస సభల నన్నిటిని జయప్రదముగ జరిపించి ప్రోదలు సంధిప్రియులు పీశి. వీరు అనన్యాయకులు. అల్పసంతోషులు. అందరియందు గౌరవాదారణముగలవారు. పరోపకారశీలురు పండితులు గావున వారిని ఈయూర నిలుపు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

నావికాల్ శివాభిగానులుగారు శ్రీమద్భాగవతమును పురస్కరించుకొని, అందు వేదములోని అర్థములై నిదర్శనపూర్వకముగ వివరింపబడినవియు అది భక్తిప్రతిపాదకంబున గ్రంథము నులయేగాక తద్యోగసిద్ధికి వలయు సాధనక్రమములన్నిటిని నిరుపాపముగ విశేషికిరించినవియు, ఈసాధనలలో కర్మ-భక్తియోగసిద్ధికి ప్రథమసోపానమనియు, కర్మప్రతిపాదకంబులకు వేదమును సర్వదా ఆదరణీయము లనియు, అనుసరణీయము లనియు జెప్పిరి.

శ్రీమాన్ అగ్నిహోత్రం విజయసారధిగారు అధర్వణాది వేదములలో జెప్పబడిన శారీరకచర్మనము బాహ్యములు, భిక్షుసర్వము, చికిత్సానియమములు, మున్నగు ఆయుర్యవేదసమయములన్నిటిని యేరేరిచరకుసుశ్రుతాదులు విస్తరించి కోవేదకాలపు ఆయుర్ముల వైద్యశాస్త్రమునందు ఎట్టిసిద్ధిని ఎట్టిసిద్ధాంతములను యేర్పరచిలో రెండుఉపన్యాసములందు తెలియజెప్పిరి. వీరు భిక్షుగర్వములు. ఆయుర్యవేద విద్యానిపుణులు గాన వీరిప్రవచనంబులు అర్థమగువారికి అమూల్యభాగవగర్భితంబుగ దోచెను.

మాఅదృష్టవశమున కడపనుండి యాయూరు దయచేసిన చిట్టమూరి రామయ్యగారు గీతార్థములగూర్చియు, యజ్ఞము-ఆహింససహనూర్చియు- పురుషార్థములగూర్చియు మూడుబంగరుపంటి అమూల్యోపన్యాసములను, త్రైసింధుప్రతిపాదకవిశేష ప్రమాణములతోనిచ్చి బహుసాత్వికముగ నందరను మెప్పించిరి. కంచినండి వచ్చిన సుబ్బరామయ్యనావాటిగారు తెలుగున సంఘానందన మంత్రముల చక్కగ నుపదేశించిరి.

దేశికక్రమంబున నందర మించిన ధాటిపటిష్టలయులను శ్రీయుత హరి నాగభూషణముగారు కార్యక్రమంబునచివరవారు. వీరు అనేకప్రజ్ఞలను సంపాదించి సంగీతమున మహాసిద్ధిపడినవారు. వీరిమనోవృత్తులనెరుగని ఆంధ్రులందరూ. వీరి ఆశయములు సభామర్యాదలు నవీన ఆంగ్లేయ half hearted లోక్యమర్యాదలరీతి నుండవు. “పనులగొట్టించి తుదట్ట వివాదప్రాధిగాఢడిండిమభట్టుకంచు ధక్క” అనే పూర్వపుపట్టుదలతో, నుండును. పాడిలే వారి యపరామితారములనదగువారలే పాడవలె. శ్రుతిస్మృతిగీతాదులను చదివితే పట్టుకొనిరతులైన శిష్టాచార సంపన్నులే చదువవలె. సభలందు నోరు తెరచితే నేయ సంవత్సరములకు ఆవల వ్రాయబడిన ప్రాచీన మహాప్రామాడిక గ్రంథములను తర్క-వ్యాకరణాది శాస్త్రములను, ప్రమాణ నిర్వచనములను పూర్వపక్షక్రమములను, దివ

వివరాలే వాటి సత్కర్మించినవారే మాట్లాడ ఆర్జును. జయంతి రామయ్యగారి కేలుగు లెక్కక నియమములే వీరి సభానియమములు. వీరికి సవినకాస్త్ర పద్ధతులందు విశ్వాసము లేదు. స్వీయ ప్రతిభను గాని, భావనాత్మకతను గాని, జన్మాంతరవాసనలనుగాని విశ్వసించరు. సహించరు. అన్నిటికి ప్రాచీన ప్రమాణ లక్షణములే ఆధారముచేసికొని వానివలననే కాస్త్రములను కావ్య నాటకాదులను అర్థముచేసికొనవలె గాని మనకు తోచినట్లు నడుచుకూడదని వీరిపట్టుదల. వాగధూమణి గారు చిన్నప్పటినుండియు ప్రాచీన సాంప్రదాయముల పట్లను ఆనాటి వ్రాయునల పాత్రములందును మహాభీమానము కలిగితేకే చింతతో వానినే ఈశ్వరత్వముగ భావించుచునే, ఈ బహుప్రవృత్తులు గల మహాకవిలక్షణముల గాంచి వారికి గొప్ప విషయ దాతేమేములు గల్గుచుండుట ఆశ్చర్యము కాదు. పరవాగరక సంపర్క దుర్విదగులను మహాపండితులనుకూడ తృణీకరించి మా పిండుటయు సహజప్రవృత్తి యయినది. వారికి విశ్వాసముగల అంశములను త్రికరణమిట్టి నమ్మకేవలము. ఏ విధ్యలందును సామాన్యముగ వీరిమెప్పుడుల నడయువారు లేరు. వీరు ప్రస్తుతము సనాతనధర్మ సంరక్షణకై పాటుపడుచున్నారు. ఈ నే దోపన్యాసముల నేర్పరచిన వారి ఆస్తికత్వమును విశ్వసించక పోయినను, తుదకు అన్ని సంశయములను బాసికొని, విషయ మందలి అభిమానముచే, మాపై కరుణించి, వేద ప్రామాణ్యమును గూర్చి 2 మహాపన్యాసములను గావించిరి.

ప్రాచీన మహాబుద్ధులును, వ్యాఖ్యాతలును, భాష్యకారులును, వార్తకారులును వేదప్రామాణ్యము గూర్చియు వాని అనాది అనంతత్వములను గూర్చియు వ్రాసిన వాక్యములను పురస్కరించుకొని విభులముగ, మహాగంధీరముగ ప్రతివాద నిర్మూలనల యట్టహాసంబున మహాప్రామాణికబుద్ధితో, వికాసావేశ సంభరిత వాక్యంబులతో రెండుదినము లుపన్యసించిరి. సభలలో “మాన మపండితానామ్” అను భర్తృహారి సుభాషితంబును జన్మాంతరమునైన మరచిపోకుండునట్లు సభ్యుల కుపదేశించిరి. వీరి యుపన్యాస వాక్యములనుగాని, సంగ్రహమును గాని రచించుటకు నేనర్హుడను గాన, ఆపనికి సాహసంపక వారి యుద్ద్యమమున కొనర్చినది మహాపకారమని మాత్రము చెప్పిం చితిని. వారికి ప్రాచీనభారతీయ సాంప్రదాయములందుగల నిర్వాహక విశ్వాసమునుబట్టియు ప్రామాణికబుద్ధినిబట్టియు తదను మూలఆచరణప్రవృత్తినిబట్టియు వారిని వాగధూమణుడనుటకన్న “వేదప్రామాణ్యుడొకాడు” డేయని భావసంతతులును ప్రస్తుత రసజ్ఞవిజ్ఞులును పిలువనోప్పునని విన్నవించుచున్నాను. వీరు ప్రస్తుతము శ్రీమద్రామానుజముగూర్చి నేటినుండి 2 రోజు లుపన్యసించెదరు. ఈ యుపన్యాసములు జనరంజకముగను మహా రహస్య ప్రదీపకంబులుగను నుండగలవని నమ్మెదను. మరియు శివావధానులుగారు పదభాష్యములగూర్చి సురేచం దుపన్యాసములచెప్పెదరు.

కాన ఈ ముప్పది యుపన్యాసములతో వేదార్థముల గూర్చిన పూర్వోపన్యాసములు ముగియును. నవంబరు 3 వ తేది ఆదివారమునుండి ఈ మందిరముననే బ్రహ్మశ్రీ పుష్పలూరు గణపతిశాస్త్రిగారు ప్రతిదినముసాయంత్రం 6-8 గంటలవరకు 15 దినములలో యజుర్వేదపఠనమును తెలుగున భాషాంతరికరణమొనర్చి చెప్పటకు సమ్యక్తించియున్నారు. వీరునుచో విద్వాంసులు, స్వగ్రాహి, శ్రావ్యకంఠము, మంచిసాహిత్యము, మంచివాగ్ధోరణి కలవారు. పూర్వమిహంసా విద్యారణ్యము లందు ఆప్రతిమాన సామర్థ్య మొప్పెడివారు. అమృతాత తపస్వి. యిట్టి పెద్దలచే యజుర్వేదార్థమును తేటతెనుగున ఒక్కచిన్నవున వివేదిభాగ్యము ఈనవంబరు 8-20 తేదీలలో బందరునకు కలుగనున్నది. ఇతర గ్రామములందలి ఆసక్తికులుగూడు అమూల్యవ కాశమును తీసుకొనవచ్చును.

నోటీసు

గుంటూరు కాటక్, జూటు అండ్ పేషరుమిల్సు కంపెనీ లిమిటెడు ఈ కంపెనీ తాలుకు జనరలుబాడీ మీటింగు 6-11-29 వ తేది (బుధవారము) సాయంకాలము 2 గంటలకు రిజిస్టర్డఅఫీసులో జరుగును. నదరు మీటింగులో 1930 వ సంవత్సరముకు మిల్లును కంట్రాక్టు, కంపెనీవారు యేర్పరచినవరతుల ననుసరించి యిచ్చుటకు బహిరంగవేలము జరిగి నిర్ధారణ జరుగును కాన పాటపాడదలచినవారు అందరు దయచేయ ప్రార్థితులు. వరతులకు కంపెనీవారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

గుంటూరు, } ముద్ది వెంకటసుబ్బయ్య, పోటిస్వామి
22-10-29. } జాయింట్ సెక్రటరీలు అండ్ ప్రెజిడెంట్.

గుంటూరుజిల్లా గ్రామోద్యోగులసభ ఈవిషయమై జరుగవలసిన కొన్ని యేర్పాట్లలో లోపమున్నందున 21-10-29 తేదీన జరుగునట్లు తోచనందున వచ్చేనెలకు నిలుపుదలచేయడమైనది. వివరములు ముందు తెలుపబడును.

23-10-29, } అక్కిరాజు వాసుదేవరావు,
నరసారావుజేలు. } శక్రటరీ.

కొవ్వూరు యూనియనుబోర్డు (పి. గోదావరి) శ్రీ శివుడు శివరావుగారు వీరి సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసంగిరి.

తాజేవల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు లైబరీ సబుకమిటీ మీటింగు

సబుకమిటీలో సభ్యులుగానున్న తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులైన శ్రీ కలిదండి గంగరాజుగారున్న శ్రీ శివరావు సుబ్బారావుగారున్న లైబరీ నిబంధనలను, వార్తాపత్రికల, పుస్తకముల లిప్తును వ్రాసి కమిటీ సభ్యుల ఎదుటపెట్టిరి. వాటి నన్నిటినీ స్వల్ప మార్పులతో సభ్యులంకికరించిరి.

(ఒకవిలేఖరి.)

తండ్రివెసిడెంటు, తనయుడు వైస్వెసిడెంటు

మా ధర్మవరము దివిజులలో లోకతోబోగ్గుల వ్యవహారాలు చిత్రచిత్తాలుగా మారుచున్నవి. మొన్న మొన్నటివఱకు ఎత్తులతో బదులునిట్టలతో వ్యాపారాలతో ప్రతివ్యాపారాలతో హోరాహోరిగ యూనియనుబోర్డు సంగ్రామము ముగిసినది. కాబట్టి సంగ్రామాన్ని చల్లారినదని తలచితిమి. కాని యా యనలము తాలూకాబోర్డుకు బ్రాకినది. కొన్నాళ్ల క్రిందవఱకు నిదిహాగరాచుకొనుచు నందు ప్రవేశించినవారి కమల నీరు రాల్చుచుండెను. ఇప్పుడది మండుసితికివచ్చినది. ఏమనగా వైఖోర్డులో మెంబరుగను వైస్వెసిడెంటుగ నున్న శ్రీ. పాట్టి శంకర రావుగారు కారణాంతరములచే మూడునెలలవఱకు సభకురానందున వారి గడువుముగియుండగా నెట్టో యొక్కలు వారు మరల సభ్యులైరి. వైస్వెసిడెంటు పనిమాత్రము నిలువలోనే యుండెను. ఆయధికారమును వైఖోమచేసికొనట కిరుపక్షముల వారిలో గలతేపుట్టినది. పద్మవ్యాసములను మించినవ్యాసములు పన్నబడెను. అల్పసంఖ్యాక పక్షమువారు 13-10-29 వ తేదీనాడు జరిగిన మీటింగులో శాంతిప్ర యు నాడిమాంధ్ర సభ్యుని నిల్పిరి. శ్రీ శంకరరావుగారే పై సభ్యుని వైస్వెసిడెంటుపదవికి ప్రసాదించెరి. మతేయకసభ్యుడు సెకండుచేసెను. ఇంకొండగా నెదుటిపక్షమువారు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు మూడుడగు పీర్ సాహెబ్ అనుసభ్యుని బోటిగా నిల్పి, తామధికసంఖ్యాకులగుటచే నెక్కునవ్వొచ్చి జయము దించిరి. కడకు పీర్ సాహెబ్ గారికి వైస్వెసిడెంటుపదవి చక్కినది. అనగా తండ్రి మోదీన్ ఖేరద్దీన్ గారు ప్రెసిడెంటు తనయుడు పీర్ సాహెబ్ గారు వైస్వెసిడెంటు.

(ఒక విలేఖరి.)

చీరాల : వైర్లెసు ఎన్నిక

23-10-29 వుదయం 8 గంటలవేళ మ్యునిసిపల్ ఆఫీసులో వైర్లెసు ఎలక్షన్ జరుపబడి ఎట్టి పోటీ లేకుండా నూనె పానకాలు శ్రేణిగారు ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనబడిరి. అచ్చట నుంచియే జయజయోధ్యములతో బ్యాండు వాయిద్యము వ్రామి మోటారు కారులో నధిష్ఠింపచేసి పూరేగింపుతో బయలుదేరి. కేరాల గ్రామం వెళ్లి తర్వాత చీరాల గ్రామంలో పూరేగింపు జరిపి ప్రజలు వారికివుండు పుత్సాహముతో సన్మానములు జరిపిరి. ఇకనుంచి మ్యునిసిపల్ వ్యవహారములు చక్కగా జరుగుగాక అని ప్రజలందఱును పుత్సాహముతో దీవించిరి.

(ఒక విలేఖరి.)

శ్రీ సత్యనారాయణ మాహాత్మ్యము

నంద్యాల మునిసిపల్ మోన్సూన్ ప్రధానాంధ్రపండిత కాశ్యపీర్ ముద్దులపల్లి వేంకటసుబ్బయ్యశాస్త్రికృతము. ప్రతి పద్య సుందరమైన రీతికావ్య పద్యకావ్యము. పూర్వవైలి. కళినము గాదు. ప్రస్తావనాపద్యము లెక్కువ. సామెతలమార్పు మెంతు. ఫస్ట్క్లాస్ సర్టిఫికేటు పొందినది. నడివిమాడుడు. వెల అ. 12. కవితారచన, సిట్టకొంచెము, మాత ఘనము. వెల అ. 1. అడ్రస్:- కవితాసామ్రాజ్యము, నంద్యాల.

సహకారప్రశంస

(బ్రహ్మశ్రీ) దుర్గా సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు

మల్ల బహుశైశ్వర్యసముద్రము తలలు పెంపకా సాను. బి న్యసా మంతంతకు నాథ్యులై తనను మాహాత్మ్యము కీర్తింపగా! సహకారో జ్వల సింహాసీతమున నృతాంతంబు కొల్పండి యీ! ద్రుహితాం డంబు భరించుతల్లికిని మోక్షా కేట ప్రజా శక్తికి||

1. నీ! జనియించె నేదేవి జర్మనీదేశాన నమృతాభియందు శ్రీరమణిపోలె,

అమెరికాప్రముఖ ఖండముల సంపద్యప్రీతి సురిసె నేదేవి యబ్బురము గాంగ;

వెలసె నేదేవి యజ్వలశతాకృతులతోఁ దివుట డెన్నార్కాది దేశములను;

ఘనకృప మ్రాంతవాని మెట్టె నేదేవి ఋజుత నిర్వదియు నై దేండ్లనాడు;

తే! అమ్మహాదేవి, సకలపుణ్యములక్రొవి 'అలఘుసహకార' శక్తి, పూర్ణానురక్తి భారతీయోద్యమోద్యాన వల్లికలకు

నవరతనంతలక్ష్మి యై యలరుగాత|| 2. నీ! ఒకపూటనే కాని యోగిరం తెలులని

ప్రజలయాతన దీర్చునలయు నన్న, ఒడలికి నరకప్రళయదాక చలిం దూలు

ప్రజలబాధల మానసలయు నన్న, చదువుసాములు లేక జనుహంధులై యున్న

ప్రజలకు విద్య నేర్పవలె నన్న, నిలువ నీడయు లేక, నిలు పెదటిమిఁ గుందు

ప్రజ కిండ్లు చేమార్చునలయు నన్న, తే! కలదె సహకార, మనకన్న సులభపథము!

అమల మనపాయ మాయపాయము గ్రహించి దేశమాతృభామము గొంత దీర్చుడయ్య!

ప్రణతనయలార! భరతభూతనయలార!! 3. నీ! ఏకమత్యము పెంచు నభిలజనంబులం,

దార్శిక్యశేఖంబు లపనయించు; ఇతరేతర తేమద్దప్తి వర్ణింజేయు,

సుత్రిమర్దుల దౌష్ట్య మాషివైచు; చొర్యాది వృజిన సంవయములు గడకొత్తు

వృత్తిసంపద నభివృద్ధి నేయు; ఆత్మగౌరవ నిగ్రహములఁ బెంపొందించు

స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి సరణి చూపు; తే! విహికాముష్మికభూభోదయంబులందు

నెలమి 'సహకార' మొసంగని దేది కలదు దృష్ట్యలము మహామంత్ర మిది జపించి

యభిరుతార్థంబు పెడయుండి యార్జులార!! 4. క! అచ్చటనే ప్రజాతేమం!

బచ్చటనే ధర్మనిర్వహణ మర్థంబుఁ ఆచ్చటనే సకల భద్రము!

తెచ్చట 'సహకార' సిద్ధి యెడయక యుండుకొ|| 5. నీ! కంటక ప్రచురదుర్గును కి నడపంబులఁ

గమనీయ రాజవార్తములఁ జేసె, ఒకపంట కొదవని యూమర తేత్రము

లఁ బసిండి పండుసాలములఁ చేసె; ఇనరశ్మి కెండు నాటిన్ వట్టి బయ్యపుల

రమణీయతర మందిరములఁ జేసె, పప్పుపూ లమ్ము నల్పులు నివద్యుల మహా

జ్వలధూరి యంత్రకాలుగఁ జేసె; తే! డొర! 'సహకార' శక్తి మహాప్రభావ

మాధ్యమ నొనరించు దివంగల్ప నవదనై న, ధనికభయ మేల? మన కింక దాస్య మేల?

నిరత విదేశత భజింప నేర్తుమేని|| 6.

B. A. & Intermediate Examination of the Andhra University.

Success at home! Golden Opportunity!

Tuition by correspondence } The Postal courses Institute, Vizianagaram.

Correspondence courses of instruction in English for the B. A. and Intermediate students of the Andhra University, 1930, are organised by an experienced educationist and distinguished Master of Arts. These are easily the best courses in the field, prepared with a special view to the needs of Andhra University Examinations.

Success guaranteed to those who take up our courses.

For prospectus apply to:—

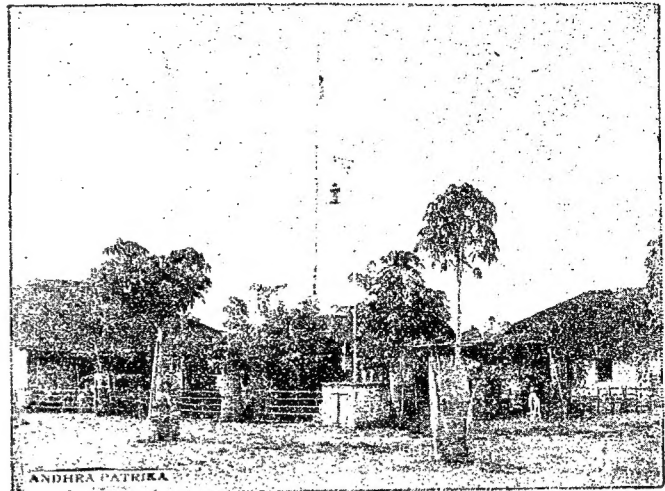
THE DIRECTOR, 'The Postal Courses Institute' Vizianagaram.

గౌతమీ సత్యాగ్రహ శ్రమము - సీతానగరము

ఈ ఆశ్రమమువారు స్థాపించబడినప్పటినుండి నేటివరకు ఖద్దరు పరిశ్రమయందు విశేషముగ కృషి జేయుచున్నారు. ఈ ఆశ్రమములో తయారుజేయు ఖద్దరు వస్త్రములు ఆంధ్ర నేత్రమంతట బోవుటయే గాక యితర రాష్ట్రములకు గూడ బోవుచున్నవి. వీరి నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణకైని కొనియాడుచు గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియా పత్రికలోగూడ వ్రాసి యుండెను. వీరు మహాత్ముని వప్తిపూర్తి ఉత్సాహము జయప్రదముగ జరిపినపుడు తీయబడిన కొన్ని ఛాయాపటములు ఈ దిగువ ముద్రితములు.

ఆశ్రమముయొక్క సింహద్వారము

ఆశ్రమములో నెలకొల్పబడిన బాలీయపాఠశాలము

నూలువడుకుటకు ఏకులను కొనుట

ఆశ్రమములోని నేతపనివాండ్లు ప్రతివారిచేతియందు ఖద్దరు చాపులుగలవు

ఆశ్రమ కార్యనిర్వాహకవర్గము సంస్థాపకులగు డా॥ బ్ర. నరహరీశ్వరంగారు ఎడమనుండి నాల్గవ వాడు. వారికినక మేనేజరు డి. శేషగిరిరావుగారు నిలిచియున్నారు. కాంగ్రెసు పత్రికాసంపాదకులు కొవిండి లింగరాజుగారు కుడినుండి రెండవసానమున బల్లపై కూర్చొనియున్నారు. (ఫోటోలు—ఎ.కె. వి. ఎ.)

సహకార పంచాయతీదార్ల క్లాసులు

మొన్న టిడినమన (22-10-29) చాక్రై ఆంగాళమ్మను కోవెలయొద్ద జరుపబడిన సహకార పంచాయతీదార్ల క్లాసు సం దర్శమున శ్రీయుత జి. సుందరంగారు "సహకార ఆర్థికవ్యవహారము" గూర్చి యుపన్యసించిరి.

ఉపన్యాసములు ప్రారంభమన తామప్పట సమావేశమగు టకు కారణమును దెలిపిరి. సహకారపంచాయతీదార్ల క్లాసులు గతరెండు మాసములందును ఆచట్టున్నట్లు నిర్ణయింపబడిన స్థలము లందు జరుపబడెను. కాని, తగినంతయంది హాజరుకాకపోయిరి. కాబట్టి సహకారసంఘములు స్థాపించబడియున్న స్థలములందే యీ క్లాసులు జరుపబడుచో అనేకమంది హాజరుకాగలరు.

పిమ్మట ఉపన్యాసకులు ఆనాటి యుపన్యాసాంతమున "సహకార ఆర్థికవ్యవహారము" గూర్చి యీ క్రిందివిధమున నుడివిరి:—సహకారసంఘములు ఋణములను గావించు నుద్దేశ మతో మాత్రమే స్థాపించబడినదని సభ్యులు తలంపరాదు. సంఘమునందు సభ్యులందరను కొంతద్రవ్యమును గూడబెట్టగలగు టకు, అవసరముగలుగునప్పు డాద్రవ్యమును తా ముపయోగించు కొన గలుగుటకును, సహకార సంఘము ముఖ్యముగా ఉద్దేశింప బడినది.

సహకారోద్యమములో ద్రవ్యము ప్రజలనుండియే రావలెను. కాబట్టి సభ్యులు స్వల్పమొత్తములను కూడబెట్టుచు క్రమ క్రమముగా తమ స్వంతకెట్టుబడి నేర్పరుచుకొనవలెను. అట్లు నెర్రుటవలన కొద్ది సంవత్సరముల పిమ్మట తాము ఋణములకొరకు బ్యాంకు సహాయమును కోరవలసిన యవసరముండదు. తాము ద్రవ్యమును కూడబెట్టుకొను శక్తిని జూపినసేగాని తమకు ద్రవ్యమును సాయముచేయుట కెవ్వరురారు. అట్టి శక్తిని తాము జూపగలగు నప్పుడే యితరులకు తమ సంఘమునందు విశ్వాసము బుట్టగలదు. అప్పుడే వారు తమద్రవ్యములను సంఘమునందు నిర్భయముగా నుంచెదరు. సభ్యులు తమ సంఘముయొక్క కట్టుబాటులకు లోబడియుండవలెను. సంఘమునకు వెలుపల నెచ్చటనుగూడ తాము ఋణము చేయగూడదు. అప్పుడే నెంట్లుబాంకు తమ కవసరమును ఋణములను సమకూర్చ గలదు.

యన్. జడ్. వర్సెచ్యుయల్ ఫార్మెస్ట్, లిమిటెడ్.

7-5-1928 తేదిన న్యూజీలాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది.

ప్రపంచమునందు వర్తకస్థానములన్నిటిలోకి గొప్పది.

వహించుకొనబడిన నూలులము మొత్తం. పా 3,300,000 (రు 4,40,00,000)

ఈ కంపెనీలో ఒకేసారు రు 30/- చెల్లుబడిచెట్టిన, లేక మొదలు రు 21/- చెల్లించి తదుపరి రు 1 కి రు 7/- చొప్పున చెల్లించి (మొత్తం రు 350/- యిచ్చిన, కీటిమీదవచ్చు ఆదాయం కనీసం 12 లేక 15 నెత్తగములలో రు 3,500 మొదటి రు 4000 వరకు, 20, 25 ఏండ్లలో రు 6000/- లేక రు 7000 చేకూరునని ఫార్మెస్ట్ అఫీసర్లు ఎక్కాచించియున్నారు.

స్వల్ప ఆదాయములు ఎప్పుడూకి ఇది మంచి పెట్టుబడి ఏజెంట్లు కావలెను.

ఫార్మెస్ట్ ఫారములనిమొత్తం వ్రాయుడు.

ఇండియా, బర్మా, సిలీనునకు సోత్ ఏజెంట్లు

వర్సెచ్యుయల్ ఫార్మెస్ట్ లిమిటెడ్.,

సెంట్రల్ బ్యాంకు భవనములు, బొంబాయి,

రెజిస్టర్డ్

మద్రాసు రాజధానికి సోత్ సబ్-ఏజెంట్లు.

యక. ఆర్. రావ్ అండు కో.,

98 గిడ్డంగి వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

భారతదేశమునకు దోమినియను హక్కులు త్వరలో ఇవ్వబడును

డాక్టరు బి సెంటుగారి అభిప్రాయము

సర్. చిమన్ లాల్ సెంటుగారు గారి సందేశములు

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 28:— నేటిదినిము ప్రెసిడెంటు విల్సన్ స్టీమరులో డాక్టరు బి సెంటుగారు సర్ చిమన్ లాల్ సెంటుగారు బొంబాయి చేరిరి.

డాక్టరు బి సెంటుగారి ప్రకటన

పత్రికా ప్రతినిధితో డాక్టరు బి సెంటుగారి టెక్స్ట్ రి:— కనడా సమస్యలకు భారతదేశ సమస్యలకు సామ్యమందుటచే కనడావారు అనుభవించుచున్న దోమినియను హక్కులనే భారతదేశమున కిచ్చుటకు ఇండియా మంత్రిగారు ఇర్విన్ ప్రభువుగారు అంగీకరించినట్లు నాకు తెలియుచున్నది. కాని ఈమార్పు ఒకదినములో జరుగటకు వీలులేదు. అన్ని ఏర్పాట్లు ముగియుటకు కొంతకాలము పట్టును. రాబోవు సంవత్సరము సమావేశపరపబడు రౌండుటేబిలు సమావేశమున వివరములు నిర్ణయింపబడును. నైమను కమిషనువారు తమ నివేదికను పార్లమెంటువారికి జనవరిలో పంపెదరు. అప్పుడు పార్లమెంటువారు భారత నాయకులను ఆహ్వానించి రౌండుటేబిలు సమావేశమును జరిపెదరు. ఇర్విన్ ప్రభువుగారికిని ఇండియా మంత్రిగారికిని భారతీయులు కృతజ్ఞత చెల్లపవలసియున్నది. ఇర్విన్ ప్రభువుగారు భారతదేశమునకు వచ్చినప్పటినుండి ఈ దేశమున ఇర్విన్ ప్రభువు ఇంగ్లండునందు ఇండియా మంత్రి ఒకటే పర్యాయము భారతదేశమునకు దోమినియను హక్కుల నొసగు విషయమై ఒక ప్రకటన గావించెదరు. నైమను కమిషను సభ్యులలో కొందరు అందు ముఖ్యముగ బరహమా ప్రభువు భిన్నాభిప్రాయములను తెలుపుచు ప్రత్యేక నివేదికలను తయారు చేయుదురని తెలియుచున్నది. ఈవిధమున భారతదేశమున దోమినియను హక్కుల నిచ్చు విషయమై ఇండియామంత్రి ఇర్విన్ ప్రభువుగారు కలసిపనిచేయుట నైమను కమిషను వారిని నిరాదరణ యొనర్చుట కాదాయని పత్రికా

ప్రతినిధి ప్రశ్నింప ఈవిషయమై బహిరంగముగ చర్చ సలుపుటకు అయిష్టతను తెలపెంటుగారు తెలిపిరి.

సర్ చిమన్ లాల్ సెంటుగారు అభిప్రాయము

సర్ చిమన్ లాల్ సెంటుగారు ఈక్రింది ప్రకటనను గావించిరి:—1917 వ సంవత్సరమున పార్లమెంటునందు గావింపబడిన ప్రకటనకు అర్థము, భారతదేశమునకు సామ్రాజ్యము నందలి ఇతర దోమినియనులతో పాటు సమానముగ హక్కులు గౌరవము ఇవ్వబడునని భారతీయులు అభిప్రాయపడిరి. కాని మరికొందరు ఈ ప్రకటనకు వేరువిధమున అర్థము జెప్పిరి. భారతదేశమునకు క్రమముగ బాధ్యతాయుత్తర ప్రభుత్వ మివ్వబడునని ఈ ప్రకటన నూచించుచున్నదనియు, దోమినియను హక్కుల విషయమై ఈ ప్రకటనబట్టి ఏమియు ఉపాంప వీలులేదనియు కొందరు చెప్పుచున్నారు. అందుచే ఈసందేశములను తొలగించి బ్రిటిషువారి ఉద్దేశము భారత దేశమునకు దోమినియను హక్కుల నిచ్చుటయే యని పార్లమెంటునందు ప్రకటన గావించుట అవసరమైనది. ఇట్లునర్చిన భారతదేశమున వ్యాపించిన అసంతృప్తి అశాంతి తగ్గగలదు. ఇట్టి ప్రకటన గావించుట నైమను కమిషనువారిని నిరాకరింపగల కాబాలదు. కార్మిక పక్షమువారికి భారతీయతయనులపట్ల సానుభూతియున్నను భారత సమస్యలను ప్రధానముగ గైకొని పార్లమెంటునందు అపజయముగాంచు విధమున వారు ప్రవర్తించరు.

ఇది మొదలు లండనులో పని చేయుట కొకసంస్థకు ఏర్పరపవలెను. ఈ సంస్థయందు ప్రముఖులగు భారతీయకు లుండవలయును. వీరు భారతదేశసమస్యలకు సంబంధించిన పూర్తివివరములను కావినెటు మంత్రులకు తెలుపుచుండవలయును. ఇట్లు చేసిన మనకు గొప్ప లాభము కలుగును.

(అ. ప్రెస్.)

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

జిల్లాబోర్డుల ఆర్టుకు ముఖ్యసవరణలు

అంగీకరింపబడుట

సగముకంటె హెచ్చుసభ్యులు కోరినచో అధ్యక్షుడు రాజీనామా నివ్వవలెను

లక్నో, ఆక్టోబరు 28:—మీరటు కుట్రకేసులో

నొక ముద్రాయిగా నున్న ముజఫర్ అహమ్మదు ఆకోగ్యవిషయమై కోర్టు సంద్యుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభలో చాల ప్రశ్నలడుగబడెను. 1924 సంవత్సరమున ముజఫర్ అహమ్మదు కాన్పూరు బాల్లివిక్కు కుట్రకేసులో 4 సంవత్సరములు శిక్ష విధింపబడెను. కాని తుయగ్గముచే బాధపడుచున్నందువలన సెప్టెంబరు 1925 సంవత్సరమున విడుదలచేయబడెను. ఇప్పుడు కూడ నతడు తుయగ్యధిచే బాధింపబడుచున్నాడాయని యడుగగా హోమెంబరు యిట్లుచెప్పెను. మెడికల్ బోర్డుగారి ముగ్గురు సభ్యులు అతని పరీక్షించి తుయలేదని చెప్పిరి. మీరటు డివిజను రేడియాలజిస్టు ఆయభిప్రాయముతో నేకిభవించెను. ముజఫర్ అహమ్మదు ఊపిరితిత్తులలో తుయ ప్రారంభమైనదని డేరాడూక్ చరసాలా నూపరింబెండెంటు కర్మతో కుక్కుగారు తెలిపిరి. కాని చరసాలనుండి వదలిపెట్టవలసినదని కోరలేదు. ఇతర వైద్యులు కుక్కుగారి యభిప్రాయముతో నేకిభవింపలేదు. ముజఫర్ అహమ్మదు బరువు తగ్గలేదు. పయోరియా, జంజిబిటిస్ అను రోగములవలన నతనికి కొంచెము ఉష్ణము తగులుచున్నది.

జిల్లాబోర్డుల సవరణచట్టము

ప్రస్తుతము అమలులోనున్న చట్టములోని లోపములను సవరించి, ఎన్నికాధికారమును యిప్పటికంటె చాల మందికి యిచ్చి, బోర్డులో హెచ్చుమందికి యిచ్చుమలేని అధ్యక్షుని తీసివేయుటకు సవరణలు ఉద్దేశింపబడెను. టిల్లును వివా

దించిన సెలెక్షుకమిటీవారు ఎన్నికాధికారమును యిప్పటికంటె హెచ్చు ప్రజలకు యిచ్చు క్లాసును తీసివేసిరి. కాని ఈకోజున శాసన సభలో ప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటించినను జిల్లాబోర్డు వోల్టర్లకు యిచ్చుడిమందికి వోటింగు అధికారము యిచ్చు సవరణ ఆమోదించబడెను. ప్రస్తుతము 25 రూపాయలుగాని, హెచ్చుగాని భూమి శిస్తు కట్టువారికిని, 50 రూపాయలపైన బాడుగ నిచ్చువారికిగాని, మెట్రిక్యులేషను వరకు చదివిన వారికిగాని ఎన్నికాధికారము కలదు.

సవరణలు

15 రూపాయలకంటె హెచ్చు శిస్తునుగాని, 30 రూపాయల కంటె హెచ్చు బాడుగగాని యిచ్చు వారి కందరకు వోటింగు అధికార మివ్వవలెనని మధురప్రసాద్ మేర్ హోత్ర గారు ప్రతిపాదించిరి.

మంత్రియు సవాల్ యునుఫ్ గారు 1922 వ సంవత్సరము నందే జిల్లాబోర్డు ఆర్టు ఆమోదించబడినదనియు, యింతిత్వరలో మార్పులు చేయుట కూడదనియు చెప్పి సవరణను ప్రతిఘటించిరి.

స్వరాజ్యవాదులును జాతీయవాదులును సవరణను సమర్థించుటలన సవరణ అంగీకరింపబడెను. 43 అనుమతులుగాను 39 ప్రతిమతులుగాను వోటుచేసిరి.

మెట్రిక్యులేషను సరిమితి

ఆఫ్ఫర్ ప్రైమరీ తరగతియందు దుత్తీర్జులైనవారి కందరకు వోటింగు అధికార మివ్వవలెనను సవరణ. సిదాయత్ హుస్సేన్ గారిచే ప్రతిపాదించబడెను. మంత్రి సవరణను ప్రతిఘటించినను సభవారు వోటింగులేకదే దాని సగీకరించిరి.

చెరసాలావిముక్తులు - వోటింగు అధికారము

చరసాలనుండి విడుదలచేయబడినవారందరకు వోటింగు అధికారము తీసివేయరాదనియు నైతికవోషము కలవారలకు మాత్రమే యీ అధికారము తీసివేయవలెననియు తీర్మానము సభవారిచే సంగీకరింపబడెను.

అధ్యక్షుని రాజీనామా

జిల్లాబోర్డు సభ్యులలో సగముకంటె హెచ్చు సభ్యులు అధ్యక్షుడు రాజీనామా నివ్వవలెనని తీర్మానించినచో మూడురోజులలోగా బోర్డుఅధ్యక్షుడు రాజీనామా నివ్వవలెనను సవరణను ప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటించిరి.

కాని రేటి వోటుఅనుమతులుగాను 30 ప్రతిఘటించుగాను వచ్చుటచేత సభవారు తీర్మానము సంగీకరించిరి.

జిల్లామేజిస్ట్రేటు అధికారములు

జిల్లామేజిస్ట్రేటు అధికారములను తగ్గించుచు ఒకసవరణను మేర్ హోత్ర గారు ప్రతిపాదించిరి. కాని అది సభవారిచే నిరాకరింపబడెను. రేపు బిల్లుయొక్క మూడురోడింగు ప్రతిపాదించబడును.

మొనరుబాలికల సంరక్షణచట్టము

మొనరుబాలికల సంరక్షణచట్టమునుగూర్చి సెలెక్షుకమిటీ నివేదికను పండిత గోవిందస్వామిభవంతు (స్వరాజ్యనాయకుడు. సభవారికి నివేదించెను. ఇప్పుడు బాలికలను అమ్ముట, కొనుట, వ్యభిచారమునకై పెంచుట యిత్యాది దురాచారములను మాన్పుటకై బిల్లు ఉద్దేశింపబడినది. దీనిలో నాలుగుక్లాసులకలవు. వ్యభిచారమునకై ఒక కులమువారు బాలికలను పెంచుచున్నారని ప్రభుత్వమువారికి తెలిసినచో వారి నియమనిషేగులు లయందు ప్రభుత్వమువారికి అధికారముండును.

ఈరోజు బిల్లు క్లాసువారిగా చర్చింపబడెను. దానిని ఆమోదించవలెనని రేపు సభవారియెదుట ప్రతిపాదించెదరు.

(అ. ప్రెస్.)

3 వ కృష్ణామండల అర్చకమహాజనసభ

ఈ సమావేశ మి నెల 29, 30 తేదీలలో వుయ్యూరు నందు బ్రహ్మశ్రీ గూడూరి సుబ్రహ్మణ్యగారి అగ్రాసనాధిపత్యమున జరుగును. కావున జిల్లాయందలి అర్చకమహాజనులెల్లరును దయచేసి యీసభను జయప్రసముగా జరిగింప ప్రార్థించుచున్నాము. క్రొత్తవత్సరమునకు కార్యనిర్వాహక అధికారవర్గముల యెన్నికల జరుపవలసియున్నది. ఈ యెన్నికలు మండలములందలి అర్చకమహాజనుల భావినీతికి చాలా సంబంధము కల్గియున్నవి. హెచ్చు పలుకుబడి, ఓరిమికలవారలును, త్యాగశీలురును, కార్యశూరులును నగు ప్రముఖులను అధికారవర్గముగ నెన్నుకొనకున్న రాబోవు వత్సరము ప్రశాంతముగ జయముగ గడవజాలదు.

మద్రాసు శాసనసభలో దేగాదాయశాసనము క్రొత్త క్రొత్త సవరణబిల్లులు ప్రవేశపెట్టబడుచున్నవి. కోర్టులో దాఖిల్ కాబడియున్న దావానిన్నియు త్వరలో విచారించబడనున్నవి. మరికొన్ని విషయపరిశీలులయెత్తము పైబడు చూపలు కలవు. ఇందునుగూర్చి డిప్యూటీ ముగ యోచించి కర్తవ్యమును నిష్పితమునర్పవలసియున్నది. కావున సెల్లరును విచ్చేసి కార్యక్రముల బాల్సాని సంఘాభ్యుదయమునకై కృషియొనర్చుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

వేదాంతం పెదమెటూచాయ్యలు,

చావలి శేషయ్య,

వేదాంతం నారాయణాచార్యులు,

ఆహ్వానసమితి.

వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులు,

ప్రధానకార్యదర్శి, 21-10-29, తెజవాడ.

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం. 43/1929.

పిటిషనురు:—(మునిగూడు)తూనుగుట్ల పున్నయ్య కొమారుడు వెంకట సుబ్బారావు వైశ్యకలం, వర్తకశీవనం, టిట్టిప్రోలు,

కొంటరు పిటిషనుదర్శి:—(మునిగూడూరు) సోనమల్ జూట్ మల్ కొట్టువగైరాలు.

పైన తెలుపబడిన పిటిషను దాగుడు 1920 సెల్ల 5 వ ఆక్టులోని 10 (2) సెక్షను ననుసరించి తన్ను ఇకాసాత్యెంటుగా తీర్మానించ వలసినట్లు ప్రార్థించుచు ఈ కోర్టునందు ఒక అర్జిని దాఖలు చేసికొనియున్నాడు. సవర ఆర్డీ విచారణ మొత్తము 12-11-29 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

సవకోర్టు బాపట్ల } వ. యస్. వీరాస్వామిఆయర్, }
21-10-29 } ప్రిన్సిపల్ సబార్డినేట్ జడ్జి.

స్థానిక వార్తలు

పోస్టు నోటీసు:— అక్టోబరు 21 వ తేదీ గురువారం దీపావళి పండుగ దినము గనుక పోస్టాఫీసుకు సెలవుదినమును.

కొత్త పురి - కొత్త పురము కౌన్సిలు:— వాయిదా వేసబడిన సామగ్రి సభ అక్టోబరు 29 వ తేదీ మంగళవారం సా.జం.కాలం 5-15 గంటలకు రివ్యూ భవనమును జరుగును.

రాయలసీమ యువజన సేవాసమితి మహాసభ:— డిసెంబరులో మదనపల్లియందు శ్రీయుత సి. ఆర్. రెడ్డిగారి యధ్యక్షతన జరుపబడును, తేదీ యింకను నిర్ణయింపబడలేదు.

చూతన శాసనములు:— చుద్రాసు సర్కిసు కమిషను బిల్లు, మద్రాసు గవర్నరుగారి యొక్కయు, రాజప్రతినిధిగారి యొక్కయు అంగీకారమును బడసెను. బక్కెట్టు పావుల బిల్లు మద్రాసు గవర్నరుగారి యనుమతి బడసెను.

రాక పోకలు:— లీవరు బ్రదర్సు లిమిటెడ్ కంపెనీ యొక్క డైరెక్టరు లగు లార్డు లీవరు హ్యూముగారు ఇంగ్లాండు నుండి నేడు ఉదయము మద్రాసు వచ్చిరి.

రైల్వేల ఛీఫ్ కమిషనరు ఆస్తిను హాజీగారు ఛీఫ్ నుండి గతరాత్రి మద్రాసు వచ్చిరి.

యం. యస్. యం. రైల్వే యేజంట్లు ఎఫ్. బి. వాగ్డెను గారు, యస్. బి. రైల్వే యేజంట్లు పి. సి. రొధరాగారు, సిగ్నానుండి నేడుదయము మద్రాసువచ్చిరి.

కర్నూలు మెకారిజనుగారు మానూరునుండి నేడుదయము మద్రాసు వచ్చిరి.

జనరలు కన్స్ట్రక్టును కంపెనీ యొక్క మేనేజింగ్ డైరెక్టరు అను న్యూకాస్ సోండ్స్ గారు ఇంగ్లాండునుండి నేడుదయము మద్రాసువచ్చిరి.

డా॥ సుబ్బారాయుడు, రామ్మొద్యురాజుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి బొంబాయికిని, కర్నూలు మాల్కొమ్మనుగారు రేణిగుంటకును బోయిరి.

ఒక సభ

22-10-29 సాయంకాలము 4 1/2 గంటల క్రిస్టియన్ కాలేజీలో, బ్రి. శ్రీ. కావ్యతీర్థ-పురాణతీర్థయ్యది బిరుదాంకితులగు కతావధాని పురాణము సూర్యనారాయణ తీర్థలవారి అధ్యక్షత క్రింద నొక సభ జరిగెను.

ఆ సభలో నుపన్యాసకులు శ్రీ విజయనగర మహారాజు వారి కాలేజీలో సీనియరు తెలుగు పండితులగు బ్రి. శ్రీ. కావ్య కంఠగొర్రి సూర్యనారాయణశాస్త్రిలవారు, సభ్యులు- మా తెలుగు లెక్కరంగు రయిన మ. రా. రా. రాజగోపాలరావు పంతులవారు, బ్ర. శ్రీ. పంచాన్నిల ఆదివారాయణశాస్త్రి గారు, కాలేజీ స్టూడెంట్లు లోనగువారు గలరు.

బ్ర. శ్రీ. కార్యకంఠగొర్రి సూర్యనారాయణ శాస్త్రి గారు మహాకవి నంది తిమ్మన్న ప్రణీతంబయిన పారిజాతాపహరణమును గూర్చి గొప్ప ఉపన్యాసము చెప్పిరి. శ్రీ శాస్త్రిగారి వాక్పూర్వము మిట్టిదని చెప్పటకు శక్యముగాక, వీనులవిందయి మంచి మంచి అపూర్వ విషయములతో నిండియుండెను. ఇట్లు చెందు గంటలకాలము ప్రసంగించి సభ్యులను సంతోషముద్రములో ముంచికేసిరి. వీనుల అధ్యక్షుల రిమార్కులతో సభ ముగిసెను.

పచ్చయప్ప కాలేజి ఆంధ్రసమాజము

పై కాలేజి ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి సమాజము తరఫున ప్రధమసంవత్సరపు శుక్రవారము (25-10-29) నాటి సాయంకాలము 4 గంటలకు "పచ్చయప్ప కాలేజి హాలునందు" జరుగును. మ. రా. శ్రీ. పింబల సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠిగారు (సమదర్శిని సంపాదకుడు) ఉపన్యసించురు.

మ. రా. శ్రీ. సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు ఎస్. ఎల్. సి. అగ్రాసనాధిపత్యము వహించురు. ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజం లెక్కల రా ప్రాధికులు.

జి. ఎల్. గంగాధర సెట్టి, కె. రంగనాథము, శ్రీధర్, కామధర్మి

న్యాయస్థానవార్తలు

నెచ్చలూగారిపై మాననష్టపుదావా

మోక్షోర్డు

మదరాసు, అక్టోబరు 24:— పం. డి. త. మోతీ లు నెచ్చలూగారిపైను, శ్రీ. నెచ్చలూగారిపైను, స్వరాజ్యపత్రికా సంపాదకులును, ప్రచురకులును అగు టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులు, కృపానిధిగార్లపైను. సి. ఎస్. రంగయ్యగారు ఎం. ఎల్. ఎ. డెచ్చిన మాననష్టపుదావా, ఈయన ధ్యాన్ము న్యాయమూర్తి ఎడ్జిగారియెదుట విచారణకు వచ్చెను. క్రిందటి వాయిదాలో జన, ప్రతివాదులలో నొకరగు ప్రకాశంపంతులుగారిపై నోటీసు జారీ కాలేదను కారణముచే, న్యాయమూర్తి నేటికి వాయిదా వేయటయ, ప్రతివాదులు వ్రాతములనుగ వాజ్మాలములను దాఖలుచేయవలెనని యుత్తరువు చేయటము పాతకులకు జ్ఞాపక ముండియుండును.

ఈదినమున ప్రకాశంపంతులుగారి తరఫున టి. ఎం. వేదాంతగారు హాజరై, వ్రాతముల మగు వాజ్మాలమును దాఖలుచేయుటకు వ్యవధిని గోరిరి.

న్యాయమూర్తి అందుల కంగీకరించి, మాడువారములకు కేసును వాయిదా వేసిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనమంత్రిపై

దావా

మదరాసు, అక్టోబరు 24:— అలంపూరు యూనియన్ అధ్యక్షుడు చెన్నపురి ప్రభుత్వ స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిపై నొక కేసు నిన్న సాంత్రిము, మోక్షోర్డులో దాఖలు చేసిరి.

మహమ్మదు అబ్దులు జిలానీగారు, అలంపూరు యూనియనునకు టెంపరరీ అధ్యక్షులుగ నియమింపబడియుండిరి. అధ్యక్షునియొక్క పీఠ యూనియను సభ్యుల సమావేశ పరచిరి. ఆ సమావేశమునందు జిలానీగారే అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఎన్నికల ఫలితములను ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుగా సదరు సభను సమావేశపరచునప్పటికి జిలానీగారు రాజభక్తి ప్రమాణము నొసర్చియుండలేదనియు, అందుచే సదరు సమావేశమును, అందు జరిగిన కార్యక్రమమును సక్రమమైనవిగాదని చెబువును ప్రభుత్వమువారు వాది యొన్ని తన రద్దుచేయును నుత్తరువు చేసిరి. ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువు సక్రమమైనదిగాదనియు సదరు యుత్తరువును రద్దుచేసి వాదియొక్క యొన్ని కను ప్రకటింపవలెనని మంత్రిని ఆజ్ఞాపింపవలెనని జిలానీగారి పుట్టి దావాను తెచ్చిరి.

న్యాయమూర్తులు, మంత్రికి నోటీసు చేయ వలె నని యుత్తరువు చేసిరి.

తృతీయ కై కలూరు తాలూకా కాపు మహాజనసభ నవంబరు 9, 10 తేదీలందు కై కలూరు తాలూకా వాడసల్లి గ్రామములో జరుగును.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా అఫిషియల్ రిశీవరు కోర్టులో, ఏలూరు.

వి. పి. నెం. 21/1929.

యినానెల్వంట:— వత్సవాయ సత్యనారాయణరాజు.

కైడిబిల్లు:— పెనుమత్త వెంకటనరసింహారాజు వగయిరాలు.

1920 సంవత్సరం 5 వ అక్టో 64 వ సెక్షను ప్రకారము తమయొక్క ఆస్తులను రుజువు పరుచుకొననట్లువంటి పైజెప్పిన ఇన్ సాల్వెంటు ఆఫీసరునియొక్క కైడిబిల్లు 1929 సం॥ నవంబరు 11 తేదీలోగా తమయొక్క ఆస్తులను రుజువుపరచుకొన జలయును. తప్పినయెడల వార్లయొక్క ఆస్తులను గను నింపకయే పైనో డివిడెన్సు పంచిపెట్టబడును.

అఫిషియల్ రిశీవర్ } వి. కోడండరామయ్య, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, అఫిషియల్ రిశీవర్ }
కోర్టు, ఏలూరు. }
28-10-1929 }

ఆంధ్ర మహాసభ ఆహ్వానసంఘసభ

రేపు 25 వ తేదీని అగ్యయ్యుని ఎన్నుకొనుటకుగాను సమావేశమగును

బెజవాడ, అక్టోబరు, 24:— ఆంధ్రమహాసభ ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శి నాలం పాపయ్యగారు యీ క్రిందితంతివార్త పంపుచున్నారు.

ఆంధ్ర మహాసభ ఆహ్వానసంఘమువారు రేపు 25 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 3 గం. ఆంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులను ఎన్నుకొనుటకుగాను బెజవాడ దుర్గావిలాసమునందు సమావేశమగుదురు. సభ్యులెల్లకు రా ప్రాధికులు.

నెల్లూరు రైతుల మహాసభ

27 తేదీని జరుగును

నెల్లూరు, అక్టోబరు 24:— నెల్లూరుజిల్లా రయితులసభ 27 వ తేదీని నెల్లూరులో జరుగును. 3 గంటలకు ప్రారంభమగును. ఆరోజుననే ఉదయం జిల్లా కో-ఆపరేటివు బ్యాంకుల సభ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

సుభాష్ బోసుగారికి వారంట్లు

జారీ చేయబడెను

నేడు కోర్టులో హాజరు కానందుకు ఈవారంట్లు జారీ చేయబడెననిది

కలకత్తా, అక్టోబరు 24:— నేడు కలకత్తా అడిమను జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట సుభాష్ చంద్రబోసుగారి రాజద్రోహవిచారణ జరుగవలసి యుండెను. కాని సుభాష్ చంద్రబోసుగారు కోర్టులో హాజరుకాలేదు. ఈనెల 22 తేదీని వారు గైరు హాజరు గుటకు కోర్టు వారు అనుమతి నొసంగి యుండిరి. కాని 24 తేదీకి గైరు హాజరుగుటకు అనుమతి యొసంగబడి యుండలేదు. సుభాష్ బోసుగారు తాము నేడు హాజరుకాజాలమని స్వయముగాగాని తమ స్నేహితు ద్వారాగాని కోర్టువారికి తెలియబరచి యుండలేదు. (ఆందు వల్ల బోసుగారిని వెంటనే అరెస్టుచేసి జామీనుమీద విడుదల చేయుటకు అవకాశములేకుండ కోర్టువారు వారంటు జారీ చేసిరి. బోసుగారి పక్షమున స్నేహితులగు ఫుల్లీగారు అట్టివారంటు అవసరము లేదనియు, బోసుగారు కలకత్తాకు వచ్చుటకు ప్రయాణమై దారిలో నున్నారనియు, నాటిసాయంకాలమే బహుశా రాగలరనియు వాదించిరి కాని కోర్టువారు అట్టివారంటు అత్యవసరమని చెప్పి జారీచేసిరి కేసు విచారణ తిరిగి 28 తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (ప్రెస్ పేస్)

ఆంధ్ర భూమిశిస్తు సమితి

27వ తేదీన సామర్లకోటలో ఉపసంఘసమావేశము

సామర్లకోట, అక్టో 24:— ఆంధ్రరాష్ట్ర భూమిశిస్తు సమితి ఉపసంఘసమావేశము 27 వ తేదీన జరుగును. నవంబరు 5వ తేదీన బెజవాడలో జరుగునున్న రాష్ట్రసమితి సమావేశము నందు జరుగనున్న పనిగూర్చి యాచించురు.

న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులు, డి. బి. ఎం. రామచంద్రరావు డి. మునుస్వామినాయుడు, డి. వెంకట పతిరాజు, డి. రామచంద్రరెడ్డి సి. రామసోమయాజులు, డి. సూర్య ప్రకాశరావు గార్లు ఉపసంఘసభ్యులుగ చేర్చుకొనబడిరి.

(ఆ. ప్రె.)

మలేరియాకమిషను

కలకత్తా, అక్టోబరు 23:— జాతిసమితివారిచే నియమితమైన మలేరియా కమిషనువారు నేడు ఉదయమున కలకత్తాకు వచ్చిరి. కమిషనుసభ్యునినొకనితో సంప్రదింపగా ఆతడు యీ విధమున తెలిపెను. కమిషనువారు మలేరియాజాడ్యముయొక్క సిద్ధిని స్వయముగాచూచి నేర్చుకొన భారతదేశమునకు వచ్చినట్లు తెలిసిరి. ఈ కమిషనువారు బొంబాయి పంజాబు డిల్లీ సంయుక్తరాష్ట్రములకు యింతకుపూర్వమే వెళ్లిరి. డిసెంబరు 28 వ తేదీని యీకమిషనువారు బొంబాయిలో స్థిమరు నెక్కెదరు. (ఆ. ప్రె.)

దేవాలయములలో నిమ్మజాతుల ప్రవేశము

పూనా సత్యాగ్రహాలకు

చెన్నపురి నిమ్మజాతుల సానుభూతి

గత మంగళవారము సాయంత్రమున నేపీయరు పాల్గులో చెన్నపురి నిమ్మజాతులవారు శ్రీయుత డబ్ల్యు. పి. సాందగపాండ్య నాదరుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద నొక సభ జరిపి పూనా సత్యాగ్రహాలకు తమ సానుభూతిని ప్రకటించిరి.

శ్రీయుత ఎన్. శివరాజుగారు పూనా సత్యాగ్రహాలు సలుపుచున్న పోరాటముగూర్చి మాట్లాడుచు దేవాలయ ప్రవేశసహ్య సంక్షేపికరముగా పరిష్కరింపబడుచో, నిమ్మజాతులు యితర పక్షికు స్థలములలోగూడ యితరులతో సమాన హక్కులను వెంటనే సంపాదించగలరనియు, పూనా సత్యాగ్రహాలు చాల పట్టుదలతో పోరాడుచు యిది వరకే జయము గాంచగలిగిరనియు నుడివీరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు దక్షిణయండియాలో నిమ్మజాతులు యీ దేవాలయముప్రవేశసహ్య పరిష్కరింపబడుటకు పెక్కుకష్టముల నెదుర్కొనవలసియున్నదని నుడివీరి. కాంగ్రెసుసభగాని యితర జాతిహింసాపూరితగాని యంతరంగ నిమ్మజాతులపక్షమును బూనకున్నారు. కాబట్టి యీకార్యమును నిర్వహించుటకు స్వసహాయముమీదనే తా మాధారపడవలసియున్నది. ఇటీవల బయలుదేరిన ఆత్మగౌరవోద్యమము ఉన్నతజాతుల మనిషిమంకొనువారి హృదయములందు మార్పుగలిగించుట సంశోభకరమగు విషయము. ఇతర జాతులకుచెందిన యువకులనేకులిప్పుడు నిమ్మజాతుల పక్షమున నేనయ్యెనర్థ సంసిద్ధులయి యున్నారు. నిమ్మజాతులిప్పుడొక నర్సవలసిన పనియేమనగా పూనాలో వలెనే దక్షిణయండియాలోగూడ దేవాలయప్రవేశవిషయమునసత్యాగ్రహమును ప్రారంభింప వలసియున్నది.

అధ్యక్షులు బువన్యసింహ పిమ్మట శ్రీయుత బాలగూరు శివంగారు యీ క్రిందిశిర్కాము నుపపాదించిరి.

“పూనాయండిలి నిమ్మజాతులు దేవాలయప్రవేశమునకు తమకు గల హక్కులను సంపాదించుటకు కడుదౌర్భాగ్యముతో సత్యాగ్రహము బూని పెక్కుకష్టములను భరించి పోరాడుచున్నందుకు చెన్నపురి నిమ్మజాతులవారు తమ సానుభూతిని దెలుపుచు తమకు సంపూర్ణవిజయము గలుగుగాక యని కోరుచున్నారు.”

పై శిర్కానము శ్రీయుతులు ఎల్లప్పుడూ, ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరు, గార్లచే బలపరుపబడి, సభవారిచే నేకగ్రీవముగా నామోదింప బడినది.

సభ ముగియబోవునపుడును స్వామి సహజానంద గారు మాట్లాడుచు, యీసత్యాగ్రహపోరాటమును నడుపువాగ్ధ్యత ఆదిద్రావిడులమీద త్రోసివేయుటకంటె, హిందూబ్రాహ్మణేతరుల లేలవహించుటగూడదనియు, ఈవిషయమున ప్రజలు తమంతటతాము పాటుపడుటకంటె ప్రభుత్వమువారికి కాననవేలగావించుటగూడదనియు, ప్రశ్నించిరి.

శ్రీయుత ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు బదులు చెప్పుచు, ప్రస్తుతప్రభుత్వవిధానముక్రింద దేవాలయ ప్రవేశము విషయమున కాననముగావించుట కష్టమనియు, హిందూబ్రాహ్మణేతరులకు యీసహ్య అంతప్రాముఖ్యమయినది గాదనియు ప్రత్యేకముగా నిమ్మజాతులయభివృద్ధికొర కుద్దేశింపబడిన యీ యుద్యమమును తమంతటతామే నడుపజాలరనియు, కాబట్టి, యీయుద్యమమును నడుపుభారమును నిమ్మజాతులు తమంతటతామే వహింపవలె ననియు, నుడివీరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

భీమవరం హిందూసమాజము

న్యాయతి సుబ్బరావుసంతులుగారు

ప్రారంభమహోత్సవము నలివెదరు

భీమవరము, ఆక్టోబరు 24:—భీమవరము హిందూసమాజపు ప్రారంభమహోత్సవము ఆక్టోబరు 27 వ తేది 8 గంటలకు ఆంగ్లభిక్షు న్యాయతి సుబ్బరావుసంతులుగారిచే జరుపబడును. ఆంగ్లబుద్ధుల విచ్చేయప్రార్థితులు, భవిషిపాటి మార్గసారాయుగారు త్యాగరాజ భక్తసభ కార్యదర్శిగారు పంపిన తంతివార్త.)

శారదా బిల్లు

ఈ నెల 22 వ తేదీ జయవారము నాడు మదరాసు రాజధాని గజెట్లో ప్రకటింపబడెను 1929-19 వ చట్టము

బాల్య వివాహములను జరుపకుండ నిరోధించునట్టి చట్టము బాల్యవివాహములను జరుపకుండ నిరోధించుట అవసరమగుటచే, యీ రీతిగా

చట్టము చేయబడెను

సంగ్రహ శీర్షిక

(1) 1928 బాల్య వివాహ నిరోధక చట్టముని యీ చట్టమును పిలువవచ్చును.

వ్యాప్తి

(2) ఇది బ్రిటిషు యిండియా కంతును, బ్రిటిషు బెలు విస్తానును, సాంతాలు పరగణాలను గూడ వర్తించును.

ప్రారంభము

(3) 1980 ఏప్రిలు నెల మొదటితేదీ నది అమలులోనికి వచ్చును.

నిర్వచనము

(4) ఈ చట్టములో విషయములోగాని సంధర్భములోగాని అసంగతమైనదేదైన నుండినట్లయితే

(5) “బిడ్డ” అనగా పురుషుడైనచో 18 ఏండ్లలోపు వయసు గలవాడును స్త్రీ యైన 14 ఏండ్లలోపు వయసు గలది అని అర్థము.

(6) “బాల్యవివాహము” అనగా పెండ్లి చేసుకొనుటకు సమ్మతించిన పురుషు లిద్దరిలోను యొకరు యొకరు బిడ్డ అని అర్థము.

(7) “పెండ్లి చేసుకొనుటకు” “సమ్మతించిన వ్యక్తి” అనగా దానిప్రకారము యే స్త్రీకిని యే పురుషునకును వివాహము జరిగినదో వారిద్దరిలో నొకరనియర్థము.

(8) “మైనరు” అనగా 18 ఏండ్లలోపు వయసుగల స్త్రీగాని పురుషుడుగాని అని అర్థము.

బిడ్డయగు నొకస్త్రీని యిరువదియొక్క యేళ్లకు లోపు వయసుగల పురుషుడు పెండ్లియాడినచో

వానికి శిక్ష

3. ఒక వ్యక్తి పురుషుడైయుండియు 18 యేండ్లకు పైబడినట్టియు 21 యేండ్లకు మించినట్టియు వయసుగలవాడై యుండియు బిడ్డయగు స్త్రీని పెండ్లిచేసుకొనినచో 1,000 రూపాయలవరకును జైల్కానాశిక్ష విధింపబడుట కర్హుడగును.

21 ఏండ్లకు మించిన వయసుగల పురుషుడు బిడ్డయగు స్త్రీని పెండ్లియాడినచోవానికి శిక్ష

4. 21 ఏండ్లకుమించిన వయసుగల పురుషుడైయుండినవాడు బిడ్డయగు స్త్రీని పెండ్లియాడినచో నెలరోజులవరకును విడివైదుళియు లేక 1,000 రూపాయలవరకును జైల్కా శిక్షయును లేక రెండు శిక్షలుగూడ విధింపబడుట కర్హుడగును.

బాల్యవివాహమును జరిపినందులకు శిక్ష

5. బాల్యవివాహమును జరుపుట, పరిశీలించుట, యజమాన్యమును వహించుట మున్నగుపనులను చేసినవారు ఆవివాహము బాల్యవివాహముకాదని నమ్ముట కవకాశముకలదని రుజువుచేసిన యడల తప్ప నెల రోజుల వరకు విడివైదుళియు లేక 1,000 రూపాయల వరకు జైల్కానా శిక్షయును లేక యీరెండు శిక్షలుగూడ వేయబడుట కర్హులగుదురు.

బాల్యవివాహముతో సంబంధముగల తండ్రికిలేక తల్లికిలేక సంరక్షకునకు శిక్ష

6. (1) ఒక మైనరు బాల్యవివాహము చేసుకొనినచో ఆ మైనరు విషయమున బాధ్యత గల తండ్రియైనను లేక తల్లియైనను లేక సంరక్షకుడైనను లేక మరియొకడైనను ఆ బాధ్యత న్యాయసమ్మతమైనను కాకపోయినను ఆ వివాహము జరుగుటకు సంబంధించిన యేపనినైన జేసినను, లేక ఆ వివాహము జరుగుటకు సమ్మతించినను, లేక అతడవలన ఆ వివాహము జరుగకుండ నిరోధింపకపోయినను, నెలరోజులవరకు విడివైదుళియు లేక 1000 రూపాయలవరకు జైల్కానా శిక్షయును లేక యీరెండు శిక్షలుగూడ విధింపబడుట కర్హుడగును.

స్త్రీ యైనచో ఆమెకు వైదుల్యముమాత్రము చేయగూడదు

(2) ఈ సెక్షను ప్రయోజనమునకును సంబంధించినతవరకు ఒక మైనరు బాల్యవివాహము చేసుకొనినచో ఆ మైనరు విషయమున బాధ్యతగల వ్యక్తి అన్యథా ఋజువుచేసి

యడల తప్ప లేనిచో ఆ వ్యక్తి అతడవలన ఆ వివాహము జరుగకుండ నిరోధింపలేదనియు భావింపబడును.

3 వ సెక్షనుక్రింద నేరము చేసినవారికి కారాగృహవాసశిక్ష చేయగూడదు

7. 1897 జనరలు క్లాజెను ఆక్టు (10-1897) 25 వ సెక్షను లోను యిండియా ను పినలు కోడు (45-1860) 64 వ సెక్షను లోను ఎటుల నుండినను గూడ 8 వ సెక్షను ప్రకారము ఒక దోషికి ఒక న్యాయస్థానాధికారి శిక్ష విధింప నన్నపుడు ఆదోషికి విధింపబడిన జైలున మొత్తమును ఆదోషి చెల్లించనిచో అతడు ఎన్ని రోజులవరకైన గాని కారాగృహవాస శిక్ష ననుభవించవలెనని ఆజ్ఞాపించుటకు ఆన్యాయాధికారికి అధికారము లేదు.

ఈ చట్టముక్రింద జూరిస్డిక్షన్లు

8. 1898 క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడు (5-1898) 190 సెక్షనులో యెటులున్నను యీ చట్టము క్రింద జూరిస్డిక్షన్ నేరములను గూర్చి దాఖలు పుచ్చుకొనుటను విచారించుటకు చెసి డెన్సి మేజిస్ట్రేటుకును డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుకును తప్ప యితరులకు అధికారము లేదు.

నేరములను దాఖలు పుచ్చుకొనవలసిన పద్ధతి

9. ఏ వివాహములో నేరము జరిగినట్లు యెంచబడునో ఆ వివాహము జరిగిన సంవత్సరములోగా ఫిర్యాదు దాఖలైన యెడల తప్ప యే న్యాయస్థానాధికారియును యీ యాక్టుకు సంబంధించిన కేసులలో దాఖలు పుచ్చుకొనగూడదు.

ఈ చట్టముక్రింద జరిగిన నేరములను

గూర్చి ప్రారంభవిచారణ

10. ఈ చట్టము క్రింద ఒక నేరములో దాఖలు పుచ్చుకొనిన న్యాయస్థానాధికారి 1898 క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడు (5-1898) 203 వ సెక్షను ప్రకారము దానిని కొట్టివేసిన యెడల తప్ప ఆ కోడు 202 సెక్షను ప్రకారము స్వయముగా ప్రారంభవిచారణ చేయవలెన లేదా అట్టి విచారణ చేయుట కొక ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు నియమించవలెను.

ఫిర్యాదీవద్దనుండి ధరావతు పుచ్చుకొనుట కధికారము

11. (1) ఫిర్యాదీని పరీక్ష చేసినపిమ్మటను ముద్దాయి హాజరునట్లు నిర్ణయించుటకు సమ్మతులను పంపులోపలను ఫిర్యాదీ ధరావతు కట్ట నవసరము లేదని న్యాయస్థానాధికారి తప్ప తలచినయెడల అటుల నడపవలెనని అందులకుగల కారణములను న్యాయస్థానాధికారి స్పష్టముగా వ్రాయవలెను 1898 క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోడు (5-1898) 250 సెక్షను ప్రకారము ఫిర్యాదీ ముద్దాయికి నష్టపరిహారము నివ్వకలెనని న్యాయస్థానాధికారి ఆజ్ఞాపించవలసిన అవసరము విచారణానంతరము కలుగవచ్చును గాన అందులకు హామీగా 100 రూపాయలకు మించని మొత్తమునకు ఫిర్యాదీ యొక్కడేగాని లేక జూరీనుదారులతోగూడగాని పూచీకత్తును వ్రాసి యియ్యవలెనని ఆజ్ఞాపించవలెను. న్యాయస్థానాధికారి అందుల కేర్పరచిన యుచితముగ గడువులోపల ఫిర్యాదీ అట్టి ధరావతును యియ్యనిచో ఆఫిర్యాదును కొట్టివేయవలెను.

2. ఈ సెక్షను ప్రకారము పుచ్చుకొనబడిన పూచీకత్తు 1898 క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడు (5-1898) క్రింద పుచ్చుకొనబడిన పూచీకత్తుగానే భావింపబడవలెనగాన ఆకోడు 42 వ ప్రకరణము ఆ రీతిగా దీనికిగూడ వర్తించవలెను.

ఎల్. గ్రాహము, ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యదర్శి.

(మదరాసు గవర్నరు సంఘమువారి ఉత్తరువు ప్రకారము మరల ప్రకటింపబడెను.)

జె. వెంకటనారాయణ, గవర్నరు మెంటు బా (లేజిస్లేటివు) డిపార్టుమెంటు కార్యదర్శి.

తణుకు

భారత ఖద్దరునిలయముయొక్క మహాజనసభ 30-10-29 తేది మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు వడ్డూరు గ్రామములో జరుగును. కార్యక్రమము

- 1. భారత ఖద్దరు నిలయముయొక్క అనుక్రమముల నభివృద్ధిపరచుట.
- 2. నూతన యెన్నికలు.
- 3. గతసెక్షన్ల నామోదించుట.
- 4. యిదివరకుండిన నష్టమును పేరుధనమునుండి తొలగించి మిగతా పేరుధనముమీద లాభనష్టములను కొల్పించుటకు డిలి రిజిస్ట్రారువారిని కోరుట.

కొవ్వలి గోపాలరావు, భారత ఖద్దరునిలయ కార్యదర్శి

ఆశ

ద్రాక్షరూపిని పంపించుటగాని ఇంగ్లండునుండి నిన్నటి దినము బొంబాయి కే తెచ్చిరి. కెనడాపద్ధతిని అధినివేశ సంస్కృత్యమును హిందూదేశమున కొనగటకు రాజప్రతినిధిగారును ఇండియా మంత్రిగారును నిశ్చయించినట్లుగా బొంబాయిగాని సమాచారము తెలిసెను. ఇది నిజమగుచో సంతృప్తికరమేగాని, గాలికబుల్లకన్నను, బ్రిటీషు ప్రభుత్వ ప్రకటనముగాని, రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనముగాని వెలువడినగాని, నిశ్చయమేర్పడజాలదు. భారతదేశ విడివరకే అసహనము జూపుచున్నది. సంవత్సరాంతములోపల స్వరాజ్యము లభింపనిచో, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నామోదించి తదర్థమై ఫలప్రదమగు కార్యక్రమమును, లాహోరు కాంగ్రెసు సభవారు నిర్ణయింపగలరు. ఈలోపుగ ప్రభుత్వప్రకటనము వెలువడుట యవసరము. సైమనుకమిషను రిపోర్టు వచ్చువరకు వేచియుండవలె ననుట, హిందూదేశము నవమానించుట యగును. సైమను కమిషనును ఒహిష్కరించిన దేశము, దానిని విచారించెడి రౌండుటేబిలు సమావేశమునం దెటుల పాల్గొనగలుగును? ఇర్వినుప్రభువుగారు హిందూదేశమున దిగిన వెంటనే అధినివేశ స్వాతంత్ర్య ప్రదానము విషయమై బ్రిటీషు ప్రభుత్వాభీప్రాయము తెలిపెదరని, బొంబాయి గారు చాటుచున్నారు.

ఈ సమయముననే, ఇంగ్లండులోగూడ ఇండియా మంత్రిగారి రాక ప్రతిపాదనము గావించెదట. బొంబాయిలోనే బొంబాయికి వచ్చిన నర్ చిమకలాల్ సెతల్ వాడుగారు ఇట్టి సమాచారమును తెలుపుట లేదు. 1917 సంవత్సరపు ప్రకటనము బాధ్యతతో గూడిన ప్రభుత్వమును ఆదర్శముగ సూచించి యుండెను. కాని, అధినివేశ స్వాతంత్ర్య ప్రదానమును సూచింపలేదని, కొందరు బ్రిటీషు ప్రముఖులు తెలిపియుండిరి. ఈ విషయమై లేబరు ప్రభుత్వము వారు సరియగు నర్థము తెలిపి, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమే హిందూదేశ గమ్యస్థానమని తెలిపెదరట. సైమను కమిషను రిపోర్టు కిట్టి ప్రతిపాదనము భంగకరము గాదని సెతల్ వాడుగారు నమ్ముచున్నారు. కాని, భారతీయులు గోరునది ఆదర్శ ప్రకటనము గాదు. తక్షణ అధినివేశ రాజ్య స్వాతంత్ర్యమును వారు గోరుచున్నారు. లేనియెడల, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము వారి యాదర్శమగును. ఆదర్శమును మాత్రము సూచించి దానిని జేరుటకు అంతరము లేని యోగదవలయునని చెప్పచో, భారతీయుల సవరకు వేచియుండజాలరు. సెతల్ వాడుగారు మామూలినట్లు, ఇంగ్లండులో భారతీయ నాయకులు జేరి, బ్రిటీషు మంత్రివర్గమువారికి తరుచుగ ప్రార్థనల నలుపుచుండవలె ననుచో, అట్టికోర్కె వ్యర్థము.

ఇట్టి పద్ధతులు నిష్ఫలముగాని భారతీయుల కిదివరకే కరతలామలక మయ్యెను. హిందూదేశ సమస్య కొరకై లేబరు ప్రభుత్వమువారు పదచ్యుతులగుటకు నమ్మతింపరని సెతల్ వాడుగారు జెప్పటచే, ఆశ కంతగ నవకాశము గనుపించదు. లేబరు ప్రభుత్వము వారు హిందూదేశము విషయమై ఎటుల ప్రవర్తించినను, భారతీయులు మాత్రము స్వరాజ్య సంపాదన ప్రయత్నములను నడలించగూడదు. ప్రభుత్వ ప్రకటనలకై వేచియుండబనిలేదు. భారతీయులకు స్వాతంత్ర్య మొనగక తప్పదని గోచరించుచో, ఇంగ్లండులో నేతృత్వమువారును దానిని నిరాకరించుటకుగాని ఆలసింపుటకుగాని, సాహసము జూపరు. అందుచే కాంగ్రెసుపక్షమువారును తదితరపక్షములవారును ఆత్మ విశ్వాసము గనుబొమచి, స్వశక్తిపై నాధారపడి సదేశానీతితో కృషి నలుపుచో, వారి ప్రయత్నములు సఫలము గాంచగలవు.

క్రొత్త చట్టములు

ఈవారపు భోర్టు సెంటు జార్జి గెజెట్టులో, మదరాసు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడబోవు చట్టములు ప్రచురింపబడినవి. పట్టణనిర్మాణవిధానములను తయారు జేసి పంపుట కొనగబడిన అయిదు సంవత్సరముల గడువు దాటిపోయినను మ్యునిసిపలు సంఘములకు మరియొక యవకాశ మీయవలయునని, పాల్గానాగారి సవరణచట్టము గోరుచున్నది. ఇంతకుపూర్వము అంగీకరింపబడిన గుట్టపుపంచెములకు సంబంధించిన బక్కెట్టు మాపుల చట్టము, చెన్ననగరమునకు మాత్రమే వర్తించును గాని, తదితర ప్రదేశములకు వర్తింపదు. రాజధానికంతకును దీనిని వర్తింపజేసినగాని ప్రయోజన ముండదు. లేనియెడల, చెన్నపురి ప్రజలు పట్టణము దాటిపోయి యీ జూదమున పాల్గొన వీలగును. అబ్దుల్ హమీద్ ఖానుగారు చెన్న రాజధాని కంతకును వర్తించు చట్టమును తయారుజేసిరి. శాసనసభవారు దీని నామోదించుట లాభకరము. మాధవ నాయరుగారు మలబారు వివాహచట్టమును సవరించుట కొక సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టబోవు చున్నారు. సంబంధముపేర జరుగు వివాహమును, యీ సవరణచట్టము క్రమమయిన వివాహమని అంగీకరించుచున్నది. ఇట్టి వివాహము క్రమమయినదని మలబారు ప్రజలు భావించుచునే యున్నారు. క్రొత్త చట్టము యీ సంగతినే బలపరుచును. ఇతియగాక, తార్వాడు ఆస్తివిభాగము విషయమై వలసిన ఏర్పాటులనీ చట్టము సూచించుచున్నది. మలబారు వివాహ శాసనపు సవరణచట్టము, అక్కడి ప్రజల యిబ్బందులను తొలగించునని నమ్మెదము.

బ్రిటీషు ప్రభుత్వము : ఆప్ట నిస్థానము

బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు సూతన ఆప్ట నిస్థాన ప్రభుత్వమును గుర్తించినట్లు, హెడ్ డరు ననుమంత్రిగారు పంపిన సందేశము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇంగ్లండు ఆప్ట నిస్థానముల మధ్య స్నేహబంధము బలపడునని, వీరు నమ్ముచున్నారు. ఈ సందేశము, అమీరు నాదరుఖానుగారు నియమించిన విదేశాంగమంత్రికి పంపబడెను. ఈరితినే ఇతర దేశ

ములవారును గూడ క్రొత్తరాజును గుర్తించెదరని యూహింపవచ్చును. నాదరుఖానుగారు, దేశ సత్వ రాభివృద్ధికై కృషి నలిపెదమనియు, తమకు దేశ సేవయే ప్రధానముగాని కేవల రాజ్యాధికారము గాదనియు, ప్రకటించిరి. వీరు ప్రకటించిన యుద్దేశ్యములు నెరవేర్చునో, ఆప్ట నిస్థానపు భావి పరిణామ మనుకూలముగ నుండు ననుటకు సందియములేదు. విద్యా వ్యాప్తికిని, రోడ్ల రైల్వేల నిర్మాణమునకును, నాదరుఖానుగారు తోడ్పడ నిశ్చయించిరి. అమనుల్లాగారి పద్ధతులను మెచ్చుకొనుచు, వారిననుసరించెదమనిరి. హబీబుల్లాగారి నిరోధము పూర్తిగ నంతరించినది. అమనుల్లాగారి పక్షపాతులు, నాదరుఖానుగారు వాగ్దాన భంగమొనర్చిరని చెలుపుచు, అసంతృప్తిని జూపుచున్నను, వీరుగూడ శాంత్యావశ్యకతను గ్రహించి, స్థిరమగు పరిపాలనకు తోడ్పడెదరని యూహింపవచ్చును. నాదరుఖానుగారి పరిపాలనక్రింద, ఆప్ట నిస్థానము నాగరిక ప్రపంచమునం దున్నతస్థానము నాక్రమించునని నమ్మెదము.

సంయుక్త రాష్ట్రములు : జిల్లాబోర్డులు

సంయుక్త రాష్ట్ర శాసన సభలో, స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులగు బాబూ ఉమాశంకరుగారు ప్రవేశపెట్టిన జిల్లాబోర్డుల చట్టము, విశాలమగు ఏర్పాటులను సూచించెను. వోటరుల యోగ్యతలు తగ్గింపబడెను. ఆస్తికి సంబంధించిన అర్హత యేగాక, విద్యా ర్హత గూడ ప్రవేశపెట్టబడెను. అవినీతికరములగు నేరములను జేసిన వారికే జిల్లాబోర్డు సభ్యులగుట కవకాశముండదు గాని, నీతిబాహ్యముగాని నేరముల గావించిన వారికిట్టి యనర్హతయుండగూడదను సవరణను శాసనసభవారు నామోదించుట సమంజసముగ నున్నది. దీనినిబట్టి రాజద్రోహ నేరముక్రింద శిక్షింపబడిన వారి కెట్టి అనర్హతయుండజాలదు. బోర్డుసభ్యులలో సగముమంది గలిసి అధ్యక్షులు రాజీనామా నీయవలయునని తీర్మానించుచో, వారు రాజీనామానిచ్చి తీరవలయునని, క్రొత్త చట్టము తెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి సవరణ నెదిరించినను, శాసనసభవారు దీని సంగీకరించిరి. జిల్లాబోర్డులపైనను వాని ధనముపైనను కలెక్టరులకు గల అధికారమును, మరియొక సవరణ దొలగించెను. మంత్రిగారు దీని నెదిరించినను ఫలములేకపోయెను. ప్రభుత్వమువారి చట్టమును ఆమోదించెదరో లేదో చూడవలయును ఇట్టి విశాలచట్టమును తీరస్కరించుట, ప్రభుత్వ గౌరవమునకే భంగకరమగును.

సిలోను సంస్కరణములు

జానమూరు కమిటీవారు సింహళ ద్వీపము నిమిత్తము సూచించిన రాజ్యాంగ సంస్కరణములు అక్కడి ప్రజలకు అసమ్మతముగ నుండెనని తెలిసిన విషయమే. గవర్నరుగారికి అసాధారణాధికారముల నొసగి, అధికార ప్రాబల్యమును పెంచుటకు, జానమూరు కమిషను వారు ఏర్పాటుజేసిరి. స్వపరిపాలనమునకు, వీరి సూచనలు తోడ్పడవని సిలోను ప్రజలు దృఢాభిప్రాయపైయున్నారు. శాసనసభవారు తమ యసమ్మతి నిదివరకు తెలిపియుండిరి. ప్రజాభిప్రాయ తీవ్రత

నెరిగియుండియు, లేబరుమృతిగారు డా॥ సమూరు కమిషను సిఫార్సుల నామోదించుట. జూడ, లేబరు ప్రభుత్వమువారు కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారి కన్న ను ముందుకుబోరని విదితమగుచున్నది. ఇంతకు పూర్వము కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారు సిలోను ప్రజల కంత్యసందేశ మందియుండిరి. అంగీకరించిన డా॥ సమూరు సిఫార్సుల నన్నిటి నంగీకరింపుడు, లేని యెడల ఎట్టి సంస్కరణము లుండవని, వీరు తేటపరచిరి. లేబరుప్రభుత్వమువారును వీరిమార్గమునే అనుసరించిరి. సిలోనుప్రజల ఆశ లింతటితో భగ్నము గాగలవు. హిందూదేశము విషయమునగూడ సైమను కమిషను సిఫార్సులను లేబరుప్రభుత్వమువారు నామోదించునెడల, ఆశ్చర్యము గలుగజాలదు.

ఆర్థిక సమస్యలు

ఆర్థిక విషయములగుర్చి విచారించి దెలుపుటకు, లేటనుగారిని సైమను కమిషనువారు నియమించిరి గాని, వీరు ఆచరణ యోగ్యమగు ఏర్పాటులను సూచింప లేక బోయిరని తెలియుచున్నది. సైమను కమిషనువారి ఎదుట, స్థలవిధముగ సూచనలు గావింపబడెను. సర్ బ్లా కెట్టు గారొక విధముగ సూచనల గావింపగ, ఇవి ఇండియా ఆఫీసువారికి సరిపడలేదట. ఆర్థిక విషయములలో రాష్ట్రములు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించ వలయునని బ్లా కెట్టుగారు చేసినసూచన, ఇండియా ఆఫీసు వారికి వెగటుగ గనుపించుట వింతగాదు. అందుచే, ఇండియా ప్రభుత్వపు ప్రస్తుతార్థిక సభ్యులగు సర్ జార్జి ఘస్టరుగారు సైమను కమిషనుకు సలహా నిచ్చుటకు ఇంగ్లండుకు వెడలబోవుచున్నారు. బ్రిటిషు వర్తకులు గూడ ఘస్టరుగారితో సంప్రతింతుటకు కుతూహలము జూపుచున్నారు. సం దర్భముల నన్నిటిని గాంచిన, ఆర్థికవిషయములలో ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యము లేకుండునటుల ఏర్పాటు చేయుచో, ఆశ్చర్య ముండదు.

పాలెస్తీను

పాలెస్తీనుకు బంపిన రెండు పటాలములను తీసివైచుటకు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ఇంకను రెండు పటాలములు నిలిచి యుండును. దీనిని బట్టి పాలెస్తీనునందు శాంతి చేకూరెనని దలంపవచ్చును. కాని, తాత్కాలిక శాంతితో తృప్తిపెంది ప్రయోజనములేదు. ప్రస్తుత దుస్థితికి కారణములయిన సందర్భములను తొలగింప వలయును. బాల్కన్ ప్రకటనము ననుసరించి పాలెస్తీనును యూధ దేశముగ గావించి ప్రపంచమందలి యూధుల కందరకును దీని నివాసస్థానముగ గావింప నిశ్చయించుటచే, అరబ్బులలో తీరని అసంతృప్తి జనించెను. పాలెస్తీను పరిస్థితులను విచారించుట కొక విచారణ సంఘము నియమింప బడెను. కాని, మూలకారణముగు బాల్కన్ ప్రకటనపు మంచిచెడు గులనుగుర్చి విచారించుటకు వీరి కధికారము లేక బోవుటచే, విచారణవలన శాశ్వతఫల ముండజాలదు. లేబరు ప్రభుత్వమువారి కనయినను విశాల భావము జూపుట మేలగును.

బరోడా : లోకలు ఆప్షను పద్ధతి

లోకలు ఆప్ష పద్ధతి, మద్యపాన నిషేధమునకు దారిజూపునని, పలువురు దెలుపుచుందురు. ప్రజలు అక్కరలేదనినచోట, కల్లంగడుల నుంచ

కుండుటయే లోకలు ఆప్షను పద్ధతియగును. ఈ మాత్రమయినను చర్యదీసికొనకుండ, శుష్క ప్రచారము గావించుటవలన ఫలముండదు. బరోడా ప్రభుత్వమువారు లోకలు ఆప్షను పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టు విషయమును గూర్చి యోచించుట కొక విచారణ సంఘము నేర్పరచిరి. బరోడాలో మద్యపాన నిషేధము విషయమై అనుకూలాభిప్రాయము ప్రబలియున్నటుల దెలియుచున్నది. బరోడా ప్రభుత్వమువారి కృషి మద్యపానమును తగ్గించుటకు తోడ్పడుచో, వీరు ప్రజలకు ఎనలేని మేలొనర్చినవా రగుదురు.

నూతన సైన్యాధిపతి

సర్ విలియము బర్డువుడ్డుగారి స్థానమున, సర్ ఫిలిప్ చెట్ వుడ్ గారు భారత దేశ సైన్యాధిపతిగా నియమింప బడిరి. పూర్వ సైన్యాధిపతి, సైన్యమునందు అభివృద్ధికరమగు మార్పులను గావింప నంగీకరింపలేదనియు, క్రొత్త సైన్యాధిపతి యిందుకు బూనెదరనియు, డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రికా ప్రతినిధి దెలుపుచున్నాడు. దీనినిబట్టిజూడ, సైన్యపు ఖర్చు తగ్గుటకుమారుగ, ఎచ్చునని తలంప నవకాశముగలదు. సైన్యమునందు భారతీయోద్యోగు లధికముగ నియమింప బడెదరను నాశ గనుపింపదు.

రంగుభేదము

అమెరికాలోనేగాక, ఇంగ్లండులోగూడ రంగుభేదము అతిశయము జూపుచున్నదని తెలియుచున్నది. నీగ్రో నటునికి ఇంగ్లండులోని హాటలులలో భోజనవసతిగాని నివాస వసతిగాని దొరకలేదట. ఫ్రెంచి పరిస్థితు లింత యన్యాయము లేవట. ఇంగ్లండులో బెరిగిన రంగుభేదమును నివారించుటకు ప్రయత్నము లిప్పుడు జరుగుచున్నవి. హిందూదేశమున ప్రబలియున్న నర్తభేదమును నిరసించెడి విదేశీయులు శ్వేతదేశములలో ప్రబలియున్న రంగుభేదమును నివారించుటకు పాటుబడుట ముఖ్యవశ్యకము.

మైనరు బాలికల రక్షణ చట్టము

మైనరు బాలికలను వ్యభిచారము నిమిత్తము అమ్ముటగాని, కొనుటగాని, పెంచుటగాని, నేరమని విధించెడి చట్టమును పండిత గోవింద వల్లభపంతు గారిదివరకు సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టియుండిరి. దీనిని సెలెక్టుకమిటీ కంపగ, సెలెక్టు కమిటీవారు తమ పోర్టును తయారుజేసి శాసనసభకంపిరి. శాసనసభవారు దీని నామోదించి, బాలికల కడగండ్లనుబాపి, వ్యభిచారవృత్తినుండి వారిని రక్షించెదరని న మొదము.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయమహాసభ

బెజవాడలో జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభకు నడింపల్లి నరసింహారావు పంతులుగారి రధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడినందుల కెంతయు సంతసించెదము. నరసింహారావు పంతులుగారు, స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘాధ్యక్షులుగ నుండి, కాంగ్రెసు ఆశయములను సఫలపరచుటకై నలివినకృషి మరువదగినదిగాదు. సైమనుసంఘము గుంటూరు కరుదెంచినపుడు, బహిష్కారవిజయమునకు వీరధికముగ తోడ్పడి ఆంధ్రదేశప్రశంసాపాత్రు లయిరి. కాంగ్రెసు ఉద్యమముపట్ల వీరికి గాఢభక్తివిశ్వాసములు గలవు. వీరి అధ్యక్షతక్రింద, రాష్ట్రీయమహాసభ జయప్రదముగ నిర్వహింపబడు నని నమ్మెదము.

ఆంధ్రరాష్ట్ర సభాధ్యక్షులు

నడింపల్లి నరసింహారావు పంతులుగారు ఎన్నికొనబడిరి. బెజవాడ, ఆక్టోబరు 23:—ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ నేడు దుర్గానిలూరమునందు చేకోద్ధారక నాగేశ్వర రావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన జరిగినపుడు శ్రీనడింపల్లి నరసింహారావుగారు (గుంటూరు పురపాలకసంఘాధ్యక్షులు), జరుగ నున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభాధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

నరసింహారావుగారి ధైర్యత్యాగములు

అధ్యక్షులైనందుకు గుంటూరు ఆహ్వాదము (స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు ఆక్టో. 24:—ఎన్. వి. ఎల్. నరసింహారావు పంతులుగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర సభాధ్యక్షుడవడి ఎన్నికొనబడినందున గుంటూరుపుర మత్స్యంత్ హామసు పొందుచున్నది. ఏదేశభక్తునకైనను ఆంధ్రు లొసంగల అత్యున్నతపదవి యిది యొక్కటియే. దేశముకొరకై వారుజేసిన త్యాగమునుబట్టి యీపదవికి వారెంతయు తగియున్నారు. సైమనుకమిషనువారు యీపురము వచ్చినపుడు బహిష్కారమును జయప్రదముగ నేర్పాటు జేసిరి. గవర్నరు యీ పురమునకు వచ్చినపుడు, వారిని సన్మానించుటకు నరసింహారావుగారు పోలేడు. అప్పుడు కలెక్టరుగనున్న కీ॥ శే॥ డబ్ల్యు గారు వీరిపై కేసుబెట్టి శిక్షస్వయ నహించియున్నను వీరింటికి వచ్చి కాఫీత్రాగి రమ్మని పిలవిననుకూడ బోలేడు. ఆప్పుడుతమ పైక్రిమినలు కేసున్నను వీరు భయపడలేదు. వీరు పురపాలకాధ్యక్షులుగనుండియు, కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించు చుండుటచే ఆంధ్రులందరిచే యిట్టిగౌరవమును బడసిరి. వీరి గౌరవాధ్యమ సన్మానసభలు యేర్పాటు జేయబడుచున్నవి. (తంతి)

ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందూమహాసభ

ఆహ్వాన సంఘ మేర్పడెను. డా॥ మునిజిగారు అధ్యక్షులుగ ఆహ్వానింపబడుదురు. బెజవాడ, ఆక్టో 22:—స్థానిక పెద్దలు కొందరు కభజేసి ఆంధ్ర మహాసభలోబాటు ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందూ మహాసభను జరపుటకు నిశ్చయించిరి. చేకోద్ధారక నాగేశ్వర రావుపంతులుగారు అధ్యక్షులుగను, డి. రాఘవపంధ్రయ్యచౌదరి, ఎ.కామేశ్వరరావుగారు సహాయకార్యదర్శులుగను ఆహ్వానసంఘముక టి యేర్పడెను. డా॥ మునిజిగారిని మహాసభాధ్యక్షులుగ ఆహ్వానించుటకు నిశ్చయించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

గానసభ

బెజవాడ, ఆక్టో 22:—బెజవాడలో నవంబరు 2 వ తేదీన జరుగు ఆంధ్రగానసభకు డి॥ బి॥ కొ. సూర్యనారాయణమూర్తి గారు అధ్యక్షులుగ నుండ నంగీకరించి రని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

గోపను ప్రభువుగారు ఇంగ్లాండునకు వెళ్లుటకు బొంబాయికి వెళ్లిరి.

ధిల్లీ, ఆక్టోబరు 23:—గోపను ప్రభువుగారును గోపను ప్రభియూ ఇంగ్లాండునకు వెళ్లుటకు నేడురాత్రి బొంబాయి వెళ్లిరి. (అ. ప్రె.)

ఇర్విన్ ప్రభువుగారి ఆగమనము

నూతన ధిల్లీ, ఆక్టోబరు 23:—ఇర్విన్ ప్రభువుగారు ఇర్విన్ ప్రభియూ 27 వ తేదీని అదివారం ఉదయం 7 గంటలకు ధిల్లీకి విచ్చేయుదురు. భారత సైన్యాధిపతి, నేడు ధిల్లీకి విచ్చేసిరి. కలకత్తా విశిష్టాధికారులూ కొన్ని లు ధిల్లీయందు బసచేయదలచి ఇచ్చటికి వచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

విదేశవాస్తవములు

నాడిరుఖానుగారిని రాజుగ బ్రటిషువారు అంగీకరించుట

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 25:—కాబూలు విదేశాంగ కార్యాలయమువారి సందేశమునకు ప్రత్యుత్తరముగ ఆర్థర్ హెండర్సన్ గారు ఇట్లు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి:—కొద్ది రోజులబట్టి జరుగుచున్న సంగతులన్నిటిని బాగ్రంక కనిపెట్టి జూచుచున్నారము. ఐదువత్సరముతోను, మైత్రితోను, బలమైనట్టియు స్వాతంత్ర్యరాజ్యమును ఆప్తు నిస్తానములో కాంతి ఏర్పడునను ఆశలు త్వరలోనే ఫలించునుగాకయని గట్టిగ విశ్వసించుచున్నారము. ఆప్తు నిస్తానమును, బిటునును పూర్వమునుండియు నచ్చుచున్న స్నేహము దినదిన ప్రవర్ధమానమై పాగుగాక!

(వైరెస్)

ఇంకను పరిస్థితులు పూర్తిగ సర్దుకొనకుండగనే మన సోత్తరము ఆదోక్షన పడుచున్నను మీరు దయతో, స్నేహముతో గౌరవ పురస్కారముగ తంజిరి బంపినందుల కెంతయు కృతజ్ఞులమని హెండర్సన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నందిరి. కాబూలును చిట్టానా నాడిచ్చిన సంతిక హెండర్సన్ గారి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

మాస్కోటాన్ వార్తా ప్రచారక సంఘమువారి టెలుపున్నార:—హబీబుల్లా, సయ్యదు హుస్సేను గారితో బాటు ప్రాంత ప్రభుత్వమునందున్న ముగ్గురుమంత్రులు లోబడిరి. వీరిని కుమించి వదలిపెట్టిరి, నాడిరుఖానుగారు ప్రభుత్వ కార్యాలయము లన్నిటిని కలకొల్పిరి. విదేశాంగ కార్యాలయమును గూడ స్థాపించిరి. ఆమానుల్లాగారి కాలమున నున్న సిబ్బందితోనే ప్రారంభించెను.

అమానుల్లాగారికి నాడిరుఖాను గారి ప్రత్యుత్తరము ఆమానుల్లా గారందవల తంజిరివార్తకు నాడిరుఖానుగారి టెలుపునందిరి. “ఆప్తును చారిత్రమున అమానుల్లా ప్రభుత్వ కేకము సునర్ధాక్షరములతో చిత్రింపబడును. అమానుల్లాగారు త్రొక్కిన పథమునే అనుసరించెదము” కాబూలు వర్తకముల తమంతట తామే క్రొత్త ప్రభుత్వము నడచుటకు చందాలను వసూలు చేయుచున్నారు.

శాసనసభల బహిష్కరణము

సేనుగుప్తగారి ప్రకటనము

మార్నింగు పోస్టుపత్రిక హేళన

(బీమునర్విసు)

లండన్, అక్టోబరు 25:—డిసెంబరు తరువాత శాసనసభలను బహిష్కరించి శాసనసభలతో ప్రమేయమును పెట్టుకొనక ప్రత్యక్ష కార్యక్రమమును సాగించవలెననియు ఆఖిల భారత కాంగ్రెస్ సంఘమువారు గావించిన తీర్మానము బాగున్నదని స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు సేనుగుప్తగారు ప్రకటించిరి. దానిని మార్నింగు పోస్టుపత్రిక హేళన గావించుచున్నది. సేనుగుప్తగారి ప్రకటనము స్వరాజ్యవాదుల ఆర్థుటమేగాని కేరొకటిగాదు. ఇట్టి కార్యములచే జనవరిలో వీరు చిక్కులను కలుగచేయగల్గుదుమనుచున్నారు. ఇంతవరకు కన్పించు విషయములనుజూడ వీరి ప్రయత్నములు బొత్తుగ భగ్నమైనవి. క్రిందటివారలందీరు సమావేశమున ఒక్క నాలంటిరుగూడ ముందుకురాలేదు. ఏవో కొన్ని రూపాయలు వసూలైనవి.

భారతజాతీయవాదుల ప్రాబల్యమును నిరసించుట కిట్లు వ్రాయుచున్నది. లండనులో భారతజాతీయవాదులను ప్రకటించుటకు ప్రత్యేకముగ ఒక సంఘమున్నగాని మార్నింగు పోస్టుపత్రిక వ్రాతలు విషఫలితముల నిచ్చుటకు అవకాశములేదు.

మోటారుబండకు ఇతరులవలన దక్కగల్గినవో వారిచే ముదరా ఇప్పించుటకు ప్రజలు తమ మోటారును భీమాచేయించుకొనవలెనని ప్రభుత్వమువారు గోగుచున్నారు.

భారతదేశమున బ్రటిషు నైన్యాధిపత్యము ఎన్నటికిని పోదు

(బీమునర్విసు)

లండను, అక్టోబరు 25:—భారత నైన్య పరిస్థితులకు త్వరవాదులైన యధికారులు అనునికాభివృద్ధికరమగు ఏర్పాటుల సహించింక పోవుటచే సిన్హ ప్రభుత్వమునకును, ఇంకీ యా కార్యాలయమునకు కొంచె మిక్కిల చెడినదన్న సంగతి అందరకును తెలిసిన విషయమే.

సర్ ఫిలిప్ గుగారిని ఇంకీయూ నైన్యాధిపతిగ నియమించుటచే ఇండియాలో నైనికవిధానమునుగూర్చి ఎక్కువ శ్రద్ధను నవించెదరు. నైన్యములు భారతీయులను నియమించు విషయమును మాత్రము ఎత్తుకొనరను మాట నిశ్చయము. ఈ విషయమై ప్రభుత్వనైనిక విధానము సేమాశ్రము మార్పుర. భారత నైన్యమువీధ బ్రటిషు ఆధికారమును సడలించరాదని ఇంకీ యా ప్రభుత్వమును, బ్రటిషు ప్రభుత్వమును నైనికనిపుణులు గోరుచున్నారు.

పలనెనులో బ్రటిషుపటాలము

(వైరెస్)

రుగ్బీ, అక్టో 25:—ఇటీవల పలనెను అల్లడల సందర్భమున బంపబడిన బ్రటిషుపటాలములలో నొకదానిని మరలించుటకు నిశ్చయించిరి. దీనిని ఈజిప్టుకు బంపెదరు.

చీనావార్తలు

పికింగులో జరిగిన దోమిల్లో 25 వేల మంది పాల్గొనిరట. తత్సందర్భమున 2 వేలమందికి మైగారిక్సావాండ్రను అరస్తుచేసిరిని పికింగువార్తలు తెలుపుచున్నది.

పికింగు గ్రామమున ఓటర్లనుగాల్పించుటకు ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థులకు రక్షించినందులకు యుగోస్లావ్ పత్రికలో ఆక్షేపించుట బాగులేదనియు ఇటలీ రాయబారి యుగోస్లావియా విదేశాంగమంత్రికి తెలిపెను. గ్రీజులో ఇద్దరు ఇటలీ నావికులను కొట్టుటనుగూడ ఆక్షేపించిరి.

జినివా అంతర్జాతీయ సముద్ర వ్యాపార నావికుల సభలో బ్రవునుగారిచే భారత యజమానుల ప్రతినిధిగ ఆసభవారంగీకరించిన జినివావార్తలు తెలుపుచున్నవి.

కార్యేటిగర వార్తలు

శ్రీ ఆమ్నాయ నిలయశతనమందిరము

చిత్తూరుజిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులును కార్యేటిగర శ్రీ ఆమ్నాయనిలయపతనమందిర అధ్యక్షులు నగు మ. రా. రా. శ్రీ. రాజా బొ. రామకృష్ణరాజుగారు బి. ఎ. బి. యల్. చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవముగా యెన్నుకొనబడినందులకు వారిని అభినందించుటకై వై నిలయయాజమాన్యమున 22-10-29 తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు కార్యేటిగర రాజాగారి యధ్యక్షతక్రింద శ్రీ ఆమ్నాయనిలయ భవనమున ఒకఆవరసభ జరిగెను.

పురప్రముఖులు రాజబంధువులు సభ నలంకరించి యుండిరి.

శ్రీయుత రామకృష్ణరాజుగారి గుణగణములగూర్చియు “ప్రాతప్రాధిక పాఠశాలల ఉపయోగార్థముగూడా విద్యాపన్ను ధనమును ఉపయోగింపవచ్చును” అను నిబంధనను అమలులోకి తెప్పించుటకు శ్రీరాజుగారు చేసిన భగీరథప్రయత్నముల గూర్చియు కొందఱుసభ్యులు మాటలాడినతరువాత యీక్రింది తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది.

“శ్రీ ఆమ్నాయనిలయపతనమందిరధ్యక్షులగు శ్రీయుత రాజా బొ. రామకృష్ణరాజుగారు చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగా దేకగ్రీవముగా యెన్నుకొనబడినందులకు వైనిలయసభ్యులు వారిని అభినందించుచున్నారు. అధ్యక్షులు ఉచిత రీతిని మాటలాడిన తరువాత అధ్యక్షపదనములతోను జయజయ ధ్వనులతోను సభ ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి)

పూర్వాచార ప్రియులు కాంగ్రెసును వీడవలదు

శ్రీ కాశీ కృష్ణమాచార్యులవారు

తిరుచునాల్లి పూర్వాచారి పరాయణులు

శ్రీ గాన్ము సమంజసము కాదనుట

కాంగ్రెస్ మహాసభలో హెచ్చుగాచేరి

నశ్వరమకొనవలెనని యుద్బోధన

విజయవాడ, అక్టోబరు 25:—పూర్వాచార పరాయణులు కాంగ్రెస్ మహాసభను వీడవలసినదని. తిరుచునాల్లి సభవారు చేసిన తీర్మానమునుగూర్చి ప్రకటనచేయుచు. నిన్న శ్రీ కాశీ కృష్ణమాచార్యులవారి టెలుపు చెప్పిరి:—

కాంగ్రెస్ వారు చాలమంది శారదాబిల్లును సమర్థించుటచేత పూర్వాచార పరాయణుల మనముల యం దెంత కోపము జనించినదో తిరుచునాల్లి సభవారి తీర్మానము వ్యక్తము చేయగలదు. కాంగ్రెస్ మహాసభను సంతృప్తముగా బహిష్కరించవలసిన దనుమానన సందర్భావసరములను వింటిచేసిన పనియగునని నేను భయముచుచున్నాను. కాంగ్రెస్ మహాసభను బహిష్కరించుట కంటే పూర్వాచార పరాయణులు కాంగ్రెస్ మహాసభలో నధిక సంఖ్యాకులుగా చేరి నోరులేని కోట్లకొలది సామాన్యప్రజల యభిప్రాయమును ప్రకటించు సంస్థగా చేయుట ఉత్తమమని నాయభిప్రాయము. శారదాగారి బాల్యవివాహ నిషేధశాసనము పూర్వాచార పరాయణులకు సహుగా నున్నది. పూర్వాచార పరాయణులు ధైర్యముతో ముందుకువచ్చి ఈ సహు సంగీకరించెదరని నేను నమ్ముచున్నాను. కాంగ్రెస్ మహాసభను బహిష్కరించవలసిన గాక దానిని లోబరుచుకొనుటవలన వారినవారు నంగీకరించవలెను. (అ. ప్రె.)

చిత్తూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

తోటవిందు

1929 సం॥రం అక్టోబర్ నెల తే 20 న రాత్రి 8-80 గంటలకు చిత్తూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులను శ్రీయుత పరశానంబెరమాళ్లు శ్రేష్ఠిగారు రావుబహదూర్ బి. మునుస్వామినాయుడుగారికి యొక గొప్పవిందు డిప్టికొట్టబోర్డు ఆఫీసు ఆవరణమునందు గావించిరి. ఈ విందులో సుమారు 200 మంది బ్రాహ్మణేతరులు పాల్గొనిరి. భోజనానంతరం శ్రీయుత దేవరాజమొదలియారుగారు నాయుడుగారియొక్క గుణగణములను విపులముగాచెప్పిరి. శ్రీ నాయుడుగారి ప్రత్యుత్తరమునందు వారి అధ్యక్షకోపన్యాసమునందు నూచించినటుల వారిపదవిని మరియొకరికిచ్చుటలోపలనే నెరవేర్చుట కన్ని విధముల ప్రయత్న పడెదనని వక్కాణించిరి. నాయుడుగారు దేశములోయుండు అతికష్టసమస్యలంతయు రొండుపేటితో సమావేశములముగా పరిష్కరింపబడునట్లు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమస్య పరిష్కరించుట కష్టముగాదనిరి. ఇందుకు బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతరులు చేయూత నొసంగవలయునని మనవిచేసిరి. స్వల్పభేదములను పాటింపక దేశాభ్యుదయమునకు అంగగు తోడ్పడవలయునని విన్నవించిరి.

కాళహస్తిలో ఖద్దరు వస్త్రాయము

అనివార్య కారణములవల్ల శ్రీయుతులు బి. మునుస్వామినాయుడుగారు విచ్చేయనందున మద్రాసు అడ్వకేటగు బాసు దేవగారు 1929 సం॥రం అక్టోబరు నెల తే 21 ది సాయంత్రం 5-30 గంటలకు ఖద్దరువస్త్రాయమును తెరచిరి. పురములో యుండు పలువురు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. తాలూకాబోర్డు కార్యాలయము పచ్చని తోరణములతోను జాతీయపతాకములతోను అలంకరింపబడెను. తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు రాజా పానుగంటి వెంకటరంగరాయనింవారు వస్త్రాయమునకు గౌరవ కార్యనియంతగా యుండుటకు దయతో అంగీకరించిరి.

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో ఖద్దరు ప్రచారము

నారాయణపరమనందుండ్లెడి సంచార ఖద్దరు వస్త్రాయము 1920 సం॥రం అక్టోబరు నెల 26 వ తారీఖుమొదలు 28 తారీఖువరకు సామర్లకొటకు మార్చబడును. అన్నిరకముల ఖద్దరు 21 వ గోదావరిజిల్లా మహాసభా మంటపమునందు ప్రదర్శింపబడును.

కాంగ్రెసువారు విదేశాంగమంత్రిని స్థాపింపవలెను

ఆర్. యస్. నేఖనుగారి లేఖ

కలకత్తా, అక్టోబరు 21:—అమెరికాలోనుండు భారత దేశపు స్వాతంత్ర్యసంఘకార్యదర్శి ఆర్. యస్. నేఖనుగారు భారతీయ రాజకీయాలకు లేఖ వ్రాయుచు నా లేఖయందు భారతజాతీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు భారతదేశ పరిస్థితులను విదేశీయులకు పరిచయ మొనర్చుటకు భారతీయుల విదేశాంగ మంత్రివర్గము, నియమింపవలెను. ఈమంత్రివర్గములో ప్రతిభా శాలులగు భారతీయులు నుండి భారతదేశ క్రేయమునకుగాను విదేశీయులగు పనిచేయునున్న సంస్థల సహాయము నీయంతి వర్గమువారు గైకొని భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము బడయుటకు ఆనుమతికార్యముల సాధింపవలెను.

అమెరికా, జర్మనీ, ఇటలీ, రషియా, తుర్కీ, చైనా, జపాను యీ దేశములందు భారతప్రతినిధులను స్థాపించవలెను. భారతదేశపరిస్థితులను ఇతర దేశములవారికి తెలుపుటకు ఒక రాయబారము విదేశీయులందు పర్యటన సలుపుచు ప్రచారము గావించవలెను. వ్యాపారవిషయములందు పారిశ్రామికవిషయ ములందు విదేశీయులతో భారతదేశము సంబంధములు కలుగ జేసికొనవలెను. (ప్రీ. ప్రె.)

బీహార్ ప్రభుత్వమువారు హిందూమతాదాయముల పరిపాలనాభివృద్ధిమార్గముల సూచించుటకు కమిటీ నియమింపబడుట

పాట్నా, అక్టోబరు 23:—హిందూమతాదాయముల విషయముల పట్ల పరిస్థితులు పరిశీలించి యీశాఖయొక్క పరిపాలనము అభివృద్ధిపరచుటకు మార్గముల సూచించుటకుగాను నొకకమిటీని బీహార్ ప్రభుత్వమువారు త్వరలో నియమించెదరు. కమిటీయందు అన్ని పక్షములవారి ప్రతినిధులు 15 మంది సభ్యు లతో కమిటీని ప్రభుత్వమువారు నియమించెదరనియు, నియ మింపబడుదురనియు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

బాచ్చాసాహుగారు పట్టువడిరి

పెహావరు, అక్టోబరు 24:—బాచ్చాసాహుగారు కొలది పరివారముతో కాబూలులో నున్న నాదిరుఖానుగారియొద్దకు చేరిరి వార్త వచ్చినది. (అ. ప్రె.)

సులోచనముల వ్యాపారిగనుండిన అబ్దుల్ గఫూర్ ను చంపినందులకు యస్. బానర్జీ అను వానికి మరణశిక్ష

అలహాబాదు అక్టోబరు 23:—సులోచనములవ్యాపారిగ నుం డిన అబ్దుల్ గఫూర్ ను చంపి రను నేరముక్రింద మువ్వరు పెం గారి యొకడు చార్జి పెట్టబడి అలహాబాదు అడిషన్ థానాలో నెవన్సు జడ్జిగారిను రూమ్ కిషన్ గారి ఎదుట విచారణకు లేబడిరి. ఈ నేరము గత మేనెల 24 వ తేదీ జరిగెను. మువ్వరు ముద్ద యిలలో ఒకడగు నేహదర్ బానర్జీ అను యువకునినిమాత్రము నెవన్సుజడ్జిగారు మరణశిక్ష విధించిరి. మరి యిరువురు ముద్ద యిలు విడుదలగాంచిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

సర్వపక్ష మహాసభ

డా॥ బి సెంటుగారు పునరుద్ధరింపజూచుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 24:—డా॥ ఆనెలి సెంటుగారు తిరిగి సర్వపక్షమహాసభను సమావేశపరచుటనుగూర్చి స్థానిక శాసనసభలో యోచించుచున్నారు. నిన్నను శ్రీమతి సరోజిని సాయదుగారిగో మాట్లాడెను. వివిధ రాజకీయపక్షములకు అంగీకృతముగ ఒకే కార్యక్రమము యేర్పరచవలెనని ఆమె యుద్దేశ్యము. (అ. ప్రె.)

ప్రకటన

సుప్రసిద్ధమైనట్టియు, సులభముగా అమ్మకమునట్టి చేతి మగ్గులనుచే మాచే తయారు కాబడిన నూలు, పట్టుజువీరకములకు చిల్లరగా ఆర్డరులకు కన్ పాసుచేయుటకు మాకు చురుకుదనము, సామర్థ్యముగల ఏజెంట్లు కావలెను. మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన సగ్గులు. (దయచేసి ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయ వలెను.) వివరములకు ఈ దిగువలింపమునకు వ్రాయవలెను.

K. P. NEELAMBI & SONS.
Weaving Factory, Calicut.

సర్వెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ

ఈ సంఘమును ప్రవర్తించుచున్న విభిన్న వర్తకులను, తాగి గమూర్తియు, దేశసేవాపరాయణులను, పర్యవహరించుచున్న రుండును, విమలయశోనిధియు నగు సర్వెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ గోక లేమహాశయులు 1905 సంవత్సరమున స్థాపించిరి. దీనిముఖ్య కార్యస్థానము చరిత్ర ప్రసిద్ధమైన పునహానగరమునగలదు. భరత జేశ సేవనిమిత్తము కొందఱు తర్ఫీయతుచేయుటయందు, భార తీయులకు న్యాయసహకృతమైనట్టియు, క్రమవిరుద్ధము కానట్టి యు, హక్కు, స్వాతంత్ర్యములు ప్రసాదింపఁబడునటుల కాంతి యంతముగ పోరాడి సాధించుటయే వీరి ప్రధానాశయములు.

ఈ సంఘముయొక్క పరిపాలనా భారముంతయు ప్రధ మసభ్యుడు లేక అధ్యక్షునిపైగాని, అతనికి సలహాయుచ్చునట్టి సంఘమువైగాని మోపఁబడియుండును. గోక్షేమహాశయుండు 1915 సం॥ లో పరమపదించినతోడనే మహామాన్యులగు వి. శ్రీని వాసశాస్త్రిగారు ఎట్టినిరోధములేకుండ ఏకగ్రీవముగ నధ్యక్షులు గ నెన్నుకొనబడిరి. తర్వాతకూడ ఆయనయే ముమ్మారు అధ్య థ్యులుగ నై కర్మకంఠముగా నెన్నుకొనబడిరిగన ఆయనప్రతిభాప్ర భాసము లెట్టివో పాఠకమహాశయులే యూహించుకలరు.

శాస్త్రిగారు 1927 సం॥ న దక్షిణాఫ్రికా ఏజెంటు - డి- గవర్నర్ జనరల్ గా నియమింపఁబడినపుడు ఆయన ఈసం ఘాధ్యక్షుడవనిక రాజీనామా నిచ్చియుండిరి. ఆతరువాత "జి. కె. దేవధార్" అను పచ్చీబండు సభ్యులొకరిచే నేకగ్రీవముగ ప్రసిద్ధులుగా నెన్నుకొనబడెను. పునహానగరమునందే గాక ఈ సంఘమునకు సంబంధించినశాఖలు బొంబాయి, మదరాసు, విశ్వ మా గాణములు, మధ్యపరగణాలలో నొక్కొక్కటి చొప్పున నెల కొల్పబడెను. ఇవిగాక కల్లి కొట్ట, మంగళూరు, లక్ష్మీపురము, లాహూరు, కటక్కు మొదలగుచోట్ల మఱికొన్ని యుపశాఖ లు గలవు. ప్రతిశాఖాసంఘమునందును సాధారణసభ్యులు కొంద ఱును, రాజకీయసాంఘికాది విషయములందు సుశిక్షితులగుచు న్నువారు మఱికొందఱును యుండును. వీరందఱును ఆశాఖా సంఘముయొక్క సీనియర్ మెంబర్ ఆజ్ఞలనుబోవి కార్యముల నిర్వహించు చుండురు.

కార్యకర్తపక్షముగ యక. ఎం. జోషి అను ప్రముఖు డు సామ్రాజ్య కాపనసభ సభ్యులుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియో జితుడయ్యెను. ఉపసంఘములకూడ రాజకీయ విద్యా, సాం ఘిక, గ్రామపునర్నిర్మాణ, సహకార, జీవరక్షణాది సమస్యల యందు ఆత్మంత్రేధతో బాల్సాని పెక్కిండు శ్రీమ్రుతమ స్వస్థుండనైతికుల సహాయసంతతితో మానవకళ్యాణమునకు యత్నించుచుండురు.

ఒక బొంబాయినగరమున స్థాపింపబడిన ఉపసంఘము వారే ఎన్నియోమహాత్కార్యము లొనర్చి ప్రజలప్రశంసాస్థాత్ర ములకును, ప్రభుత్వమువారి హాగడలకును పాత్రులైరి. వారొ నర్చిన కార్యములలో కొన్నింటి నుదాహరించెద. హోలికాసమ్మే శన మనునది యేర్పాది శ్రీమ్రుతములలో పవిత్రాశయములను సాధుశీలమును పాడుకొల్పెను. ఇండియన్ సేవనల్ సోషల్ కాన్ఫరెన్సువారి సహకార సామర్థ్యాలుతో సంఘసంస్కార ము లొనర్చుట ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికై ప్రభుత్వసంస్థలను, ప్రజాసంఘములను ప్రోత్సహించుట, శ్రీమ్రుత విద్యయంద భి మానము పెంపొందుటకు పునాసేవాపదనమునంటి సంస్థలనెల కొల్పట మొదలగు పనులన్నియో చేయగల్గుచున్నారు.

ఒక పునా సేవాపదనము అద్దాని ఉపసంఘములు క్రింద నే వివిధవిధులకలపునట్టి 121 తరగతులును; భోజనసత్కార్యమా ములును, పోషింపబడుచున్నవి. ఈ తరగతులలో 1500 మంది శ్రీమ్రుతగాని, బాలికలుగాని విద్యనభ్యసించ గలుగుచున్నారు. ఈ సంఘమునకు జి. కె. దేవధార్ యం. ఏ. సి. వి. ఇ. గారు గౌరవనిర్మాతగను ముఖ్యకార్యదర్శిగానుండి నిరంతరము కృషిఁ జేయుచున్నారు. ఈసొసైటీవారింకను సోషల్ సర్వీస్ లీగ్ అనగా సాంఘిక సేవాసమితియనునది స్థాపించి తద్వారా సాం ఘికసేవ లొనర్చుచుండురు. దీనికిజ్యోషిగారు ఆరణి జనరల్ శక్రబరీగానున్నారు. బొంబాయియందలి ఉపసంఘమువారింకను వైవసాయకులలోను, మద్రాక్షరశాలలలో అచ్చుకూర్పుపని వాండ్రలోను యంత్రాలయములయందు పనిచేయు కూలివాం ద్రులలోను సహకారోద్యమము ప్రోత్సహించి పరపతి సంఘము లేర్పఱచుచున్నారు.

పునహానగర పరిసరములగు గ్రామములందు బీదలకత్తిం తోపయోగములైనట్టి 85 పరపతిసంఘముల నెలకొల్పిరి. ఈ పరపతిసంఘములలో మొత్తము 1800 సభ్యులుగలరు. 800000 రూపులు మూలధనముగా నేర్పఱచిరి. ఈసహాయమును పురస్క రించుకొని వందలకొలది బీదకుటుంబములు సాహుకారుల ఋణ విశాషములనుండి విముక్తులై సుఖముగా జీవనము చేయగల్గు చున్నారు. ఈ సంఘములలో బొంబాయిలో డా॥ ఆపకటివ్ శక్రబరీన్ ప్రెయిసింగ్ క్లాప్ అనునదేర్పఱచి తద్వారా వివిధ మండలములనుండి శిక్షార్థమై వచ్చిన 60 మందికి మాడు నెలలు కొంత తర్ఫీయతునిచ్చి వారి నిప్పుడు పెంటలో కో ఆపకటివు.

ఇన్ స్టిట్యూట్ నకు పంపియున్నారు. ఈ ఇన్ స్టిట్యూటుకు దేవ ధార్ గారే ప్రెసిడెంటుగా నున్నారు. ఇచ్చట శిక్షా పాఠు చున్నవాళ్లెల్లగు కొలదికాలములో స్వస్థానముల కేగిపరపతిసంఘ ముల స్థాపించి ప్రజలకు తోడ్పడ గలగుదురు. ఇట్టి ఘనకార్య ముల నిర్వహించగలిగిన సంఘము హిందూదేశములో మరెచ్చె యును లేదు. పునహాలో స్థేగు నివారణ సంఘ మొక లేర్పఱచి ఇనావ్యక్తమకా అనిన ప్రజలెట్టి భయసంతోయములు కలుగ కుండ దక్కనునం గంతట ప్రచారమొనర్చి స్థేగుజాడ్యము ఇక ముందు సామాన్యముగ వ్యాపింపకుండకృషియొనర్చిరి. 1907-08 లోను, 1914 లోను సంయుక్త పరగణాలలో కలవు కాటక్ ములు ప్రబలినపుడును, 1911-12 లో సౌరాష్ట్రము నందును కథియవాడయందును, 1913 లో ఆహమ్మద్ నగరమండలమున 1918-19 లో ఘూర్జరమునను, దక్కనునందు, 1920 లో ఉత్తరదేశమున పూరి సరిసరములందు యెములు సంభవించి నపుడు యేని నివారణోపాయము లొనర్చి వేలకొలది, లక్షలకొ లది జనులను మృత్యుదేవత క్రూరదంష్ట్ర క్రూరశునుండి రక్షిం పగల్గెను.

బొంబాయి పునహానగరములలోనున్న ఉపసంఘములవారిచే ఇప్పుడుజాయను అతిదారుణమున రుర్యాగ్ని ప్రబలకుండి కొన్ని రక్షణోపాయములు చేపట్టబడెను. 1921 ఆగష్టులో మోస్లా విప్లవము బతులుదేసినపుడు ఈ సంఘమువారు పునా సేవా పదనముయొక్కయు, క్రైస్తవయునజనసంఘముయొక్క యు తోడ్పాటుతో రిలిఫ్ కమిటీ యొకటియేర్పఱచి బొంబాయి మొదలగుచోట్ల విశేషధనమును బ్రోగుచేసి పాత్రత గురైజిని ప్రజలకనేక దానధర్మము లొనర్చిరి. మొత్తముమీద ఈ విప్లవ కారణములన కష్టనష్టముల పాలైనవారిలో రిరి లక్షలు జనుల కు ధనరూపమునగాని, వస్తుములమునగాని సహాయము చేయ గల్గిరి. ఈ విప్లవ మతిదారుణముగ ప్రబలియున్న తరుణమున మొదటియారు నెలలలోనే 27 వేల శ్రీమ్రుతములకుగాని, శిశు వులకుగాని, యెట్టిబాతి, మత కుల కాఖ్యాభేదములు పాటింప కుండ సహాయ మొనర్చిరి. తర్వాత ఆటల నెలలలో మలబారునందలి వేల కొలది హిందువుల యొక్క యు, మోస్లాలయొక్కయు, కుటుంబముల ననేకవిధముల సం రక్షించి పుణ్యముగట్టుకొనిరి. ఈ మలబార్ పెంటలో రిలిఫ్ కమిటీకి దేవధార్ గారే ఉపాధ్యక్షులుగానుండి విశేష కృషి యొనర్చిరి. మలబారు, తిరువనాపల్లి, కోయంబుత్తూరు, తిం జాపూరు, మైసూరు, తిరువాన్కూరు, కొచ్చిన్ ప్రాంతములం దు 1924 లో సంభవించిన విపరీతమైన నరదలలన నష్టపడి కష్టములపాలైన పంపములు మొదలగు నిమ్మ జాతులనుద్ధరించు టకుగాను ఈ సంఘమువారు బొంబాయి పట్టణమున 'సోల్ ఇండియన్' మలబారు ఫ్లడ్ రిలిఫ్ పెంట్రాట్ ఫండ్' అనునదేర్ప ఱచి విశేషద్రవ్యమును సమకూర్చి క్రైస్తవ యునజనసంఘ ముయొక్క సహాయ సంపత్తులతో గృహోపకరణములను అన్న వస్త్రాదులనిచ్చి వేవిధముల సంరక్షించుటచేసి, ఈ సంఘము వారు దక్షిణాఫ్రికా సమస్యవిషయమున విశేష శ్రద్ధబూని భారతీయులెల్లరకు వీరిపట్ల సానుభూతి కలుగునట్లెంతయో కృషియొనర్చిరి. బొంబాయి నగరమున అనేక భాగములందు జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీ లేర్పఱచి కాంతియుత్తమైనట్టియు, న్యాయ సమృత్తమైనట్టియు విధులనుసరించి కొంత రాజకీయ సం చలనము కలిగించుచు వచ్చెను.

నిగూడములగు ఆర్థిక విషయములు ప్రజలకు సుబోధక మగునటుల హైందవార్థిక సంఘమునది నిర్మించి దేశభావల ద్వారా అధికారి శాస్త్రముల సభ్యునింపు ప్రోత్సహించిరి. (సకేషము)

సింగంపల్లి వెంకటాద్రి.

వర్ష పాతము

బర్మా ఉత్తర భాగమునందు, కాష్మీరు, దక్షిణ మన రాసులందు తుపాను జల్లు పడినట్లు తెలియవచ్చెను. మొవ్వ 2 మాండలే $\frac{1}{2}$, మైమా $\frac{1}{2}$ సోనామర్గు $\frac{3}{4}$, శ్రీనగరు $\frac{1}{2}$, నూనూరు $\frac{3}{4}$, కొడయకనాలు $\frac{1}{2}$ కొచ్చిన్ యొంబుత్తూరు, కడలూరు $\frac{1}{2}$ అంగుళము వర్షము పడినది. (అ. ప్రె.)

హిందూదేశమునకు వచ్చిన సేవాపదనోద్యమము మొదలగు విపరీతకాసన విచ్చివార్షము రెజవాడ సనాతనధర్మ పరాయణులచే గవర్నరుపేటలోని శివాయమునందు ఆశ్చర్యము జ బలి పాడ్యమిమొదలు మహారాధాభిషేకములు, పారాయణ లు, జపములు జరుపబడుచున్నవి.

సర్వపక్ష సమావేశ రిపోర్టు

సైన్హూరిపోర్టు తెలుగుభాషాముఖ రెజవాడ ఖద్దరు స్టోరులోను, బందరు కాంగ్రెస్ ఆఫీసు లోను విశేషములకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావల సినపాదు ఆయాస్థానములలో కేసులను నున్నవి.

వెల రు 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం

రాయలసీమ యువజన సేవాసమితి

నిన్న సాయంత్రమున గోకలేపాళంలో జరిగిన రాయల సీమ యువజన సేవాసమితివారు నొక సభ జరుపబడెను. ఈ సమితియొక్క యుద్దేశములను ప్రజల కెరుకపరచుటకును, దేశంబందుల నొకమహాసభను జరుపుట కేంపుట గావించుటకును, నిన్నటి సభ జరిగెను. యాత్రలు మాన్సేనుగారు అధ్యక్షతనొందుచు నీక్రిందివిధమున మాట్లాడిరి. దేశాభివృద్ధికొరకు యువకులు గావించుచున్న స్వప్రయత్నములకు యీ సమితి యొక నిదర్శనమయి యున్నది. ఈసమితి దేశాభివృద్ధి యొక మహాసభగా భావించెదను. సమితి యొక్క కార్యక్రమాలలో ప్రకటించబడిన యుద్దేశముల బట్టి, విద్యార్థులు తమ కాలక్షేపమును విద్యను సంపాదించుచున్న సమయమున, యితరులకు కూడ తమవిద్యను వ్యాపింపజేయు జోవుచున్నారని స్పష్టపడుచున్నది. యువకులు సంఘచితభావములను, మాధుర్యములను, విదవాడవలెను. ఈ సమితివంటి సంస్థలు దేశమునకు మేలొనర్చగలవట నిశ్చయము. ఈ సమితి వారు కొన్ని ప్రత్యేకసమస్యల నెదుర్కొని నిశ్చయించి యున్నారు. తమకంటెను పెద్దలను నాయకులు యీ సమస్యల విషయమున శ్రద్ధజూపి యుండలేదు.

పిమ్మట శ్రీయుత ఎస్. సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు నిట్లునిరి:—ఈ సమితి యిట్టియుద్దేశములతో నేర్పడుట సంతోషకరమగువిషయము. విద్యనేర్చుచున్నవారు గ్రామములలో పనిచేయుట కెంతోయవకాశముగలదు. స్రావరంభమున యీపని ఆకర్షకరముగ నుండకపోయినను, యువకుడొకసారి గ్రామములో నివాసమేర్పరుచుకొనుచో, తనతోడిగ్రామస్థులను తానెంతో యుపయోగపడగలడు. ఈ దినములలో వసరములను పట్టణములను, గ్రామములను బహిష్కరించుచున్నది. భారతదేశము ముఖ్యముగా గ్రామములలోనే గూడియున్నందున, దేశముయొక్క ముక్తి గ్రామములయందే యున్నది. గ్రామములలో పనిచేయుటకు యువకుడు, గ్రామోద్యోగులయొక్క లంగనాండితనము నూచిచేయుటకును చదువు రాని కాపువాండ్ర కవసరమును సహాయమొనర్చుటకును, గ్రామస్థుల కష్టముల నధికారలకును, కాసన సభ్యులకునుకూడ దోహదమును, ఒక పక్షమందెరుమును నెలకొల్పుటకును, గ్రామస్థుల స్వస్థ వివాదములను పరిష్కరించుటకును, ప్రయత్నింపవలెను. సమితి యిందుకుగనక శ్రద్ధ వహించునని నమ్మెదను.

బషీరు అహమ్మద్ సయ్యద్గారు మాడ మాట్లాడిన పిమ్మట అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగిసెను.

త్రినగర్ మహారాజుగారికి సత్తాన పత్రము

పౌరులచే నొసగబడుట త్రినగర్, అక్టోబరు 23:—త్రినగర్ కాపురస్థులకు యూరోపియనులును యితర పౌరులును వేరవేరు సన్మానపత్రములను త్రినగర్ మహారాజుగారికి నొసగిరి. మహారాజుగారు వటదలవల కలిగిన అపదను తగ్గించుటకు సలిపిన ప్రయత్నములను పౌరులు ప్రశంసించుచు సన్మానపత్రము లొసగబడెను. కలనల్ ఆర్మీపుగారును అట్టిపునలియు మహారాజుగారికి యూరోపియనుల తరపున సన్మానపత్రముసరిరి. పురపాలక సంఘమువారొసగిన పత్రమునందుకూడ యితే అభిప్రాయములు తెలుపబడెను. మహారాజుగారు సన్మానపత్రములకు ప్రతుత్ర మొసగుచూ వరదలవలన కలిగిన అపదలను తగ్గించుకార్యమునందు పెక్కుమంది పరోపకారులు చాలా సహాయపడిరి. యూరోపియనులను భారతీయులు కూడ యీకార్యముసాధించిరి. విరదలవలన నాశనమొందిన బాటలు బాగుచేయుటకుగాను మహారాజుగారు 145000 రూపాయల నిచ్చునటుల తెలిపిరి. తక్కువితరములకుగాను 172000 రూపమహారాజుగారు నొసగిరి. (ఆ. ప్రె.)

పిరాల పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగ నూనె పానకాలు గారు ఎన్నికౌబడిరి.

అక్టోబరు, 23:—నేటి దినము బొంబాయి చేరిన ప్రెసిడెంటు నిల్వను స్టీమరులో డాక్టరు బిపాంటు, జె. కృష్ణమూర్తి, సర్ మూసీలాల్ ఘోషాల్, సర్ చినుమలాలు నెలకొల్పాడు గార్లు ఇంగ్లండునుండి తిరిగివచ్చిరి. (శ్రీ ప్రె.)

ఆప్తనురాజ్యము నాదిరుఖాను ప్రభుత్వము

నాదిరుఖానుగారు అమానుల్లాగారియెడ అవచార మొనర్చిరి

పెషావరు, అక్టోబరు 23:—ఆప్తను రాజ్యాధిపతిగా నాదిరుఖానుగారు సింహాసనమెక్కుట సవ్యముగా లేదనియు, అమానుల్లాగారికి తిరిగి రాజ్యమును ఒప్పించెదనని నాదిరుఖానుగారు చేసిన వాగ్దానములకు విరుద్ధముగా నాదిరుఖానుగారు రాజ్యాధిపతిగా మొనర్చుట ద్రోహమనియు పెషావరులోని వర్తక ప్రతినిధియును మరికొందరు ప్రముఖులును తలంచుచున్నారు. నాదిరుఖానుగారు ఒసంగిన అభయ హస్తములను నాదిరుఖానుగారే ఉల్లంఘించియున్నారని తెలియజేయుచు కాబూలునకు తంతివార్తల గూడ నుండిరి.

అమానుల్లాగారిని ప్రభువుగా తిరిగి ప్రతిష్ఠించుటకై నాదిరుఖానుగారు పోరాడుచున్నందున అనేకమంది ఆప్తను వర్తకులు పెషావరునుండి పెద్ద ద్రవ్య మొత్తములను సహాయపూర్వకముగా నాదిరుఖానుగారికి పంపిరి.

పెషావరులోని వర్తక ప్రతినిధి ఇటీవల ఇటలీలోనున్న అమానుల్లాగారికి ధనసహాయమును కొంతచేసి రని వదలిగా నున్నది. మొత్తముమీద యీ వర్తక ప్రతినిధి నాదిరుఖానుగారిని ప్రభువుగా అంగీకరించి రాజభక్తి ప్రమాణము నింత వరకును చేయలేదు.

సర్దార్ ఒమరుఖానుగారి అభిప్రాయము

తొల్లి ఆప్తనురాజు కుటుంబమునకు చెందిన సర్దార్ ఒమరుఖానుగారు బ్రిటిషు వారి యధీనులై అలహాబాదులో నున్నారు. ఆప్తను యుద్ధారంభమైన తొడనే సర్దార్ ఒమరుఖానుగారు బ్రిటిష్ వారి అనుమతిలేకయే రహస్యముగా ఆప్తను స్థానమునకు పారిపోయిరి. అట్లు సర్దార్ ఒమరుఖానుగారు సహాధిపతిగా ప్రయత్నములు చేసిరిగాని తిరిగి బ్రిటిషు వారిచే బంధీకృతులై బర్మాలో ప్రవాసమునందుండుటకై ఆప్తనుయొద్దము ముగిసినందున వారిపుడు బర్మానుండి అలహాబాదునకు గొనిరాబడిరి. ఈ సర్దారు ఒమరుఖానుగారిని శ్రీ ప్రెసు ప్రతినిధి ప్రశ్నింపగా యీ క్రింది అభిప్రాయమును తెలియజేసిరి—

అమానుల్లాగారిని కేతువులు నలువైపుల ముట్టడించిరను వార్త విన్నతొడనే నేను ఆప్తనురాజ్యమునకు పరువెత్తిపోతిని. ఎందువల్లననగా ఆప్తనురాజ్యమునకు నేనుగూడ హక్కుదారుడనే. నాదిరుఖానుగారికి మర్యాదగా నేనొక ఉత్తరము వ్రాసితిని. కాని నాదిరుఖానుగారు తాము అమానుల్లాగారి కావడమని నిలువజెల్పుటకే పోరాడుచున్నారని బహులుచెప్పిరి. కాని, నాదిరుఖానుగారు కపటనాటక మాడుచుండిరిని ఇపుడు విదితమైనది. తనలాభమునకే యీయుద్ధమును నాదిరుఖానుగారు చేసిరినియు అమానుల్లాగారి కుపకారము చేయుటకు గాదనియు తేటమైనది.

అమానుల్లాగారు రాజ్యభ్రష్టులు కాగలరని నేను 4 సం॥ రముల క్రిందునే ప్రవచించియుంటిని. కారణమేమనగా, అమానుల్లాగారు రష్యను ప్రభుత్వమువారితో జోస్తిచేయ నారంభించిరి.

నాదిరుఖానుగారి ప్రభుత్వము చిరస్థాయిగా నుండగలదని నాకు తోచదు. ఇందులకు కొన్ని కారణములు కలవు. నాదిరుఖానుగారు సింహాసనమునకు హక్కుదారుడు కాదు. గిల్జాయీలు నాదిరుఖానుగారికి ప్రతిఘటించుచున్నారు. కాని అతనికి భయపడి లొంగి యున్నాడు. సమయమునకై వేచియున్నాడు. అదియునుగాక ప్రజలకు ద్రవ్యలాభము ప్రధానముగాకలవారగుటచే ద్రవ్యము విరివిగా పంచివేయబడినాడు. ప్రజలను వశపరచుకొని తిరుగుబాటు మరొకటి సాగించవచ్చును. కనుక ఏక్షణమునకేమి సంభవించగలదో చెప్పజాలము.

నేను బాచ్చాసాహుగారికి ఒక లేఖ వ్రాసినను ఆప్తను రాజ్యాధిపత్యమునకై నా కొక్కెను వారి కెరింగించితిని. కాని, బాచ్చాసాహుగారు తమనిద్ద నన్నొక మంత్రిగా నియమించెదనని ప్రత్యక్ష తరమిచ్చుటకు సాహసించిరి. ఆ ప్రత్యక్షతరములను నేను తృణీకరించితిని.

మిగిలిన సర్దారులు

సర్దారు ఒమరుఖానుగారితోబాటు బర్మాలో ప్రవాసమునందుండుచున్న మిగిలిన సర్దారులుగూడ విడుదలచేయబడిరి. సర్దారు ఒమరుఖానుగారును, అయిన సోదరులకు కేర్నల్ ఖానుగారును, అబ్దుల్ రషీదుగారును, మేరుఖానుగారును అలహాబాదునకు తిరిగివచ్చిరి. యీ ప్రతిసాయంకాలమును పోలీసు అధికారులందఱు వచ్చి తాము గ్రామములోనే యున్నట్లుగా తెలియజేసికొనవలసిగా ఉత్తరువుచేసిరి.

ఒమరుఖానుగారు అటు తెలియజేయునందున ఆరెక్టు చేయబడి యూరోపియను లాకపల్లో ఉంచబడిరి. ఒమరుఖానుగారు గుండెలో నొప్పిచేత ఆస్పత్రులై యుండుటవల్ల ప్రతిదినమును పోలీసు అధికారివద్దకు పోవలమని విజ్ఞాపించుకొని డాక్టరు సర్టిఫికేటును దాఖలు చేసిరి. వీరి సోదరులుకూడ యీ విషయమై అధికారులతో కొంత మాట్లాడి సమాధానపరచి అందువల్ల ఒమరుఖానుగారు తిరుగి విడుదల చేయబడిరి.

ఒమరుఖానుగారి సోదరులు మాత్రము ప్రతి సాయంకాలము అధికారులకు రిపోర్టు చేసికొనుచున్నారు. (శ్రీ ప్రె.)

రైతులసభ - సామర్లకోట

మాక్కుముల్ల రను మహావేత్త హిందూదేశమును గురించి వర్ణించుచు చెప్పినదేమనగా “ప్రపంచక మంతటిలోను ఏదేశములో భగవంతుడు పాచ్చుధనము, బొన్నత్యము, అంధమును పెట్టివాడని చూచెదమన్న, కొన్ని భాగములలో స్వర్గమువంటి స్థలములు గల హిందూదేశముననే చూడవలయు” ననిరి. అట్టి మహావేత్తయిం దుండిన భారతవర్షము ఇట్టి దీనస్థితికి వచ్చుటకు కారణమేమని అలోచించిన రైతుల దీనస్థితి యని తెలియక మానదు. దేశము బాగుపడవలెనంటే, రైతుయొక్క స్థితి బాగుపడవలయును. రైతుయొక్క పరిస్థితులు అన్ని విధముల బాగుపడవలయును. ఇట్టి స్థితి చేకూరుటకు ఈ నెల 26, 27 తేదీలలో జరుగనున్న రైతుల సభలవంటివి అనేకములు జరుగవలసి యున్నవి. సభలే గాక నిర్మాణకార్యక్రమము జరుగవలయును. అట్టి నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు తూర్పు గోదావరిజిల్లా రైతుసభలు మార్గదర్శకములు కావచ్చునని తోచుచున్నది.

ముఖ్యముగా రైతు ఆర్థికస్థితి బాగుపడెనగాని వేరు మార్గములేదని నమ్ముచున్నాము. పరిస్థితులు ఎప్పటికప్పుడు మారుచున్నవి. ఆపరిస్థితులను గ్రహించి తనకు తేనుకరమగు మార్గములను రైతు అవలంబించవలయును. ముఖ్యముగా రైతునకు నీరు ప్రాణాధారము. ఏసంస్థయైనను పెంపొందునన్నను సమయమునకు నీరులేకపోయిన చాల చిక్కులకు పాలుగును. కాని అట్టిసీటిని సమయానుకూలముగను నమ్మకమైనట్టియు, వీలై నంతవరకు యితరులపై సాధారపడకుండునట్టి మార్గములను మనదేశపు రైతు వెదకవలయును. వృద్ధిలోనున్న యితరదేశములలో ఉపయోగపడు మార్గములను సహితము ఈతడు అవలంబింపవలయును. దీనికొరకై అట్టిసీటిని సునాయాసముగాను, చచ్చుకాను, సమయానుకూలముగను వచ్చునటువంటి ఉపాయములున్నయెడల వాని సంగ్రహించుటకు తగినప్రబోధముచేయుట ముఖ్యకర్తవ్యము.

2. తనకు కావలసిన గింజలను, విత్తనములను సమయానుకూలముగాను, చచ్చుకాను కొని జాగ్రత్తపెట్టుకొనుట, విత్తనములు సకాలములో నాటినగాని సరిగ మొలకలై తక్కువైరు పాడగుచుండుట కలదు. ప్రతిగ్రామములోను ఒక సహకార సంఘ మైనను ఉండి ఈ విత్తనయాను రెగిసరిలిని అమ్మునట్లు చేయుట రెండవపని.

3. అవసరమైనచో మంచరికముల ఎరవులను కూడ సకాలములో కొని జాగ్రత్తపెట్టించుట మూడవధర్మము.

ఇట్టి కార్యములన్నియు సహకారసంఘములు పూనికొని చేసినచో రైతునకు ఆపరిమితలాభము చేకూరును. ఏకాలములో ఏపని కావలసిన అపని గ్రామమొత్తముపై ఆ సహకారసంఘమే చేయుచుండుట. ఉత్పత్తిమొదలు, అమ్మకమువరకు గ్రామ సహకారసంఘములు చేయుట నిర్ణయించిన దినమున ఆ గ్రామపురైతుస్థితి బాగుపడెనని సంతోషపడవచ్చును. ఈపని చేయుటకు నమ్మకము, చాకచక్యము, సోదరభావము, దైర్ఘ్యము ముఖ్యావశ్యకములు. భారతదేశపు రైతు గొప్పదేశయందుండిను. ప్రపంచమునందుండు జాతులు కండ్లుతెరవనపుడు ఈతడు మహాపండితుడుగా నుండి దేశదేశములకు తన గొప్పను తెలియబరచిన ఈరైతు మరల తన సహజదైర్ఘ్యమును తెచ్చుకొని తననే గాక దేశమునకూడ ఉద్ధరింపగలడని నమ్ముచున్నాను.

మద్దూరి శ్రీరామశాస్త్రి.

మధ్యరాష్ట్ర బీరారురాష్ట్ర యువక సమావేశము

నవంబరు 18, 19 తేదీలందు శ్రీయుత భూపేంద్రనాథ దత్తుగారి యాజమాన్యమున జరుగును

నాగపూరు, అక్టోబరు 21-గత 20 వ తేదీనీజరిగిన మధ్యరాష్ట్రముల యువక సంఘముయొక్క ప్రత్యేక సమావేశమున మధ్యరాష్ట్రములయొక్కయు బీరారురాష్ట్రముయొక్కయుయవక సమావేశము నవంబరు 18, 19 తేదీలందు, దాల్ ఘాపేంద్రనాథ దత్తుగారి యాజమాన్యము జరుపవలెనని నిశ్చయింపబడెను. (శ్రీ ప్రె.)

ముందెట్టివిధాన మవలంబింప

బదునో?

(యద్దనపూడి వెంకటరత్నంగారు)

క్రీస్తుశకమునకు పూర్వము 600 సంవత్సరములవాడు శ్రీసుదేశమునకు సుస్థిరముగా రాజ్యాంగవిధాన ముండెడివాడు. సామ్రాజ్యాంతర్గత దేశములలో అతఁడు నాయక మణిగా నుండెడిది. బలసంతులన ధనికులు, బలహీనులగు నిర్గుణులు, హింసించుచుండెడివారు. రాజ్యాధికార మంతయు ద్రవ్యసంతులనచేత యుండుచుండెడిది. ఆకాలమందు రాజునకు గల అధికారము నంకుచితమగు బెట్టుటయే ప్రతిపాదన యిచ్చితమైయుండెడిది. ప్రజలట్టి హింసనునహింస లేక, ఆకాలమునందు వివేకవంతుడును, యథార్థ నాదియును, ధర్మశాస్త్రముల నెరిగినవాడనియును నాసిగాంచిన "ద్రాక్ష" అనువానికడ కేగి, నీవు రాజ్యాధిపత్యము వహించి, మాకప్తములు గట్టెక్కించుమని ప్రార్థింపబడిరి. అతఁడును కంగీకరించి నాయకత్వమువహించెను. రాజ్యాధికారము సంక్రమించినవాలుండెయు, చండకాశనుడుగామరి, ప్రతిస్పర్ధ సేరమునకును, ముగ్ధుడందెయో తృప్తులగును కఠినక్షయో విధించుచుండుట పరిహరమైనది. ఇతనిచే నిర్మింపబడినశాసనము లెవ్వియును గ్రంథస్థములుకాలేదు. తనకోటనుండి వెలునడు నడుపులే శాసనములుగా అనుకరింపబడవలెనని కాసింపెను. ఇతని శాసనములలోని నూత్రములన్నియు నెత్తుటితో వ్రాసబడినవేగాని, శిరాతో వ్రాయబడినవెవ్వియునులేవు. కొంతకాలమున కీతని నాయకత్వము చేరువు లాని చేపలకు కొంగ నాయకత్వమువలె పరిణమించునోమో యని సంకోచింపసాగిరి. తుట్టుకుడు ప్రజల కీతని రాజ్యాంగ విధానమునం దేవంగిపు జనించినది. మరియొకనికొక కన్నేరింపసాగిరి. ఇందులకు సాలన్ అర్హుడని నిర్ధారణ జేసికొనిరి.

సాలన్ అసహన ప్రజాగుణిండు. శాస్త్రాధికారి మహాకవి. గొప్ప వక్త. వాణిజ్యమునం దతి నిపుణుడని వాసిగాంచెను. తాంకికవిషయములయందు ద్రవప్రతిబాని ప్రతిభావిశేషములు గలవాడు. లెస్సయగు అనుభవజ్ఞానమును సముపార్జించెను. ధర్మశాస్త్రములను నిర్మించుటయును, సమన్వయించుటయును సాటిలేని మేటియను ప్రతీతి నేటికి వాశ్వాత్మదేశములగు ప్రతిధ్వనించుచుండును.

ప్రజలీతనిని సహించి రాజ్యాధికారము వహింపవలసినదని ప్రార్థింపబడిరి. కాని నాయకత్వము వహించుటవలని భాధలను గైకొనినవా డగుటవలన, తన కట్టి అధికారము నుటచని తొలగిత నిరాకరించెను. కాని ప్రజల వొత్తిడిననుసరించి కొంతకాల మైనతర్వాత అంగీకరింపక తప్పినదికాదు. మొదట ప్రధాన దండనాధికారిగా నెన్నుకొనిరి. క్రమక్రమముగా, రాజనియు, మధ్యస్థునియును, న్యాయాధికారినియును, ధర్మశాస్త్రనిర్మాతయనియు పేర్కొనమొదలికి సర్వస్వాతంత్ర్యము అనిచ్చిరి.

తాను రాజ్యాధికారము వహించినది లగాయకు తన పాత్రత దేశమందలి ప్రజల ప్రాణ, మాన, విత్తములందు తనకు సంపూర్ణాధికార మున్నదని తెలుసును. తననుడుపులే శాసనములుగా చెల్లుబడియట కెట్టి అభ్యంతరములేదని కూడ తెలుసును. తాను తలపెట్టిన నిర్విఘ్నముగా కొనసాగనిదేదయు ముండదను నిశ్చిత మాటనికీ గలదు.

ఇదియునుగాక తాను రాజ్యాధికారము వహించుటకు పూర్వము ప్రజలనుబంధించిన పరితాపము లాతనికి హృద్గతములే. పరితాప హేతువులన్నియు ఆయనకు కరతలామలకములే. నివారణోపాయముల నన్వేషించి, అమలునందుంచవలెననిన, అతనికొక తృప్తియైన పట్టుదు. కాని ప్రజల అభిరుచిని, చెవిగొననిచే, అత్యంతావశ్యకములని తోచినను ప్రభుత్వవిధానములం దెంత స్వల్పపూర్వాలనైనను జేసెడివాడుకాదు. తనఅభిప్రాయములకు వ్యతిరేకులగువారల మానసికములను, తన అధికారబలముచే మార్చివంచుట కాత్రపడక, వారు తనతో నేకీభ విం చుచు రకు తాను వారి కివక వర్తన నుడెట్లు నటించి ప్రసరింపజూచెడివాడు.

ఇతనికి దై వభీతిమొందు. తాను ప్రజలను కాసింపువాడనియు, తన్ను కాసింపువాడు ధృవంతుడనియును, యీతని వస్తుకము. తాను ధర్మశాస్త్రానుసరియైనతకాలము దైవానుగ్రహ తనపై ప్రసరించుచుండుననియును, తానధర్మమున కొడిగట్టినంతనే, దైవానుగ్రహము తన్ను వదలి ప్రజల నావహించునని యీతని మనోగతాభిప్రాయము. తనకీ రాజ్యాధికారము లభింపజేసినది. దైవానుగ్రహమనియును, తన్ను నాయకునిగా నేర్పాటు జేసికొనిన ప్రజాసమదాయమునందలి అంతఃకలహములు సమయింపజేసి, ఐకమత్యము నెలకొల్పి, వారల విభేదమును సుస్థిర మొనర్చుటకు వలయు భాగ్యముల నొనగూర్చజూచుటయే తన విధ్యుక్తధర్మ మనియును, భావించి కార్యసాధనకు సమకట్టెను.

ఈతని రాజ్యాంగపద్ధతి, దోషాక్రమ, ఇందు నవీనము, ప్రాచీనము అను రెండుపద్ధతులు గలవు. ప్రజలవలన యెన్నుకొనిబడిన ప్రతినిధుల అనుపాజ్ఞలనుసరించి రాజు రాజ్యాధికారము నడుపవహియుండుననునది నవీనపద్ధతి. రాజువలన చలాయించబడు రాజ్యాధికార మంతయు, రాజ్యముందలి యుక్తవయస్సు వచ్చిన పురుషులుగల ప్రజా సమూహము యొక్క అభిప్రాయము ననుసరించియుం నలెననునది ప్రాచీనపద్ధతి. సాలన్ ప్రాచీనపద్ధతికనుకూలుడు. ప్రజాభిప్రాయముయొక్క అనుకూల, ప్రతిహతలను తెలుసుకొనుటకు ఓటింపువిధానము ననులలోనికి తెచ్చినదీతడే. ఆదాయము ననుసరించి ప్రజలయందు తరగతులెర్పరిచినదికూడ యీతడే. విస్తారము రాబడిగలవారిని మొదటి తరగతివార నెను. వ్యయముపోను యొకొరిదితయమో మిగులుటకుగల వనతిగలవారు రెండవ తరగతి. వేసిన నొత్తికిపోసిన చదురుకు సరిపాట్వేటంతటి వసతిమాత్రమే గలవారు మూడవ తరగతి. కూలి జేసికొని జీవించువారలు నాల్గవ తరగతి. వోటింగు అధికారముమాత్ర మందరికి వుండెడికాని, ఉద్యోగస్వీకరణాధికారమునండి నాల్గవ తరగతివారిని వివహించెను.

ప్రజలందరికి వోటింగు అధికారమునిచ్చి, రాజ్యాధికార మంతయు ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి పరిపాలింపబడుటకు నియమముల నమర్చి ప్రజానందకరమగు పరిపాలనావిధానమును సాగించుట కుద్ద్యమొనెను. కాని కార్యనిర్వాహక శాఖ ప్రజాభిప్రాయము నకు, లోబరుచుట వలన కార్యనిర్వహణము నకంత రాయములు కలుగుటయేగాక, ప్రభుత్వపు పటుత్వమునకు చేటుగలిగి, ప్రభుత్వోన్మోగల మోగుబరి తగ్గసాగినది. దండనాధికారిచే గావింపబడిన తీర్మానము, ప్రజాసమూహముచేత నిరసింపబడుచుండెడిది.

సాలన్ దీర్ఘస్థిగలవాడు. ఒక కాలమునాటికి అనుగుణ్యముగా నుండునట్లుమర్చబడిన ధర్మశాస్త్రనూత్రములు, కొంతకాలము గతించుసరికి మా శాస్త్రనూత్రములు, కొంతకాలము గతించుసరికి మార్చివదింపక తప్పదని అతఁ డెరుగును. కావున ధర్మశాస్త్రములను నిర్మింపబోవునపుడు, అందరి నూత్రములను విస్తృతముగా నుండనీయక, సందిగ్ధములుగా నుండు నట్లు మర్చికాలనుగుణ్యముగు మార్పుల కవసరముగ వ్యాఖ్యానముల కనువుగానుండునట్లు నిర్మించెడివాడు.

క్రమక్రమముగా ప్రజాభిన్నాధినింది, ప్రజల పలుకుబడి హెచ్చసాగినది. ప్రజల విజ్ఞానమతిశయించునట్లు కొలదియును ప్రభుత్వపుపటుత్వము నడల మొదలిడినది. సాలన్ వీని నెదుర్కొనవలెనని చింతపొడమినది. వెంటనే తనపాత్రత ప్రదేశమందలి, వేర్వేరు తెగలనుండి తెగకు నూర్గుల చొప్పున వివేకయుతులను, ప్రజ్ఞావంతులను అనువారి, నొకసభ నేర్పాటుజేసి దానికి "సెనేటు" అని పేరువెట్టెను. ఈకాలము నాటికాతని పాత్రత ప్రదేశమునందు నాలుగు తెగలవారుండెడివారు. గాన, నాలుగువందలయం దానభి నలంకరించి యుండెడివారు. యీ సభవారిలన వివక్షింపబడిన విషయములు మాత్రమే ప్రజామోదమునకు పంపవలెనను నియమ మేర్పర్చి, తదనుగుణ్యముగా వ్యవహరింప సాగెను. విషయములను వివక్షించుటకు వివేకవంతులను, అంత్యతీర్మానము జేయుట ప్రజాసమదాయము నేర్పాటు జేసిన యీతని చర్యను గురించి "అనాభరీసిన్" అను నతడు చలోక్తిగ సాలన్తో యీక్రింది విధముగా వచించెనట:—

Solon "I wonder, that, among you, sages should only have the rights of deliberating, while that of deciding is reserved for fools"

సాలన్:— "విషయములను వివక్షించుటకు వివేకవంతుల కధికార మిచ్చి, అంత్యతీర్మానాధికారమును మూగులై ప్రత్యేకించి యుండుటకు దానిని మీలో వుండుటకు జూచి" నే నాశ్చర్యపడుచున్నాననట.

ఒకానొకప్పు డీతడు నీలన నిర్మింపబడిన ధర్మశాస్త్రములను మీప్రజలు ఆదరముతో అనుకరించు చున్నారా? అని ప్రశ్నింపబడినప్పుడు, వారుకొరిక ననుసరించియే నేను నిర్మించి యిచ్చుచున్నప్పుడు, వారు అప్రాయతతో స్వీకరింపటకేమి అభ్యంతరమని జవాబిచ్చెనట.

ఇదియును గాక, పూర్వకాలమందు గ్రేషియన్ సామ్రాజ్యమునందు యిప్పటి లీను ఆఫ్ నేషను అను సభవంటి సభయొకటుండెడిది. అంతర్జాతీయ వ్యవహారములన్నియు దీనిమూలముననే పరిష్కరింపబడుచుండెడివి. దీనిపేరు "ఎయిరోపేగన్" అయ్యెనగరమునందొక యెత్తైనరాతిగుట్టయందీసభ సమావేశమగుటలన దీనికిపేరు గలిగినది. శ్రీ స్వదేశులకును యీసభయందును యీసభవారి తీర్మానములయందును అత్యధికమగు గౌరవప్రసక్తులుండెడివి. ద్రాక్షకాలమందు దీని అధికారము తృణీకరింపబడినదికాని సాలన్ దీనిని పునరధిగించెను. సాలన్ యీసభయును తాను మాతనముగా నిర్మించినసెనేటు సభయును అభివృద్ధిరాజ్యమునకు రెండువైపుల రెండులంగరులవలె నమర్చెను. విదేశరాజ్యాంగవ్యవహారములు "ఎయిరోపేగసు"

ఫా పి త ము 1893

సీమక మలములు

మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

నాయమైన ధర

వీకెసి చబిల్ దాస్ అండు సన్స్

రత్నాల, బంగారు, వెండివగలు వర్తకులు

112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

మూలమునను దేశాంతర్గత రాజకీయములు "సెనేటు" మూలమునను చక్కబడి అభివృద్ధిరాజ్యము సుస్థిరమగునని యామహామహుని ఆశయము.

కాని రాజ్యమువిశ్వసించి అమితముగ ప్రజాభిన్నాధినింది దసాగినకొలదియు యీతనిఆశయములు కొనసాగ లేదు. నియమములు మంచివేకాని అనుకరించవలసిన ప్రజలచిత్తవృత్తులు మాత్రము భిన్నరూపములు దాల్చినవి. సెనేటు సభలోని ప్రతినిధుల సంఖ్య 400 ల నుండి 600 లకు పెరిగినది. ప్రభుత్వమునందు ప్రసాదించబడిన, పలుకుబడి ప్రాబల్యము నలన, ప్రజలు హద్దుమీరిన ధూర్తునమునకును, వితిమీరిన పొగురుతోతునమునకును ఆలవడిరి. విచక్షణలేని వోటింగు విధానమువలన, అంతఃకలహము లందయించినవి. లంచకొండితనము పెచ్చుపెరిగినది. పార్టీలు లెక్కకు మిక్కిలుటమైనవి. ప్రజాప్రతినిధి సభయందలి విషయ విమర్శనకు ముందు, వ్యక్తిగత ద్వేషములు రగల్గాని ప్రజ్వల్లిల సాగినవి. తత్వములు మొందెనవి. సభ్యుల ఉద్దేశపూరితము లగు నుపన్యాసములకు మోయండెడిది కాదు. ఆదర్శప్రాయాలును, అనుభవజ్ఞానములు, ఒక మూల కొత్తింపబడిరి. కొందరు ద్వీపాంతరముల కంపబడిరి. మరికొందరు దేశాంతర్గతము కావలసి వచ్చినది. న్యాయ ముద్భృత్యమైనది. అన్యాయము, పరపీడ, అన్యైత్వపహారణేష్ఠ తాండవమాడ జొచ్చినది. జ్ఞానము బోధించుటకు చోటుగాని, సమయముగాని దొరికెడిది గాదు. ఇంటి వశ్యవృత్తాములు పన్ను రాజకీయ ధురంధరుల యొక్క విజ్ఞానము, సభలోనికేగి, విషయవిమర్శ గావించ మొదలిడినంతనే, అజ్ఞానావృతమై, అదివరకున్న వివేకము, అవివేకముగా పరిణమింపసాగెడిది. కాని సాలన్ కీర్తికి యిసుమంతయు వాగి మొక్కవోవలేదు.

సాలన్ ప్రతిభ నిరుపమానము. ఈతడు రాజ్యాంగవిధానమునే గాక, ప్రజానుగ్రహములకు ఆనేక ధర్మశాస్త్రములను నిర్మించెను. ఈతనిచే నిర్మింపబడిన చట్టములు కొన్ని నేటికిని రోమన్ సామ్రాజ్యమునం దమలులో నున్నవి. వేయే ? తోమకొలకు పునాదు లీ మహనీయునికే.

హిందూదేశమున కిదివరకు ప్రసాదించబడిన సంస్కరణముల మూలనూత్రములు కొంచె మించుమించు సాలన్ రాజ్యాంగనూత్రముల నుకరించి యున్నవని చెప్పవచ్చును. సంస్కరణముల నిర్మాణము 10 సంవత్సరములలో తిరిగి మార్చవలసిన గుర్తించుటలో దూరదృష్టి కన్పించి రని చెప్పకతప్పదు. నాటికిని నేటికిని ప్రజాభిప్రాయము మారి, పరిస్థితులయందు వ్యత్యాస మొదవ నని వొప్పుకొనక తప్పదు. ముందుముందెట్టి విధానము నవలంబింపబడునో మదియసోదరులు వీక్షింతురు గాత.

పార్వతీ దేవాలయ సత్యాగ్రహము

ప్రజలేక్రమక్రమముగా సంస్కరించుకొనుదు రను ఆశలేదు

ప్రభుత్వమువారు సమన్వయ పరిష్కరింపవలెన బొంబాయి, ఆక్టోబరు 21:—పార్వతీదేవాలయ సత్యాగ్రహమునుగూర్చి డాక్టరు దేశ్ ముఖ్ గారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—హిందూ సంఘములోని బ్రహ్మశ్రేయ వైశ్య హోద్రులు అస్పృశ్యులయెడల కౌతన్యము వహించుటవలన కన్నుగానని పూర్వాచారపరాయణుల ప్రభుత్వము అంతకంటె గొప్పదగు అధికారముచేగాని లొంగరని స్పష్టము చేయుచున్నది. క్రమక్రమముగా మనమే సంస్కరణములు చేసికొనుట గూడ సాధ్యముకాదని తెలియుచున్నది. దేవాలయ రక్షణమునకును, ధర్మకర్తల నియామకమునకును బాధ్యులగు ప్రభుత్వము వారు ఈ విషయమై జోక్యము కలుగజేసికొని పరిష్కరింతురు గాకయని కోరుచున్నాను. (శ్రీ ప్రె.)

దీపావళి నిర్ణయము

నరేంద్రపురవాసులవిజ్ఞాపనము

ఈశుక్ల సంవత్సరాశ్వయుజ బహుళ అమావాస్య శుక్ర వారమునాడే దీపావళి యని నిర్ణయితము.

మా నరేంద్రపుర గ్రామములో నీ నెపై పెంబరు నెలలో నొక జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞుని జరిగినది. ఆసభాపూర్వకమున పలువురు పండితులు దయచేసిరి. పంచాంగములలో శ్రీపాద వేంకటరమణ దైవ్య శర్మగారునైనై రాలు గురువారమునాడు దీపావళియనియు, పిదప రీవారు నై రాలు శుక్రవారమునాడు దీపావళియనియు వ్రాయుటలన దీపావళి నిర్ణయమును గురించి యందు చర్చ జరిగినది. ఆసభకు (1) పుల్య ఉమామహేశ్వరశాస్త్రిగారును, (2) కొంపెల్ల సుబ్బారాయశాస్త్రిగారును, (3) పేరి పేరయ్యశాస్త్రిగారును, (4) శ్రీపాదవిశ్వనాథశాస్త్రిగారును, (5) గొర్రె విశ్వనాథదీక్షితులుగారును అధ్యక్షులుగానుండి తీర్మానించుట తేగ్గురుపబడినది. అధిక సంఖ్యాకుల తీర్మానము నిర్ణయితమును నియమ మంగీకరింపబడినది. 12, 13, తేదీలను ఉభయ వాడు వాడుమును పూర్తిగా వివరించెను. 14, 15 తేదీలను అధ్యక్షులు సానకాశముగానొక్కచోజేరి గ్రంథములను విమర్శించిరి. 15 తేదీ రాత్రిసభలో 3, 4 అధ్యక్షులు దీపావళి గురువారము నాడనియు,, 1, 2, 5, అధ్యక్షులు శుక్రవారమునాడనియు వేరు వేరుగా తమతమ తీర్పులను వినిపించిరి. అధిక సంఖ్యాకుల నిర్ణయమును గురించి శుక్రవారమునాడే దీపావళియని సభ్యులందరును నిశ్చయించిరి. ఇట్లుండ 17, తేదీని నరేంద్రపురములోనున్న 19 తేదీని గంగుకుర్తి అగ్రహారములో నున్న తిరిగి పం దితసమావేశములు జరిగినట్లును ఈ ప్రాంతమందలి పండితులందరును గురువారమునాడే దీపావళి చేయుట శాస్త్రీయమని యేక గ్రీనముగా నిర్ణయించెననట్లును శ్రీపాద లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రి మంధావ్యసింహశాస్త్రిగార్లు సంతకములతో నొకకరపత్ర ముచ్చాతించబడి ప్రకటించబడినది. అట్లే ఆంధ్రపత్రికలోగూడ ముద్రితము ప్రకటించబడినది. మొదట మేము వ్రాసింపిన నిజమైన సభావృత్తాంతము ఆంధ్రపత్రికలో నేకారముచేతనో ముద్రింపబడలేదు. (గ్రంథబాహుళ్యమున ప్రకటించుటలేదు. ఆం॥ పి॥ సం॥) అందువలన పలుతావులనుండి నీజమేమో వ్రాయవలసినదని మాలో కొందరిచేర జాబులు వచ్చినవి. కొన్నిటికి ప్రత్యుత్తరములు వ్రాసితిమి. ఇంకను జాబులు వచ్చుచునేయున్నవి. దీపావళి విషయమున మరల గ్రామములో నెట్టిసభయును జరుగలేదు. గ్రామస్థులుగాని మరి యెవ్వరుగాని ఆహ్వానింపబడ లేదు. ఎవ్వరును రాలేదు. అధ్యక్షులు లేరు. వాది ప్రతివాదులు లేరు. తీర్పులు జరుగలేదు. సభకురాక కారణాంతరమున 17 తేదీని మా గ్రామమునకు దయచేసిన పండితాగ్రణ్యులగు బ్ర॥ శ్రీ॥ భిమిడిపాటి సోమనాథశాస్త్రిగారి నడుగగా వారును శాస్త్రమునుబట్టి, శిష్టచారసంప్రదాయమును బట్టి కూడ శుక్రవారమునాడే దీపావళియని స్పష్టముగా నెలవిచ్చి యున్నారు. ఇందులకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము కలవారు- ఎన్నిమారులు లెక్కచూచినను, ఎప్పుడు సమావేశమైనను, ఏమి నిర్ణయించుకొన్నను, ఏదీ ప్రకటించినను గురువారమునాడు మా నుల గు శ్రీ పాద లక్ష్మీ నృ సిం హ శా స్త్రి లు గారు పితా పుర ము లో ను న్న లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిగారు పేరు కారు. పేరు వేరు. పేరు మా గ్రామవాసులే. వగైరా నలుగురైనను తక్కితక్కిన మా గ్రామస్థులెవ్వరును ఈవివాదములో జేరువారుకారు. కరపత్రములో, కొం. సు. శాస్త్రీగారు లక్ష్మీపూజ, ఉల్లాసప్రదర్శనము మొదలగునన్నియు శుక్రవారమునాడే చేయదగినవని తీర్మానించినట్లు వ్రాసినారు. అది తప్ప. వివాదవిషయమున పితృప్రీతి నార్థమున ఉల్లాసదానాదికము శుక్రవారమునాడే అని చెప్పినారుకాని అన్నియు నని వారుచెప్పియుండలేదు. గొ. వి. దీక్షితులుగారు శాస్త్రాచారములను బట్టి శుక్రవారమని తీర్పుచెప్పినారు కాని పిదప రీవారు పంచాంగములలో వ్రాయుటలన శుక్రవారము తమకు సమర్థమని చెప్పలేదు. అసత్యప్రకటనములను నమ్మి మోసపోకుడు. సత్యమును గ్రహించి శిష్టచారశాస్త్రసంప్రదాయముల నవలంబించి కృతకృత్యులకండు. జ్యోతిశ్శాస్త్రసభాధ్యక్షులతీర్మానములు కొలదిదినములలో ముద్రితములై ప్రకటించబడగలవు.

ఇట్లు విజ్ఞాపకులు:—రాణి, అగ్నిహోత్ర ఆయనలు, కళ్ల సూర్యనారాయణమూర్తి, గరిమెళ్ల వెంకయ్య, అయ్యగారి నరసయ్య, ఆశ్మల్ల సత్యేశ్వరశాస్త్రిలు, మంగిపూడి విన్నన్నదీక్షితులు, రాణి వెంకయ్య మొదలగువారు. 14-10-29.

తొమ్మిదవ రెడ్డి మహాజనసభ

తొమ్మిదవ రెడ్డి మహాజన సభను కడప నగరమున జరుపుటకు ప్రకటనలమీద ప్రకటనల గావించుచు, వాయిదాల మీద వాయిదాలు పెట్టుచు వచ్చిన శ్రీయుతులు బారిష్టరు కె. కోటిరెడ్డిగారు తుట్టుతుడకు రాగల నవంబరు 28, 24 తేదీలలో మహాజనసభను కడప పట్టణములో జరుపుటనున ప్రకటన మూలమున ప్రకటనములను గావించి యున్నారు. నెల్లూరున జరిగిన బ్రాహ్మణేతర మహాసభాసందర్భమున నెల్లూరికి వచ్చి యుండిన కడప రెడ్డి ప్రముఖు లగు శ్రీయుతులు యె. రంగారెడ్డి బి. ఏ. బి. యల్., సి. యల్. నరసింహారెడ్డి బి. ఏ. బి. యల్., జి. నాగిరెడ్డి బి. ఏ. బి. యల్., పి. రాఘవరెడ్డి మున్నగు రెడ్డి ప్రముఖులతో సభాసమావేశవిషయమును గూర్చి ప్రస్తావన మొనర్చగా, శ్రీ కోటిరెడ్డిగారి ప్రకటన రీతిగా రాగల నవంబరు 28, 24 తేదీలలో కడప పట్టణమున సభ తప్పక జరుగగలట్లు నెలవిచ్చియుండిరి. సమావేశము జరుప నిర్ణయించియుండు దినములకు ముందు వెనుక నెలపుదినములు లేక నవంబరు 28 తేదీ మూడవ శనివార మనియు 24 తేదీ ఆదివార మనియు అందరు రెడ్డు సభకు రావీలుగ నుండుననియు సమావేశ ముహూర్తము నిర్ణయించుటలో చాల యిబ్బందు లుపడుచున్నవి. ఉద్యోగాది వృత్తులలో నుండి దూరప్రయాణములు సాగించి రావలసిన రెడ్డు కీ దినములు సుకరములుగ గన్పట్టవు. సభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లెవరు? కార్యదర్శు లెవరు? స్వచ్ఛంద సేవకుల దళాధికారు లెవరు? ప్రతినిధిరును మెంత? బస భోజన సదుపాయము లెట్టివి? సభాసమావేశ కాలములు కార్యక్రమము లెట్టివి? అను నీవిషయములను గూర్చిన వివరము లన్నిటి మీదను విరివిగా ప్రకటనములు గావించుచు నీ వాయిదా మేరకైనను మహాసభను తప్పక జరుగుటకు చూడవలెను. మహాజన సభకు అధ్యక్షులుగ మోదరాబాదు రాజ్యములోని బోలార్ము నివాసులగు శ్రీయుత రావుసాహెబ్ యస్. వెంకటరెడ్డిగారిని ఎన్నుకొందు రనియు సభాప్రారంభోత్సవమును జరుపుటకు శ్రీ మునగాల ప్రభువరేణ్యుని ఎన్నుకొందు రనియు తెలియుచున్నది. రంగూనులోని రాజా రామనాథరెడ్డిగారు సభాధ్యక్షులుగ వచ్చు ప్రాప్తము మన రెడ్డి జనసంఘమునకు లేకపోయినను తాతగారు వెంకటరెడ్డిగారి అధ్యక్ష్యము మనకు లభించుట గొప్ప అదృష్టమే యెయ్యచ్చుది. శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారు మన సంఘాధ్యక్షులయముకై శక్తిమంతుల లేక సాహాయ్య మొనర్చి యున్నారు. నేనయు జేయుచున్నాను. సభాధ్యక్షుల వసించుటకు రెడ్డికులములో నింకను మహానియు లనేకు లున్నను, మన సంఘమునకు భీష్మాచార్యులవంటివా రనదగు శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారి రధ్యక్షులుగనుండి ప్రబోధముగలిగించి సంఘమును శక్తి మంతము గావించుటకు ప్రస్తుతసమయమునం దెంతయు దగి యున్నారనుట నిరీహదాంశము. ఇక సభాసమారంభోత్సవమునకు నిరీహదలవిన శ్రీ మునగాల ప్రభువరేణ్యునిగూర్చి సంస్తుతింప నక్కరలేదు. శ్రీ ప్రభువుగారు రెడ్డిజన సంఘమునకు యీవరకే గావించియుండు మహోపకారము శాశ్వతమై యెప్పుడునున్నది. అజాతశత్రువుడును, దీనజనగుండారమును ఆంధ్ర భాషాభాషకుడును, సంఘసేవాభిలాషియు నగు శ్రీ మునగాల ప్రభువరేణ్యుని ప్రారంభోత్సవములతో తొమ్మిదవరెడ్డి మహాజనసభ సమారంభ మొనర్చబడునని సంఘము విమాత్యు శోభాసంపర్కముతో విలసిల్లగలరు. కడప ఆహ్వాన సంఘమువారు వీనికి దోడుగ సభాసమారంభోత్సవమునకు ముందు “రెడ్డికులపతాకోత్సవము”నుగూడ జరుపుట కేర్పాటునవ్విన, బాగుండునని నూచించుచున్నాడను. పవిత్రముగు ఖగ్గర విస్త్రుముమీద యుక్తముగు రంగులతో రెడ్డికులచిహ్నము లగు నాగలి, కత్తి, కేడము- ఇవి మూడును చిత్రించిన పతాకమును సభాసమారంభమునకు ముందు ఎగురవెచ్చునట్లు ఏర్పాటు గావించవలెను. ఆహ్వానసంఘమువారిలో, స్వాతంత్ర్యోద్యమ దేవతా రాధనతిత్తురులలో, ముఖ్యముగా శ్రీ కోటిరెడ్డిగారి రక్షణము గావున వారి పద్ధతిని మనఃపూర్వకముగ నామోదించి యిక్కార్య నిర్వహణమునకు పూనుకొందు రని విశ్వసించుచున్నాడను. మనతోడిసంఘము లగు కమ్మవారు మొనమున్నను అంగలూరులో జరిగిన సమావేశమున నీ పద్ధతి నవలంబించియుండిరి. మత్యయు కాంగ్రెస్ సభలలోను, బ్రాహ్మణేతర ఆత్మగౌరవోద్యమ సభలలోను, తదితర కులసభలలోను నీపద్ధతి నవలంబించుచుండు టందరికి దెలిసిన విషయము. మన రెడ్డి పతాకోత్సవమును గూడ ప్రైసభలతోపాటు జరుప నిర్ణయించి ఆపతాకోత్సవమును రెడ్డికులాంకారులును, యువకాగ్రణ్యులును నను శ్రీయుతులు ఓబుళంపల్లె పుల్లారెడ్డి ఎం. ఏ., ఐ. సి. ఎస్., (మధుర అసిస్టెంటు కలెక్టరు) వారిచే నెగురవేయించి రెడ్డులో స్వాతంత్ర్యోద్యమ బీజముల మొలకలెత్తింపజేయు తెంతయు నవసరము, నుచితమునై యుండగలదని నిశ్చయించుచున్నాడను. విరివిగా ప్రకటనముల గావించియు అన్ని ప్రాంతములనుండి రెడ్డి సంఘముల నసంఖ్యాకముగ నాహ్వానించియు కడపనుండలముం దంతటను విరివిగా సభావిషయక ప్రకటనములు గావించియు

దేదీప్యమానముగను శోభాపురస్కరముగను లాభప్రదాయకంబుగను తొమ్మిదవరెడ్డిమహాజనసభను జరుపుట కుద్వ్యుత్సలుగావలయును.

బూదూరు రామానుజులురెడ్డి.

తూర్పుగోదావరి మండలి మహాసభలు-సామర్లకోట ఈనెల 26, 27 తేదీలలో సామర్లకోట గ్రామంలో తూర్పుగోదావరి జిల్లా మహాసభయున్నా జమిందారి రైతుల మహాసభయున్నా, జిల్లా రైతుల మహాసభయున్నా సమావేశ మగుటకు నిశ్చయింపబడినది.

కార్యక్రమము యీ దిగున నుదహరించబడినది.

యార్లగడ్డ నారాయణ అప్పారావు

జిల్లా ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు

1. దంతుర్తి శాంతయ్య

2. ఉప్ప సత్యనారాయణమూర్తి

కార్యదర్శులు.

చందలాడ పద్మరాజు

(జమిందారి రైతుల మహాసభ ఆహ్వానాధ్యక్షులు)

1. చుండ్రు సత్యనారాయణమూర్తి

2. పిల్లా పాపారావు

కార్యదర్శులు.

దుద్దుపూడి అచ్చయ్య

(జిల్లా రైతుల మహాసభ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు)

చలికి కృష్ణమూర్తి

2. చింతలపూడి వెంకటరావు

కార్యదర్శులు.

* * * *

తూర్పుగోదావరిజిల్లా జమిందారి రైతుల

మహాసభ

ది 27-10-29 తేదీ వుదయం 7 1/2 గంటలకు మ. రా. రా. భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు సి. వి. ఇ. గారి అధ్యక్షత క్రింద తూర్పుగోదావరిజిల్లా జమిందారి రైతుల సమావేశము సామర్లకోటలో జరుగును. సుప్రసిద్ధులగు మ. రా. రా. బి. విశ్వనాథదాసు యం. యల్. సి. గారు ప్రారంభోపన్యాసము నొసంగెదరు.

చందలాడ పద్మరాజు, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు. } చుండ్రు సత్యనారాయణ మూర్తి. }
పిల్లా పాపారావు. }
ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శులు. }

* * * *

తూర్పుగోదావరి జిల్లా రైతుల మహాసభ

సామర్లకోట:— ది 27-10-29 తేదీ ఆదివారముధ్యాహ్నము 2 గంటలకు తూర్పుగోదావరిజిల్లా రహితుల మహాసభ సామర్లకోటలో మ. రా. రా. వెన్నేటి సత్యనారాయణ గారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమగును. సుప్రసిద్ధులగు మ. రా. రా. మాగంటి బాపిసీడుగారు ప్రారంభోపన్యాసము నొసంగెదరు.

దుద్దుపూడి అచ్చయ్య చలికి కృష్ణమూర్తి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు. చింతలపూడి వెంకటరావు, ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులు.

కృష్ణామండల అర్చకసంఘము-బెజవాడ

ఈ సంఘముయొక్క నిర్వాహకవర్గ సమావేశ మీసెల 27 వ తేదీ ఆదివారము పగలు 2 గంటలకు బండ్లలో శ్రీ యుతులు భైరవభొట్ల వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారి షిసులో జరుగును. కాన సభ్యులెల్లరును తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు.

చర్చనీయాంశములు

1. ఆయ వ్యయముల బరికీలించి అంగీకరించుట.
2. అడిటు రిపోర్టును వార్షిక నివేదికను అంగీకరించుట.
3. సంఘ నిబంధనల లోటు పాటులుమార్పుమార్పులను గూర్చి ఆలోచించుట.
4. వుయ్యూరులో 29, 30 తేదీలలో జరుగనున్న రృత్తి య వార్షిక సమావేశమునకు చిత్తుతీర్మానములు.

ఇంకను అగ్ర్యములగు అన్ని విషయములున్నా. వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులు, ప్రభాసకార్యదర్శి.

సుబాష్ బోసుగారి కేసు

ముద్దాయిలను మేజిస్ట్రేటు తీవ్రముగా మందలించుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 22—ఈ రోజు సుబాష్ బోసుగారి పై నెరవేరిన కేసు, యింకా 18 గంటల పై నెరవేరిన కేసులు విచారణకు వచ్చెను. ఈ కేసులో ముద్దాయిలుగా నున్న యిద్దరు 7 నిమిషములు ఆలస్యముగా వచ్చిరి.

వారు వచ్చిన తరువాత మేజిస్ట్రేటు ఆలస్యముగా వచ్చినందులకు వారిని తీవ్రముగా మందలించెను. లాహోరులో నుండుటవలన శ్రీయుత సుభాష్ చంద్రబోసుగారుగూడ కోర్టుకు రాజాలకపోయెను. సుభాష్ బోసు కోర్టుకు రాకుండ మినహాయింపు నొసంగుటకు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అనుమతి చెప్పెను. ఇట్లు కోర్టుకు ఆలస్యముగా వచ్చుట, అసలే రాకపోవుట విచారణకు నవ్వలంబుకొందికి నూర్చునని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు చెప్పెను. లాహోరునుండి బయలుదేరి రావలసినదని సుభాష్ చంద్రబోసుగారికి ముద్దాయి పక్షమున కోర్టువారు తంతి నిప్పించిరి.

సాక్షులు డేవిడ్ సాక్ష్యము

సాక్ష్యముచేయు 'డేవిడ్ రెవల్యూషన్', 'ఆఫ్ రెవల్యూషన్' అను పెద్ద అట్టలు తాను చూచిన వానిని సాక్షులు డేవిడ్ తన సాక్ష్యములో చెప్పెను. కాని తరువాత ఉత్సవములో పాల్గొనినవారు 'రిటైర్డ్ ప్రభుత్వమునకు నాకేము కలుగుగాక' అను కేకలో యింకా యేవో కేకలో వేయుచుండిరి యితడనెను. (అ. పే.)

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ అక్టోబరునెల 24-వతేది గురువారము

Table with 5 columns: ముఖ్యస్థానాలు, అక్షిణి, అక్షిణి, అక్షిణి, అక్షిణి. Rows include locations like గోపాల్ పూర్, విశాఖపట్టణము, భాగి నాడ, మచిలీపట్టణము, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, చెల్లూరు, నేలమ, కోయంబత్తూరు, తిరుచనాపల్లి, నాగపట్టణము, మధుర, పాంబట్, పోలవరం, తిరువేండ్రము, కొచ్చిన్, కాలిక్ట్, మంగలూరు, తెంగలూరు, మేర్కార, కొడైకనూర్, కూనూర్.

సర్పారాలు:—మచిలీపట్నములో మబ్బుగా నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగా నున్నది. డక్క:—శీతోష్ణస్థితి మామూలుగా నున్నది. కర్మాటకము:—కడపూరులో 0.2 వర్షించెను. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగా నున్నది. పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్, పహాయవాతావరణాన్వేషకుడు.

ఈ నాటి ఆంధ్రసారస్వతం

శ్రీ వెంపటి నాగభూషణంగారి కథలు

(1)

ఈ నాటి ఆంధ్రసారస్వతం చాల వీదస్థితిలో వున్నదని వివిధముఖాలప్రవహిస్తూ విచ్చిన్నమాత్రోందని, కవిత్వం పెడ త్రోవల బట్టి పాడయిపోతోందని, మంచి కథలు అసలేపుట్టలేదని, యింకేమెవె అంటారు. ఇందులో కొంత యధార్థము న్నా, అంత నిజంకాదు. ఎందుకంటే యేనూతన కార్యం ఉపక్రమించినా కొంత ఘర్షణ, అపవాదు తప్పదు. అట్లాగే కొత్త త్రోవలు తీవ్రమైన తేనుగు కవితా కన్యకు గూడ నీలా పనిండులు తప్పలేదు. కాలం జరిగినకొద్దీ అభిప్రాయాలు భేదించి యిప్పటి పిచ్చి పద్ధతులన్ని ప్రయత్నం అవుతాయి. అది లోకరీతి ప్రస్తుతం ఒక కథకుణ్ణిగూర్చి వ్రాయబోతున్నాను. కాబట్టి కథలను గురించి కొంత విచారిస్తాను. తెనుగులో యింతవరకు శివతన కథ వ్రాయబడలేదని కొందరియతం. అది కేవలం మృషావాదమని నా అభిప్రాయం. ఎందుకంటే శివులు అనే దానికి పరిమితియేమిటి? మంచి అనేదానికి మరెక్కడ? అట్లాంటివరేకు పరికరాలు యేమిటి? అంటే యెవరు చెప్పగలరు. కథలంటే టాగూరు వ్రాసినవా, టాల్స్టాయి వ్రాసినవా, పుష్కరాజ్ వ్రాసినవా, వై నాల్జు వ్రాసినవా:—ఇందులో యెవరిది ప్రమాణం? ఎవరిపద్ధతివారిది, ఎవరి ప్రాముఖ్యం వారిది ఒకదాన్ని పట్టి ఒకదాన్ని విచారించడం మోసం.

సరే, మంచివో, చెడ్డవో, మనసారస్వతంలో కథలు ఉత్పత్తి కాకపోలేదు. కథలూ లేకపోలేదు. శ్రీమాదపాటి హనుమంతరావుగారు (కొంత పూర్వభక్తి అయినా) మంచి కథలు వ్రాశారు. 'మల్లికార్జునం' అని కథలపుస్తకంగాడా ప్రచురించినట్లు జ్ఞాపకం. తదుపరి యిటీవల వ్రాసేవారిలో, శ్రీచింత దీక్షితులుగారు, శ్రీవెంపటి నాగభూషణంగారు, శ్రీగుడిపాటి వెంకటాచలంగారు, శ్రీమునిమాణిక్యం నరసింహారావుగారు, శ్రీనివాసరావుగారు ముఖ్యులు. ఇంకా పెక్కుమంది కథలు వ్రాస్తున్నారు. ప్రతికల్లో మనం చూస్తూనే వున్నాం.

ఈ వ్యాసంలో శ్రీ నాగభూషణంగారి కథలగుర్చి కొంత వ్రాయబడుతోన్నాను. వైసేగొన్నవారందరికన్న వియస్సుగో చిన్నవారై నా, యియన రచనలు వారివాటికేమీ తీసిపోవు. కొన్ని సందర్భాలలో ఎక్కువ హృదయరంజకంగా వుంటా యేమోగూడా!.....వీరి కథలు ఎక్కువగా 'కృష్ణా పత్రిక' లోను, అప్పుడప్పుడు భారతి, ఆంధ్రభారతి, సమదర్శి ని, సుబాష్ మొనలైన పత్రికలలోను వెలుగుతుంటాయి. అవి చదివి ఆనందించనివారు రుండరిని నా విశ్వాసం. నాకు మాత్రం వారి కథలు మిక్కిలి ఆనందదాయకముగా వుంటే.

వీరి కథలు రెండు భాగాలుగా చెయ్యవచ్చు సమకుంటాను. (1) కవితా లోకానికి సంబంధించినవి (2) మామూలు జీవిత సమస్యలకు సంబంధించినవి. మొదటి గ్రూపుకు చెందినవి చాలా తమసాగా వుంటాయి. వాటిలో కొంత irony వున్నప్పటికీ హాసకరంగాదు. Wit and humour సాగాడా మిళితమై వుండడం చేత యెక్కువ తాగుంటాయి. వీటిలోనే—కవిత్వయం, కవిత్వ కర్తాగారం, నీ రా స ము ద్రం, కీ త్రి కోసం, ఆయన కవి అయితే! 'సంపాదకీయ దర్బారు' మొదలైనవి. ఇవి చదివినవారికి, యిచ్చకు తెనుగు కవితాలోకంలో వుండే బట్టుబండి కొన్ని సగాత్రాగాలు, మార్పులు, సమస్యలు, కలుగుచున్న ఆవేరన, జరుగుచున్న సంఘటన స్పష్టపడతాయి. హాస్యము, హాసం (హాసకరంగాదు నుమండి!) కలిసి యాకథలను మరపుకు రానికుండా చేస్తాయి. వీటిల్లోవచ్చే నిర్వికేతనాలు కవిసమరాలు ఎవరు చదివి తేవారికే చెందుతున్నట్లు కన్పిస్తాయి. అన్నిటికన్నా, 'కవిత్వకర్తాగారం' ఎన్నటికీ మఱివిపోకుండా వుండవలసిందే! అది అక్కడక్కడ కల్పించిన అలజడి అంతింతకాదు.

ఇక రెండో గ్రూపులో చేరినవి చాలా కథలున్నాయి. బహుశా వైకృతులలో కల్లా యియనే విరివి వ్రాతగాడేమో. ఈయన వ్రాయడం ప్రారంభించిన మాడు నాలుగేండ్లలోనే చాలా కథలు ప్రకటించారు. అనన్తీ నేను చదవడము తలు నింపలేదు; ఇక్కడ విమర్శించడానికి పూనుకోలేదు. కాని ప్రచురణమైనవానిలో కొన్ని మాత్రం కడు అహంకరంగాను, అద్భుతముగాను వున్నాయి. 'మోహననందు' అనేదానిలో మతావేళము, 'సంఘ సంస్కర్త' లోని సంఘ సంస్కర్తయొక్క నీరసత్వం, 'ఏకాంత చింత'లోని వివాదగీతము సూర్యగ్రహణం లోని బెనర్జీయొక్క రాజకీయోల్కాసము 'కళాపానకుడు' అనేదానిలోని హరింద్రా, కమలయొక్క కళాభిజ్ఞత, 'వౌధ్యపు' లోని ఆధ్యాత్మికవిజయము, 'అన్యోన్యం' లోని ప్రేమాద్యంగం, 'జీవగీతి' లోని మధురస్వరస్యము, 'చెంగల్ప' లోని ప్రకృతిపరిణామము, 'భిక్షాండేహి'

లోని జీవభారము, 'రమారమణగోవిందోహరి' లోని ఉపాధ్యాయుని యిక్కట్లు అన్నియు చదువరుని ఆకర్షించి, ఆనందపరుస్తవి. రసాస్వాదులను తృప్తిలుగజేస్తాయి.

ఈ స్వంతకల్పనాకళలేగాక అప్పుడప్పుడు వీరు తల్లిమాలుగూడ చేస్తుంటారు. రవీంద్రుని 'ధనకాంక్ష', 'గాంధారి'; బెర్నాటుమయొక్క 'అంతర్వాహిణి' (దీనికింకను కొంతమేర మెరుగుకావలెనేమో?) 'సముద్రతీరాన' అనే రుష్యనికథ మొదలైనవి రసముభంగముకాకుండా అనునదింపబడినవి. కల్పన మెంత కష్టమో, సరియైన అనువాదముగూడా అంతే కష్టమని ఒక మహాకవి అన్నట్లు జ్ఞాపకం.

ఈ కథలనుగూర్చి విపులంగా వ్రాయడానికి వ్యాసవిస్తరభీతిచే మానుకొన్నాను. కాని ఒక్కసంగతి. వారి కథలలో యెక్కువకథ కనబడకపోయినా రెండువిషయములు మాత్రం గమనించవలసినవి వున్నాయి. ఒకటి కైతి. రెండు నీతి. వీరు గ్రాంథికమువాసినా గ్రామ్యులవాసినా కైతిలోమాత్రంఒక విధమైనవట్టు గాంభీర్యం గర్జనవుంటుంది. వారి తత్వానికి అదిసహజమల్లె కన్నదుతుంది. ప్రతిరచనలోను అట్లావుండడం కథకు కొంత గట్టితనం ఇస్తుంది. రెండోది నీతి. అంటే కథనడవడి అని చెప్పాను. వ్రాసేది సామాన్యవిషయమైనా వ్రాతపద్ధతిలో కొంత స్వక్తిత్వం వింతవున్నది. అదేకథను తుదిదాకా చదివేటట్లు చేస్తుంది. ఈరెండూ వీరిముఖ్యలక్షణాలు అనిచెప్పవచ్చు. వీరు మున్నగురు యింకా మంచికథలువ్రాస్తూ ఆంధ్రసారస్వతానికి యింకా యెక్కువ సేవజేసేవరకుగాక యిది నా ప్రార్థన.

ఉప్పలూరి సదాశివరావు బి. యే.

పత్రికాధిపతులపై కేసులు

ముద్దాయిలు నిరపరాధుల మనుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 22—స్వాధీనతా అను పత్రికాధిపతి యగు సారల్ దత్తుగారిపై 'రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో' మాడు రాజద్రోహపు కేసులు పెట్టబడెను. ఈ పత్రిక సరస్వతీ ముద్రణాలయమునుండి ప్రచురింపబడు వంగదేశీయ వారపత్రిక. ఆ పత్రికలో ప్రచురింపబడిన మాడు వ్యాసములకై వైమాడు కేసులు పెట్టబడెను. ముద్దాయి నిరపరాధిని చెప్పుకొనెను.

సర్పిలైట్ అను పత్రికయొక్క సహాయసంపాదకుడగు 'మైనింగ్ రేగారి'కేసును కాకోరీ సారజయంత్రయను నిక్షేప గ్రంథకర్తయను, ముద్రాపకుడను అగు నిర్మలగుహగారికేసులు కూడ ఆ కోర్టువారియెదుటనే విచారణకువచ్చెను. కేసులు వాయిదా వేయబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

యుద్ధ నిరామ దినము

నవంబరు 11 వ తేదీని ర నిమిషములు

హాసముగా నుండవలెను

నూతనశిల్పి, అక్టోబరు 22:—యుద్ధనిరామ దినోత్సవము రాజోపు నవంబరు 11 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు ఎల్ల జనులను తమ తమ కార్యములను మాని ర నిమిషములు హాసముగానుండవలెనని సార్వభౌముడు కోరుచున్నాడు భారతీయులెల్ల గు సార్వభౌమునికోరిక నెరవేర్చెదరని ఇ. డియా ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు. ఈ కార్యము భారతదేశమునం చెల్లదలను ఏకకాలమున జపవలయు గాన నెల్లరును లై ల్యేకాలము ప్రకారము ఈకార్యము గావించవలెను. (అ. పే.)

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త.—పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాఙ్మయమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్టు సూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడి, అపూర్వమగు వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయనాటకము కాదనువారి వాదము లన్నియు సప్రమాణముగ ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము తెన్నియో కలవు. చల 0-12-0. పోస్టేజీ వేలు. ఆంధ్రప్రదేశ్ అఫీసు. 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆయుర్వేద వైద్యాభివృద్ధి

(దేశీయవైద్యశాస్త్ర విజ్ఞప్తి)

9-10-29 తేది, ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికయందు దేశీయ వైద్యాభివృద్ధి అను శీర్షిక క్రింద, భీమగిరి జేటూరి, శంకర శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన వ్యాసమును, ఈపత్రికా పాఠకు లందరు చూచియే యందురు.

ఆంధ్రులకు నే జేయు విభాషనయేమన, ప్రకృతము మన రాజధానియందు, దేశీయవైద్యశాలలు 112 ప్రభుత్వమువారిచే అంగీకరింపబడని కళాశాలలు నాలుగు పనిజేయుచున్నవి. ఈ సంస్థల కన్నిటికిని, కేప్టను, జి. శ్రీనివాసమూర్తిగారు ఒక లక్ష రూపాయలను గ్రాంటుక్రింద నిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారిని కోరియున్నారు. ఈవిషయమే నేనిదివరకే 26-7-29 తేది, ఆంధ్రపత్రికయందు చెబుతున్నదియంటిని అయితే, నిప్పటికై నను, శ్రీశంకరశాస్త్రిగారు దేశీయ వైద్యాభివృద్ధికి, ఆంధ్ర దేశీయ వైద్యులందరిని సభల జరుపుటకును, వైద్యసంఘములను, సమావేశపరుచుటకును, ఆందోళనము సలుపవలెనని హెచ్చరించుట మిక్కిలి సంతోషము.

దేశీయవైద్యాభివృద్ధికి శ్రీయుత కేప్టను జి. శ్రీనివాసమూర్తిగారు పాటుపడ నిశ్చయించియు, వారి శక్త్యానుసారముగ, దేశీయ వైద్యమును వృద్ధిజేయుచున్నను, మనదేశమునగల సమస్యలకు దేశీయవైద్యులను, చదివిన ప్రైవేటు సంస్థలలో కృతార్థులైన దేశీయవైద్య పట్టభద్రులను, కొంత అవకాశము జేసియున్నారు. వారు జేసిన అవకాశములు యీ క్రింద నాకు తెలిసినవలును, విన్నవించుకొనుచున్నాను.

11-8-29 తేది వెలువడిన నెం 678 గల జి. ఓ. యందు గ్రామవైద్యశాలలలో, ఉద్యోగములు జేయుటకు, ప్రభుత్వ దేశీయవైద్యశాలా పట్టభద్రులకు తప్ప, ప్రైవేటు సంస్థలలో కృతార్థులైనట్టి, యోగ్యతగల దేశీయ వైద్యపట్టభద్రులకు సహితము సిఫార్సు జేయవలెనని నొకటి.

ప్రభుత్వదేశీయ వైద్యపాఠశాలయందు విద్యార్థులకు ఆయుర్వేద, యూనాని, సిద్ధి, వైద్యవిద్యను బోధించుటకు, ప్రైవేటు వైద్యశాలలలో నుత్తీర్ణులైన పట్టభద్రుల పనికి వచ్చినపుడు, అట్టి పట్టభద్రులను నేటివరకు, ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యపాఠశాలయందలి ఉద్యోగములలో భాయపరపక, మొన్న ఉద్యోగములలో జేసిన యల్. వి. యం. లను, అపారశాలయందే, భాయపరుచుట, రెండు.

ప్రభుత్వపాఠశాలయందు ఉద్యోగములు చేయుచున్న, యల్. వి. యం. లకు, మాత్రము నెలకు 60-5-120 లు, రు 120-10-150 ల వరకు సిఫార్సుజేసి వేతనమును నిర్ణయించిరి. అయితే, ఇటీవల 'దేవకోట తాలూకాబోర్డు'వారు నొక ఆయుర్వేద వైద్యులను నెలకొల్పుటకు, యోగ్యతగల ఏ ఆయుర్వేద వైద్యులైనను, వేతనముగూర్చి అడుగగా, ఆంధ్రులకు ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యపాఠశాలా ప్రిసిపాలుగారుగత నెప్టెంబరు 18 వ తేది, దేవకోట తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారికి, ఆయుర్వేద వైద్యుడగు యల్. వి. యం. నకు మాత్రము ఉద్యోగము నివ్వ దలంచుకొన్నచో, వానికి మాత్రము గ్రేడును జెలియవరచుచు, తదితర దేశీయ వైద్య పట్టభద్రులగుచున్నయేమియు జెలుపక పోవుట, మూడు.

ఇక, తేది 80-9-29, జరిగిన శాసనసభలో, "దేశీయ వైద్యుల రిజిస్ట్రేషన్" గూర్చి, గాల్గొని సభ్యులవారు ప్రభుత్వదేశీయ వైద్యుల రిజిస్ట్రేషన్ ప్రశ్నలకు, మంత్రిగారు ప్రభుత్వదేశీయ వైద్యపాఠశాలయొక్క పట్టభద్రులను రిజిస్ట్రేషన్ గావించు విషయము విచారింపబడును అని ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ఈ ప్రత్యుత్తరమునుబట్టి చూడ కేవలము, ఈ రిజిస్ట్రేషన్ ప్రభుత్వ పాఠశాలా పట్టభద్రులకే యని అర్థమగుచున్నది.

మరల 16-10-29 తేది, శాసనసభలో, దేశీయ వైద్యుల రిజిస్ట్రేషన్ ప్రశ్న వచ్చినపుడు గాల్గొని సభ్యులకు దాసుగారుండిన యెట్లుండెడిదో తెలియదు. అయితే సభ్యులకు జమీరు అహమ్మదు సయ్యదు, గాల్గొని సభ్యులవారుగూర్చి, హాం మెంబరుగారి వైఖరిని తీవ్రముగ నాడేపించినను, వీరల ధోరణిచూడ దేశీయ వైద్యపాఠశాలయందు డిగ్రీలను పొందినవారికి మాత్రమే, పాశ్చాత్య వైద్యపద్ధతి నవలంబించువారి కొనగబడిన హక్కులవిచ్చుటకు ప్రయత్నించునట్లున్నది. దీనినిబట్టి, ప్రైవేటు సంస్థలలో కృతార్థులైన దేశీయ వైద్యులకు, మన శాసనసభ్యులు చేసినది, నాల్గవయవకారముని చెప్పక తప్పదు. ప్రకృతము సానిక సంస్థలక్రింద పనిజేయు 112 ఆయుర్వేద డిప్లొమేట్లలో, ప్రభుత్వదేశీయ వైద్యపాఠశాలా పట్టభద్రులు ముప్పది ముగ్గురైనను, తక్కిన 79 ఆయుర్వేద డిప్లొమేట్లలో, పనిజేయు వారే పాత కాల లలో నుత్తీర్ణులైన దేశీయ వైద్య పట్టభద్రులని ఆలోచింపవలెరి. మీరు మిక్కిలి, ప్రైవేటు సంస్థలలో 4 వత్సరములు, లక్ష్య లక్షణముగ విద్యనభ్యసించి కృతార్థులై ప్రభుత్వపాఠశాలా పట్టభద్రులకంటె తీసిపోని దేశీయవైద్యుల పురోభివృద్ధిని గూర్చి యొక శాసనసభ్యుడైనను, ఏ విషయమును, ప్రశ్నింపవలెనట్లు కోరినవియును.

ఇకమీదట నైనను, ప్రభుత్వపాఠశాలా పట్టభద్రులనువలె ప్రైవేటు సంస్థలలో నుత్తీర్ణులై, ప్రకృతము లోకలోబ్ధుల క్రింద పనిజేయు. దేశీయ వైద్యులకుకూడ, సమాన హక్కుల నొసగు బిల్లును, శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడినపుడు, స్వరాజ్య వాదులనుని చెప్పుకొను శాసన సభ్యులైనను, కొంత పనిజేయు మిక్కిలి కోరుచున్నాను.

ప్రభుత్వపాఠశాలా ప్రిసిపాలుగారు వారి పాఠశాలా పట్టభద్రుల పురోభివృద్ధికి కావలసిన అన్ని విషయములలో సహాయముచేయువారేగాని, తదితరలను వారేమియు చేయజాల మన్నారు. స్థానిక సంస్థలక్రింద పనిజేయు కొందరు దేశీయ వైద్యులు నిపుణులని ప్రిసిపాలుగారికి, వారియెడల మంచి యభిప్రాయ మున్నను వారేమియు చేయజాలక పోవుట ఆశ్చర్యము.

గనుక, "ఎవరికి వారే యమువాతీరే" అన్నట్లు ఎవరికి వారే ప్రయత్నించుకొనవలెనని, ప్రిసిపాలుగారు వారి పట్టభద్రులనువలె, మనకు సాయముజేయుట కలలోనివార్త కావున, యందునుగూర్చి, వారేమి చేయలేదని తలచుటలో, ప్రయోజన మేమియులేదు. కాబట్టి, ఇక నైనను, ఆంధ్రదేశీయ వైద్యులెల్లరు కేల్గించి రెండు ప్రదేశములందు సభల జరిపియు, తమ వైద్యసంఘముల సమావేశపరచియు వైవిధ్యములనై డిప్లొమేట్ల నాలోచించి తగు తీర్మానములజేసి ప్రభుత్వమువారి కిని, పత్రికలకును పంపి సక్రమాందోళనము జేయకొరుచున్నాను.

ముఖ్యముగా, దేశీయవైద్యులందరు, తమ సభలను జరిపి శాసనసభా యెన్నికలు సమీపించుచున్నవిగాన, ఆయామండల శాసనసభ్యులను, ఆయుర్వేద వైద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడనిది, తమ ఓట్లను నివ్వజాలమని చెప్పి, యెన్నికలు రాబోటకు ముందుగా మన శాసనసభాసభ్యులను, ప్రైవేటు సంస్థలలో, 4 వత్సరములు, వైద్యవిద్యనభ్యసించి ఉత్తీర్ణులైన, దేశీయవైద్యులకు, పాశ్చాత్యవైద్యములో పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు శిక్షణ నిచ్చించుటకు తగు శ్రద్ధ నిహించి పనిజేయుటకు ప్రయత్నింప కోరవలెను.

ఈ విషయమే ప్రభుత్వపాఠశాలా ప్రిసిపాలుగారును మేనెల 20 వ తేది జరిగిన, 19 వ అఖిలభారతాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనమునందు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి ఆలోచనక్రింద యున్నట్లు చెప్పియున్నారు. గాన ఆంధ్రులకు వలయు కృషిని, ఆయుర్వేదవైద్యులందరు అవలంబించెదరుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

యన్. కేశవాచార్యులు.

మహమ్మదీయ మహిళావిద్యాసభ

హాజి అబ్దుల్లా హరూను బీగంగారు
అధ్యక్షత వహించిరి

పూనా, అక్టోబరు 21:— బొంబాయిరాష్ట్ర మహమ్మదీయ మహిళా విద్యాసంఘం 6-వ సమావేశము నేటిదివరకు హరూనుహాజీలలో ప్రారంభమయ్యెను. భవనమంతయు కడు రమ్యముగ అలంకరింపబడెను. పురుషు లెవ్వరు సభాభవనము లోనికి రాలేదు. ఆంగ్లేయస్త్రీలు హిందుస్త్రీలు కొందరు సభకు వచ్చియుండిరి.

జ్ఞానుసతి సభాప్రారంభమహోత్సవము సలుపుచు స్త్రీలలో విద్య వ్యాపించుట అవసరమనిరి. ముస్తఫా ఖాన్ కన్య ప్రతినిధులకు శ్రేణులకు సాగక మొసంగుచు స్త్రీల విద్య యొక్క ప్రాముఖ్యము వివరించి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్త్రీవిద్యను వ్యాపింపజేయుటకై ఎక్కువశ్రద్ధ పుచ్చుకొనవలయునని హాజుంగు కమిటీవారు గావించిన సూచనను వివరించిరి.

పిమ్మట జాఫరుబీగం హాజి అబ్దుల్లాహరూనుగారు అధ్యక్షత వహించి ఇట్లుపన్నుసంగిరి:— మహమ్మదీయస్త్రీలలో విద్య తక్కువ యుండుట విచారకరమగు విషయము. మహమ్మదీయ స్త్రీలు తమ నిద్రనుండి మేల్కొని తమ బాధ్యతలను గుర్రెగిరి తమధర్మముల ననుసరించెద రని నమ్ముచున్నాను. స్త్రీలకు మతవిషయములందును, సాంఘికశాస్త్రమునందును, ఆరోగ్యశాస్త్రము, రోగిపోషణ, సంగీతము, లలితకళలు, గృహపరిశ్రమలు మున్నగువిషయములందు శిక్ష గలవలెను. స్త్రీలయందు దారిద్ర్యమును తొలగించుటకు నేనాసదనమువంటి పారిశ్రామికసంస్థల సేర్పడవలెను. మహమ్మదీయస్త్రీలకై ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువగ పాఠశాలలను, కళాశాలలను స్థాపించ వలెను. ఘోషావధతిని అధ్యక్షురాలు సమర్పించి తమ ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

(అ. వె.)

రామకృష్ణభవనము (ఏలూరు)

గృహప్రసేదము, విందులు

ఏలూరునందు సుందరతరమున, రామకృష్ణభవన మను నొకసాధమును, లక్షరూపాయలు వెచ్చించి శ్రీ మోతే కృష్ణ రావు జమీందారుగారు నూతనముగ నిర్మించిరి. బంధుమిత్రులను, పురప్రముఖులను ఆహ్వానించి, ఊరేగింపు టుత్సవము తోను, బాణాసంచాల సంబంధితోను ది 18-11-29 రాత్రి 8-30 ని లకు నూతన గృహప్రసేద మహోత్సవము జయప్రదముగ జరిపిరి. ది 19 వ తేదిని అనేకజనులకు విందులు జరిపిరి. ది 20 వ తేదిని పోలాపురప్రముఖులను, ఉన్నతోద్యోగస్థులను ఎల్లరను ఆహ్వానించి అల్పాహారవిందుగావించిరి. ఈ అల్పాహారవిందు, అతివైభవముగ నొనర్పబడినది. అప్పటికు వచ్చిన జనంబులను లెక్కింప వలనుపడదు. ప్రముఖులలో, జిల్లాకలెక్టరు, శ్రీ రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావు బహుమూర్ జమీందారు, శ్రీ సుంకు సుబ్రహ్మణ్యంకెట్టి, కవిభూషణ శ్రీదోమా వెంకటస్వామిగుప్త శ్రీ మో. నారాయణరావు జమీందారు, యం. యల్. సి. శ్రీ మో. గంగరాజు జమీందారు మ్యునిసిపల్ డైరెక్టర్, శ్రీ మోతే నరసింహరావు జమీందారు, యం. కోటయ్య నాయుడుగారును పోలీసు ఉద్యోగస్థులను, ఉన్నతోద్యోగి యులును, న్యాయవాదులును, పయిదావారు, నాళంవాడు మున్నగు వచ్చిఖానులు ఇంక మహనీయులనేకులు విందు నందు పాల్గొనిరి. విందు సుదర్శనము శ్రీ రామకృష్ణభవన మను నొక పుస్తకమును రచించి శ్రీ నారం కృష్ణరావుగారు చదివిరి. శ్రీ కవిభూషణ దోమా వెంకటస్వామిగుప్తగారు కొన్ని ఆశీర్వాచనపద్యములను చదివి తమసంతోషమును వెల్లడించిరి. బాణాసంచాలు కాల్పించబడినవి.

(ఒక విలేఖరి)

జాతీయపతాకోత్సవము

ఆదివారము 27 అక్టోబరు ఉదయము 8 గంటలకు జరుపుదు

హిందూస్థానీ సేవాదళ కార్యదర్శి ఆదేశము హుల్లీ అక్టోబరు 22—పత్రికలకు వ్రాయుచు కాంగ్రెస్ వారును, అఖిల భారత చరఖా సంఘమువారును, దేశములోని యువజన సమితులును 27 అక్టోబరు ఆదివాగము ఉదయము 8 గంటలకు జాతీయపతాకలను ప్రతిష్ఠించివందనమును సల్ప వలసినదిగాను, ఆసమాచారములను హుల్లీలో సేవాదళమువారికి తెలియజేయవలసినదిగాను కోరుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్)

శ్రీ మణిశ్యామలయము, గుంటూరు.

ఇది మంచిఖ్యాతి వహించిన గొప్ప శ్యామలయము. స్థాపింపబడినది. ఇందు గొప్ప బహుమతులు, సర్టిఫికేట్లు, కపుస్ పొందినవారున్న గలరు. వీరి ప్రశ్నోత్తరముల ఆమోక్షములు, ముహూర్తములా నిర్ణయములు, జాతకములా విసవ్టములు, నిరాశూటములు, లగ్న స్థూల, గ్రహస్థూల, భావస్థూల, పోడకేసర్లు, అష్టకసర్లు, షడ్వలాది సాధనలతో శాస్త్రసమ్మతముగా సంపూర్ణ జాతకము లుండును.

రేట్లు:— 3 ప్రశ్నలకు ఏకకాలమున రూ 1. ముహూర్తములకు రూ 2. టూకీ జాతకములు నాడేమాదిరి రూ 5. ప్రశ్ననుబట్టిగాని జన్మకోటినిబట్టిగాని, సంవత్సరఫలం రూ 3. సంపూర్ణ జాతకములు:— సంవత్సరంవారీ రూ 20. అంతర్దశ వారీ రూ 30. విదేశవారీ రూ 60.

ఏలంఆమ్మకం

కాస్టిలీనా, మార్బిల్ వస్తువులు

ప్రతిమలు, స్టాండర్డ్, టేబిల్ స్టూయూ లైట్లు, టేబిల్ కలంకారవస్తువులు, పాంట్స్ టెట్టుకోనుటకు పాత్రలు, జంతువులు, పక్షులు, ప్రాకులాడు జంతువులు, పాదచారులు, నడుమునకు పైభాగముమాత్రమున్న ప్రతిమలు వగైరాలు కలవు. మెసర్స్ మర్రే అండుకీ,

1929 అక్టోబరు 26 వ తేది శనివారం మధ్యాహ్నం 12 గంటలనుంచి మద్రాసు మాంటుగోడ్డులో 2/18 నెంబరుగల అమ్మకపు గదులందు వైపువులు, బహిరంగముగా ఏలంజేయబడును.

21 వ తేదినంచి వస్తువులు చూచుకొనవచ్చును.

సర్ జార్జి ఘాటరు

ఇంగ్లండు పయనము

[బీము సర్వీసు]

లండన్, అక్టో 22:—సర్ జార్జి ఘాటరుగారు ఇంగ్లండుకు పయనముగలు ఇంగ్లండులో ఆర్థికాధికారులకు ఆశ్చర్యముగ లేదు. ఆర్థికవిషయములో సెంట్రలు కమిటీ కేబ్లె ప్రమేయము లేదనియు ఆవిషయములో ఏమియు దిగవలదనియు స్పష్టముగ చెబిపియ్యెడిది. లేటనుగారి విజ్ఞానలాభమును బడసెదమని సెంట్రలు కమిటీవారి రసగా ఆతడు మీకొకటని యిమింపబడలేదు. సైమన్ కమిషన్ సహాయార్థము నియమింపబడినది చెబియ్యజేసిరి. సైమన్ కమిషన్ లు లండన్ లో సమావేశమైన పిదప సర్ బ్యాసిలు బ్లాక్లెయి, ఇండియా కార్యాలయమునుండి ఆస్తికవేత్తల సలహాను బొందిరి. వారిసాక్ష్యమును బొందిరి. ఇండియా ప్రభుత్వ ఆర్థిక సభ్యునికి కేంద్ర ప్రభుత్వమున ఎక్కువ యధికారము నీయవలెనని బ్లాక్లెయిగారు చెబిరి. కేంద్ర ప్రభుత్వము, ఇండియా కార్యాలయములకు ఎట్టిసంబంధ ముండవలెనో బ్లాక్లెయిగారు చెబు పగల్గిరిగాని కేంద్ర ప్రభుత్వ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కుండవలసిన సంబంధములను సర్దుబాటు చేయలేకపోయిరి. సిమ్లా బ్లాక్లెయి సలహాను బంధములలో బ్లాక్లెయిగారు జేసిన సలహాను ఇండియా కార్యాలయమువారు పెడచెవిని పెట్టిరి. పన్నులను వసూలుచేసి పంచిపెట్టు యధికారమునంతను కేంద్ర ప్రభుత్వము నకే ఇండియా కార్యాలయ ప్రభుత్వమువారియవలె ననిరి. దీనికి కేంద్రసంఘసభ్యులు ప్రబలముగ ప్రాతికూల్యమును జూపిరి. ముఖ్యముగ శంకర నాయకుగారు ప్రబలవైరిగ చేరిరి. దీనివలన రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్య మనునది ఉత్త బూటకముగ ననిరి. ఇట్టి ఏర్పాటు మాంటుఫర్డునివేదిక తత్వమునకే విరుద్ధమని సెంట్రలు కమిటీవారి యభిప్రాయము. క్రమక్రమముగ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు ఎక్కువ యధికారము నీయవలెననే మాంటుఫర్డు సంస్కరణతత్వము. ఇండియాలో రాజకీయములు తన కనుభవము లేనందున క్రియారూపమునదాల్చువిధానము నెద్దానిని తెలుపజాలనని లేటనుగారు నీరి. అందుచే ఘాటరుగారు సైమన్ కమిషన్ కు సలహానిచ్చెదరు. అందులకే ఆతడిపుడు ఇంగ్లండుకు పయనమైరి. లండన్ లోనున్న వర్తకులు మరీతరులు ఘాటరుగారితో సంస్కరణముల విషయమై తమకు లాభముగ నుండునటుల జేయవలెననెదరు. బ్లాక్లెయిగారివలెగాక ఘాటరుగారు భారతవ్యాపారులను సఖ్యత బరచిరిని వీరనుకొనుచున్నారు. భారత నేత పరిశ్రమకు ఈతడు సదుపాయములను జేయవలసిన విషయమే నిజమునో లంకామైద వర్తకులు వీరిపట్ల విముఖతను జూపెదరు. భారత నేతపరిశ్రమకు సదుపాయమును జూపునో లంకామైదకు నష్టము గల్గునట.

కోస్తావ్యాపారసమస్యగూర్చి చర్చ

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటన

నూతనదీర్ఘ, అక్టోబరు 21:— లండన్ ఇంపీరియల్ సమావేశ ఉపసంఘమునందు ఇండియా కోస్తావ్యాపారసమస్య గూర్చి చర్చ జరుపబడుటవలన భారతశాసనసభలో ప్రతిపాదించబడు హాజీగారి బిల్లుకు యీచర్చ ప్రతిబంధకముగా పరిణమించదానియు లండన్ ఇంపీరియల్ సమావేశముయొక్క ఉపసంఘమును అవ్వవచ్చి నోటీసుతో సమావేశపరచుట యీహాజీగారి బిల్లును ప్రతిఘటించు నుద్దేశముతో వైకార్యము నొసర్చుబడెనాయనియు బొంబాయి భారత వర్తకసంఘమువారు ప్రభుత్వము వారికి పంపిన తంతివార్తకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యీ క్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. అధినివేత రాజ్యశాసనముల సమావేశము 1929 సం॥ అక్టోబరు నవంబరు నెలలలో జరుపవలెనని 1928 సం॥ నవంబరు నెలలోనే నిశ్చయింపబడెను. ఈ సమావేశము జరుగునని ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి గత నెలదైంబరు నెలవరకు తెలుపబడలేదు. సమావేశ సభ్యులెల్లరకు అనుకూలముగ లేదీల నిర్ణయించవలెనని సమావేశము యేర్పాటు చేయువారు దలచుటచే యీవిషయము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఆలస్యముగా తెలుపబడెనని తెలియుచున్నది. కోస్తావ్యాపారబిల్లు యేవిధమునగాని సమావేశ లేదీలను నిర్ణయించుటయందు ఏలాటి మార్పులుగాని కలుగజేయలేదు. ఓడలందు జరుపబడు వ్యాపార విషయములకు సంబంధించిన శాసనములు తప్ప సమావేశమున చర్చ జరుగవలసిన యితరవిషయముల నిర్ణయించుభారము శ్రేట్ బిల్లును అధినివేత రాజ్యములపై నున్నది. సమావేశముయొక్క లేదీ నిర్ణయించుటకు వీరికే యున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మలేరియా తదితర జ్వరములకు

వైరెక్స్

మంచి మందని అందరు చెప్పదురు. దీనినువయోగించి ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్కలేని రోగులు చెప్పిన విషయమిది. అందువలననే వైరెక్స్ యిదివరలో ఖర్చయినసంఖ్య అసంఖ్యాకమైనది.

వైరెక్స్ - రహస్య పరిశోధనము కాదు. వలయువారికి పద్ధతి తెలుపబడును.

ఇమిటేషనుల నుండి బాగ్రత్త ప్యాకింగు సరిగామాచుకొనును.

BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS Ltd., CALCUTTA.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్., ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు

ఈక్రింద నుదహరించిన వరతులమీద పుచ్చుకొనబడును
రూ. 10,000 అంతకుపైన మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రూ. 5 చొప్పునను
2 వత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి రూ. 5½ చొప్పునను
అంతకు తక్కువ మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రూ. 4½ చొప్పునను
2 సంవత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి 5 చొప్పునను
వడ్డీ యివ్వబడును.

విద్యా సాగర పాఠశాల

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు శ్రేకెటరీవేర వ్రాయవలెను.

నెల్లూరు జిల్లా జమీందారీ రైతుల సమావేశము

19-10-1929 లేదీ సాయంత్రము 8 గంటలకు నెల్లూరులో దొడ్ల రామిరెడ్డిగారియింటిలో సమావేశము జరిగినది. ఈ సభకు దువ్వూరు రామకృష్ణారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ఈ క్రిందితీర్మానములు చేయబడినవి.

1. నెల్లూరు జిల్లాలోని జమీందారీ రైతులు తమకుగల యిబ్బందులనుగూర్చియు, హక్కు బాధ్యతలనుగూర్చి తమహక్కులను నిర్ణయించు "యెన్టీట్టుల్యాండు అప్టు" సవరింపజేయుటకు వలయుయేర్పాట్లను నిర్ణయించుటను గూర్చియు యీవగ యిరా అవసరమగు కార్యములను జేయుటకు ఒకసంఘము అవసరముకావున "నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రైతులసంఘము" అను పేరుతో నొకసంఘమును స్థాపించవలసినట్లు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
2. ఈసంఘమునకు పనిజేయుటకు శ్రీదొడ్ల రామిరెడ్డిగారిని అధ్యక్షులుగాను, కాటూరు వెంటనరసప్పనాయుడుగారిని ఉపాధ్యక్షులుగాను, పొణకా పిచ్చిరెడ్డి ఎం. ఏ. వి. ఎల్. గారు, బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు, దువ్వూరు రామకృష్ణారెడ్డిగారు, నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగార్లను కార్యదర్శులుగాను, దొడ్ల రామిరెడ్డిగారిని కోశాధ్యక్షులుగాను నియమించడమయినది.
3. నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రైతులకొకసభ్యును డిసెంబరునెల 15 లేదీలోపల జరుపవలసినట్లు యీసభవారు తీర్మానించుచు వెంటనే ఆహ్వానసంఘమును యేర్పరచి సభాకార్యములను నిర్వహించుటకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి అధికారమివ్వడమైనది.
- ఆహ్వానసంఘ సభ్యుత్వపు గుళుము రూ 2-0-0 లుగా నిర్ణయించడమైనది.
- ఈసంఘమునకు కార్యస్థానము ప్రస్తుతము నెల్లూరులో దొడ్ల రామిరెడ్డిగారి యింటిలో వుంచవలసినట్లు తీర్మానించడమయినది.

4. వెజవాడలో జరుగబోవు ఆంధ్రదేశ జమీందారీ రైతులసమావేశము యీక్రిందివారిని నెల్లూరు జిల్లాప్రతినిధులుగా పంపుటకు తీర్మానించడమైనది. (1) పొణకా పిచ్చిరెడ్డి ఎం. ఏ. వి. ఎల్. గారు (2) బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు (3) వేనాటి వెంకటరెడ్డిగారు (4) దేశిరెడ్డి శేషారెడ్డిగారు (5) కాటూరు వెంకటనరసప్పనాయుడు (6) దువ్వూరు రామకృష్ణారెడ్డిగారు (7) చిట్టూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు (8) కటికనేని వెంకట్రామానాయుడుగారు (9) నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు (10) వేనాటి మనిస్వామిరెడ్డిగారు (11) పొట్లపల్లి గిరీశనాయుడుగారు.

నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు, కార్యదర్శి.

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల విరేచనమును చక్కగా గలిగించును, రుచికరమయినది. పథకము లేదు. 15 తులీ డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయార్తిష్ట లేహ్యము 4

తగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, అల, మొదలగు కాస్యకోశ సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 తులీ డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము. పి. ఏ. అందు కో, యుర్యేదసమాజం, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా

ఆంధ్రదేశమున కలిపరిచితులను వైద్యరాజు ద్విభాష్యం వెంకటేశ్వరుగారిచే ప్రత్యేకశ్రద్ధతో శాస్త్రీయముగ సిద్ధపరుపబడిన

ఆయుర్వేదవిద్యావ్యధములు

విలువగలవి. గుణవత్తరమైనవి ఆంధ్రదేశమునంతటను సర్వోత్తముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలాగునకు వ్రాయుడు

ఆయుర్వేదనిలయము

చింతలూరు, ఆలమూరుపొట్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా. 194

ఆంధ్ర పరిశోధక విశ్వ విద్యాలయ గృహవిద్యా పరీక్షలు

ఈ విశ్వవిద్యాలయమునాడు నాగొసంగిన అధికారమును బురస్కరించికొని యీవత్సరము కృష్ణా, గుంటూరు మండలము లకుఁ బరీక్షలఁ గావించఁబడుచితిని. సాహిత్యము, చరిత్ర, రాజ్య శాస్త్రములందుఁ బరీక్షలు జరుగును. ఈ మాడు విషయముల లోఁగి గృహవిద్యను జేసినవారు ఆంధ్రపరిశోధక విశ్వవిద్యాలయ స్నాతక పట్టపరీక్షకుఁ జదువ నర్హులగుఁ బరిగణింపఁబడుదురు. విషయమునకు చెందురూపాయల వంతున మూడు విషయము లకును ఆరురూపాయలు దరఖాస్తుతోఁ గూడఁ జెల్లింపవల యును. సాహిత్యము, చరిత్రమున రాజ్యశాస్త్రమున, — మొత్త ము ఆరు ప్రశ్నపత్రము లీయఁబడును. అయిదుగురు కన్న నెక్కుడు అభ్యర్థులు గల ప్రదేశమున బరీక్షా కేంద్రముగఁ బరిగణింపఁబడును. అట్టి కేంద్ర ప్రదేశము పోస్టాఫీసును, పబ్లిక్ స్కూలును గలదై యుండవలయును.

పరీక్షాగ్రంథములు

సాహిత్యము:—

౧ కాదంబరి (వచనము)—శ్రీమహాపాధ్యాయ

ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రి

౨ చంద్రాలోకము—అడిదము నూరకవి

౩ నీలాసుందరీపరిణయము—కూచిమంచి తిమ్మకవి

౪ కాళహస్తి మాహాత్మ్యము—ధూర్జటికవి

౫ ప్రాథమిక వ్యాకరణము—నీతారామచార్యులు

౬ సర్వలక్షణ సారసంగ్రహము—కూచిమంచి తిమ్మకవి

౭ వేదీసంహారము (నాటకము)—విద్యాకేశవర

నడ్డాది కుబ్జారాయుడు

౮ విమలాదేవి (నవల)—భోగరాజు నారాయణమూర్తి

౯ వసుచరిత్ర విమర్శనము—వసుల

చిన నీతారామస్వామిశాస్త్రి

౧౦ స్త్రీరత్నములు—సాహిత్యనికారద

కోన వేంకటరాయశర్మ

౧౧ లక్ష్మణరాయస్వామిసాహిత్య—విజ్ఞాన చంద్రికామండలి

చరిత్రము:—

౧ ఆంధ్రులచరిత్ర (ప్రథమభాగము)—చిలుకూరి

వీరభద్రరావు

౨ బౌద్ధమహాయాగము—వేలూరి సత్యనారాయణ

బి. ఏ., బి. ఎల్.,

౩ అమరావతీస్తూపము—విద్యాక కానూరి

వీరభద్రేశ్వరరావు బి. ఏ., ఎల్. టి.,

౪ ప్రాచీన హిందూదేశ రాజ్యాంగచరిత్ర—సాహిత్య

వికారద, కోన వేంకటరాయశర్మ

౫ శివాజీ చరిత్ర—కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం. ఏ.,

౬ కొండవీటి సామ్రాజ్యము—చుట్టలపల్లి గురుబ్రహ్మశర్మ

౭ ప్రాచీన విద్యాపీఠములు—చిలుకూరి

నారాయణరావు ఎం. ఏ., ఎల్. టి.,

౮ పల్నాటియుద్ధము - పంగనామముల రామచంద్రరావు

౯ ప్రాచీన ఆంధ్రనాకాశీవనము—భావరాజు వేంకటకృష్ణరావు

బి. ఏ. బి. ఎల్.;

రాజ్యశాస్త్రము:—

౧. వోటు-గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ.;

౨ ప్రాచీన హిందూదేశరాజ్యాంగచరిత్ర:—

సాహిత్య వికారద కోన వేంకటరాయశర్మ

౩ అర్థశాస్త్రము (ఉపన్యాసములు) - మామిడిపూడి వేంకట

రంగయ్య ఎం. ఏ.

౪ హిందూదేశ విశ్వరత్నచరిత్రము. 980 భూవణము

వేంకటరంగచార్యులు

౫ ప్రభుత్వము- గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ.;

ముఖ్యగమనింపు:— అభ్యర్థులు సాహిత్యము ముఖ్యము

గను చరిత్రము, రాజ్యాంగశాస్త్రములలో నేడేనొకటి (ద్వితీయ

ముగను) యను బరీక్షనిచ్చినచో నందు గెలుపొందిన వారికి

విశ్వవిద్యాలయ ఛాన్సలరు శ్రీ శ్రీ శ్రీ విజయనగర మహారాజు

లుంగారిచే యోగ్యతాపత్రిక (డిప్లొమా) లీయబడును. అభ్య

ర్థులు నవంబరు నెలముగూర్పుగా దరఖాస్తులను అందువెంట

రుసుమును బాపవచ్చును.

చెరుకూరు, } కోన వేంకటరాయశర్మ

బాపట్లతాలూకా } పరిశ్రామంత్రి.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- సేలం జంక్షన్

౩ సం॥ అంటుమాడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర

డబ్బా రు 7½. బామ, చాళిమ, అంజూరు, అంగూర్, నూలి,

త్రాటన్సు, పూలచెట్లు డబ్బా రు 5. స్వదేశ తర్కారీ, పూల

త్తులు, స్వదేశ తర్కారీ, ఫలపుత్తవిత్తులు, ప్రతిదినును 24 పా

కెట్లు రు 2½. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1½. కాట్టలూరు డబ్బా

Chandra Nursery, P. O, Salem Junction.

తూర్పు గోదావరి మండలముహాసభలు - సామర్లకోట

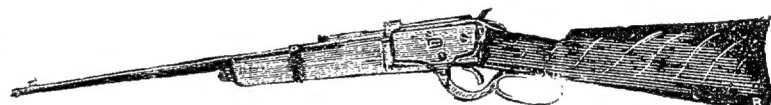
ఈ నెల 26, 27 లేదా 28 తూర్పు గోదావరి జిల్లా గ్రామంలో తూర్పు గోదావరి జిల్లా మహాసభయన్ని, జమిందారీరైతుల మహాసభయన్ని, జిల్లా రైతుల మహాసభయన్ని సమావేశమగుటకు నిశ్చయింపబడినది.

కార్యక్రమము

తేదీ.	గంటలు.	అగ్యక్షులు.	ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షులు.	వ.రా.
ఉదయం.				
26-10-29	7—80	పతాక ఉత్సవము శ్రీ దేశ్మోధరక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు.
శనివారం.				
"	8—15	ఖడ్గద్రుప్తదర్శనము శ్రీయుత దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు
"	9—0	జిల్లామహాసభ శ్రీయుత డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభి నీతారామయ్యగారు	శ్రీయుత యార్లగడ్డ నారా యణప్పారావుగారు	...
"	మధ్యాహ్నం జిల్లామహాసభ 2—80
27-10-29	ఉదయం జమిందారీరైతుల ఆదివారం. 7—80	శ్రీయుత భూపతిరాజు వెంకట పతిరాజుగారు, C.I.E.	శ్రీయుత చందలాడ పద్మ రాజుగారు	శ్రీయుత బి. విశ్వనాథ దాసుగారు, M.L.C. ప్రారంభోపన్యాసము.
"	మధ్యాహ్నం జిల్లా రైతుల మహాసభ 2—80	శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారా యణగారు.	శ్రీయుత దుర్గంపూడి అప్పయ్యగారు.	శ్రీమాగంటిబాపినీడుగారి ప్రారంభోపన్యాసము.

కార్యదర్శులు.

అమెరికాలో తయారైన సామాన్యమైన తుపాకి

ఈ తుపాకి రు. 250/- లువిలు

వగల తుపాకిని పోలియుండును.

అయితే దీని నుంచుకొనుటకు లైసెన్స్

స్వీ అనునది అవసరములేదు. గుండు 800 గజములవరకు పారును. 300 గజములలోపల నున్న పిట్టలను, పక్షులను, దీనితో సులభముగా కొట్టవచ్చును.

ధర ఒక గుండుకలది. రు. 5/- వరుసగా 350 గుండ్లుగలది రు. 7/-

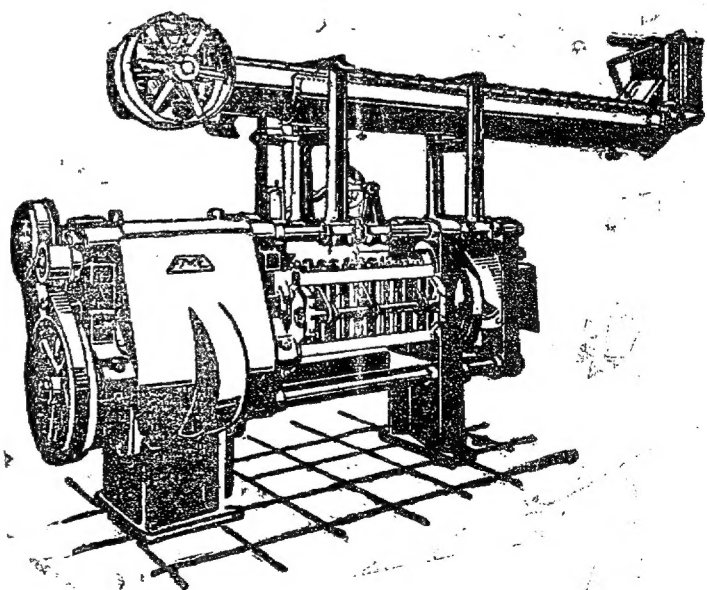
500 " " " " రు. 9 మొదలు రు. 10 వరకు.

1000 " " " " రు. 11 మొదలు రు. 12 వరకు.

1000 గుండ్లు ఉచితముగా నివ్వబడును. పోస్టేజీఖర్చులు ప్రత్యేకం.

Address: INTERNATIONAL TRADING Co., 57, Clive Street, Calcutta.

చ ము టి తీ యు మె పి న రి

రోలర్ యంత్రములు, నూనె ఎక్కువెల్లరులు,

ఫిల్టర్ ప్రెస్సులు, చమురు పంపులు.

పూర్తివివరములకు, ధరలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కోయంబత్తూరు మధుర

VOLKART BROS ENGINEERS

బెంగళూరు బెజవాడ

ఆర్.నియన్ వీధి, మద్రాసు.

శారదాచట్టము - ప్రస్తుత దుష్ఫలితములు

“కలకంఠకంటి కన్నీరొలకిన సిరి ఇంట నుండ నొల్లదు సిద్ధము సుమతీ”

దేశముపాలిటను, స్త్రీలపాలిటను రాక్షసి అయిన బాల్య వివాహ దురాచారమును రూపుమాపుటకొరకు ఈచట్టము చేయబడినది. కాని ఈచట్టము అమలులోనికి వచ్చుటకు ఇంకను 5 మాసముల కృతనియమము కదా! ఈ లోపున పూర్వచారపరాయణుల చర్యలను మనము కొంచెము తెలిసికొనవలయును.

పూర్వచారపరాయణులను బుద్ధిమంతులను అగు కొందరు స్త్రీపురుషుల ఉద్దేశ్యములు తెలిసికొనుటకు వామన కాళము కలిగినది. వారిలో కొందరు ఈచట్టానందలి ఉత్కృష్టతను కొంతమట్టుకు గ్రహించియే యున్నారు. కాని పూర్వచారమును దాటుటకు మనస్సాస్పదము, ఇతర పూర్వచారములకు భయపడియు, ఇతరులతోపాటు ఈ చట్టము అమలులోకి రాకమునుపే తమపుత్రకలకు వివాహములు చేయ నెంచుచున్నారు. తలంపులు ప్రస్తుతము పూర్వచారపరాయణులలో బహుశ సంఖ్యాత్ముల కున్నవియనియే మనము గ్రహించవలెను. అందువలన ఈచట్టము లేనియపుడు కల్గిన ఘోరములకన్న ఎక్కువఘోరములు ఈ 5 మాసములలో జరుగగలవు. ఒక నేరముచేసినవాడు దానిని కప్పికెట్టుటకు ఇంకనూ నేరములుచేయ సాహసించు నట్లు, బాల్యవివాహ దురాచారమునకు లొంగియున్న మనవారు ఈ చట్టమునుండి తప్పించుకొనుటకు ఎట్టి యకార్యముల కయిన పాటుపడుదురు కదా.

ఇప్పటికి వివాహము కావలసియున్న బాలికలలో పసి పిల్లలు ఎందరోకలరు. అందు మాసముల లేక రోజుల వయస్సు కలవారు వేసవేలంబువచ్చును. అటువంటి కసికందుల కందరకును ఈ 5 మాసములలో వివాహములుఅగును. అందుచే “బాల్య వివాహము”లకు మారు “అతిబాల్యవివాహములు, జరుగును. అందును గలవంత ఏమన, ప్రస్తుతము గర్భములను ధరించి 1-4-80 లోపుగ ప్రసవించ గల స్త్రీలందరికలరు. అట్టివారిలో 20-30-80 తొర్రులలోపుగ ప్రసవించిన వారికి కలుగు కూతురులకు 11 వరకు జరుగు బారసాల రోజుననే ఏక దిన వివాహములు జరుగవచ్చును. ఇట్టి వివాహములు కొన్నివంద లుండకపోవు. ఇట్టి వివాహములవలన కలుగు దుష్ఫలితములను చదువరులే గ్రహించుదురగాక.

ఈ పైనచెప్పినది పుత్రకలు గలవారిని గురించి. ఇంక పుత్రులు గలవారినిగురించి విచారించెదము. మన శాస్త్రములు పురుషునకు ఇంత వయస్సులోగా వివాహము చేయవలయునని నిర్ణయించలేదు. వారి పిల్లనుబట్టి చేసికొనవచ్చును. అందుచే నేరజన్మలయగులోపల వివాహము చేయవలయునని పిల్ల తండ్రి ఆతురతతో నుండ, ఈ అవకాశము చూచుకొని బాలర తండ్రులు పిల్లనువంత కట్టుములను గ్రహించుచున్నారుకదా! మరి ఇంక నేమిచేయు? శారదాచట్టమువలన కలుగుబాధ అడపిల్లల తండ్రుల కున్నంత బాలరతండ్రులకు లేదుకదా. ఇంక వీరికి భయమేమి? కాకపోగా లాభకారికదాను. ఎట్లాగయిన బాలికకు వివాహము చేయుటకై ఆమె తండ్రి ఎంతఅయినకట్టుము లిచ్చును. విద్యాలవారు విచారులయిననేమి, అబ్బాయికి మిగుల పెద్దకట్టుములు రాగలవు. అందుచే పూర్వచారము ననుసరించి కన్యను కొడలిగా గ్రహించుటయేగాక, మిగుల కానుకలు కూడ గ్రహింపవచ్చునని బాలర తండ్రులు తలంచుచున్నారు. ఇవియేగాక ఇంకొక ఘోరముకూడ జరుగవచ్చును. పది సంవత్సరముల వచ్చిన పిల్లలను పెళ్లి అయినవెంటనే అత్తవారింటికి పంపుటయుకూడ జరుగునో కలుగు ఫలితము లను ఊహించుకొందురగాక.

సోదర సోదరీమణులారా, మనకేప్పుడు మిగుల సంకటావస్థ వచ్చినది. కావున నేను మీకుచేయు విజ్ఞాపన ఏమన పూర్వచార భంగభీతికి లొంగి యిట్టి అకార్యములకు లొంగకుడు. మీ పసిపిల్లలను అధోగతిపాలు చేయుదు. అందువలన మీరును అధోగతుల కేగకుడు. “కలకంఠ కంటి కన్నీరొలకిన సిరి యింటనుండ నొల్లదు సిద్ధము సుమతీ” అను వాక్యమును స్మరింపుడు. ఇదివరలో మన స్త్రీలకు జరిగిన అన్యాయము నలననే మనదేశము ఇట్టి అవస్థకు పాలయినది. పరులకు దానియే దారిద్ర్యము కనుభవించుచున్నది. పురాణకాలములో స్త్రీలు ఉన్నతిస్థితిలో నుండిరి. మనదేశమును ప్రపంచము నంతటికిని రాణియై యుండెను. మగవకాలములో కొన్నివేల సంవత్సరముల నుండి మన స్త్రీలకు అన్యాయము కలుగుటచే మన దేశముకూడ ఇట్టి దుస్థితిపాలయినది. కాన దేశీయలారా, మీరు మీబిడ్డల యొక్కయు, దేశముయొక్కయు మన యందరియొక్కయు శ్రేయస్సును తలంచి ప్రవర్తించు.

(ఆంధ్రసోదా)

బాలికా వివాహవయోనియను చట్టఫలితము

శ్రీ శారదాగారి బాలికా వివాహవయోనియచట్టము వలన మునుందు మాతలుకాబోవు ప్రస్తుతబాలికలకు గలుగు(1) స్వేచ్ఛానుభూతులు, (2) పరిపూర్ణ విద్యావంతులై తమ నైజగుణ పరిణామముల కనువైన భర్తలస్వీకరించి వారి పరస్పరానురాగ ఫలితముగా ఉండలోనూ చట్టపట్ల ఆనందము నెలకొల్పి తద్వారా ఆనందముయులగు ఆయురారోగ్య విద్యావైర్యలక్ష్మీ యుతులగు బాలబాలికలగు వీరమాతలకు పుష్పాధి కలుగజేయుట యీమొదలగు పుష్కారములను తేటతెల్లముగా విశాఖపట్నం జిల్లాప్రజలకు తెలుపుటకన్నా అట్లనువగునటుల బాలికలకు తగురీతిని నేటినుంచి విద్యాబుద్ధులు చేప్పించుమని ప్రజలను పురికొల్పుటకుగాను ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేయుటకు తీర్మానించబడినది. పై కమిటీకి యాజిల్లాకు జాయింటు రిజిస్ట్రారుగా నున్న ము|| రా|| రా|| కలబరిగి చెంకట్రాపుగూడ కార్యదర్శిగా ఏర్పరచబడి యీపనికి పూనుకొను ఎంతమందినైనను చేర్చుకొనుట కవకాశమిచ్చిరి.

గాన తల్లులయందుగల సహజమైన ప్రేమగౌరవాతిశయముల చిహ్నముగా యీతల్లులు కాబోవు బాలికలకు తగురీతిని చాలినంత విద్యాబుద్ధులు చేప్పించులాగన జిల్లాప్రజలను పురికొల్పుటకు పూనుకొను సభకమిటీలు ప్రైవేట్ గా ఏర్పాటుచేయుటకు పరిధితులు కల్పించుటకు పుత్తాహమున్న సంఘములు లోక సేవారతులు పైజిల్లాకమిటీ కార్యదర్శిగారికి వ్రాసి అట్టిఏర్పాటులు చేయప్రార్థితులు. మనదేశములోనూ, తద్వారాలోకము లోనూ శాంతిఆనందముల ప్రాముఖ్యతగా చేసికొని నూతననాగరికత నెలకొల్పుటకు, ప్రస్తుతకలహములు బాతిచుతవైచమ్యములు

కుదముట్ట బోనాడుటకు ప్రతియింట యిట్టిపరిధితులు కల్పించుటకు ముఖ్యసాధనమై యీకమిటీపనిలో సభ్యులు పుత్తాహపురికితలై పనిచేసి ఊకశాంతిని ప్రతిష్ఠించు భాగ్యము భగవంతునిదయచే పొందుదురుగాతయని ప్రార్థన.

యీమాసని నరసింహం,

విశాఖపట్నంజిల్లా దివ్యజ్ఞానసంఘ కార్యదర్శి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు ఒదులు వ్రాయుటకు ఖర్చు 1-0-0; పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్నవ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తూరు

ప్రకటన

‘బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక’

800 పుటలు. వెల 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ

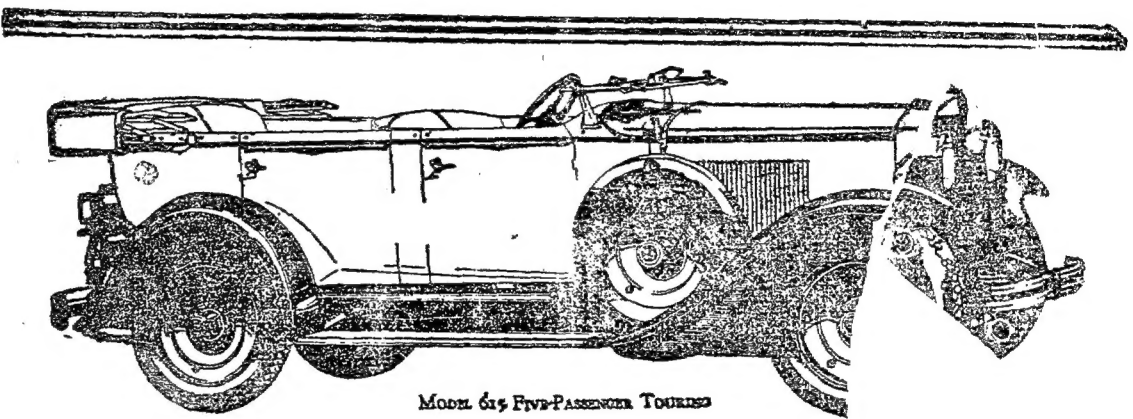
బ్ర|| కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము

ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యానము. తెనుగుభాష నభ్యసించగోరువ రికిని విద్యాకా పరిక్షకుఁ జదువు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయముద్రణవం దనేక విశేషములు చేర్చబడియున్నవి.

గ్రంథము కొరవారు త్వరపడుడు.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యి అసిస్టెంటు టీచరు, బోర్డు హైస్కూలు, కొవు

దీనిచేత గగుర్పాటును గలిగెను

గ్రహామ్-పేజిలో అనేకములైన మోడెల్లు కలవు. రోడ్ స్టర్, కాబ్రియోలెట్, కూక్, స్పోర్ట్ ఫీటర్స్, 5 ఛాసిస్ మోడెల్, 8 సిట్లతో అమర్చబడినది. ధర లో చాల వ్యత్యాసమున్నది.

మోడెలు 612 తప్ప తమ వన్నియు 4 స్పీడ్ ఫార్వర్డుతో నమర్చబడినది.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—వూడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,

2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎన్వైర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్నం. దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎన్వైర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి.

సీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎవ్వర్డు, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి.

వెస్టర్నోస్టు:—కాప్టన్, ఏ. డన్నింగ్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరువనంతపురం

1 శేడ రూ 1-12-0
5 శేడ రూ 7-8-0

సాలామి త్రి సంజో వి

(రిజిస్టర్డ్)
1 శేడ రూ 1

84 చెట్ల దినుసులు ఆవునేయి కలిపిన లేహ్యము. మేహపాడలకు సవాయి, స్త్రీలకునుమవ్యాధులకు ఆమోఘము.
దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్ల నష్టము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గాఢరంటి.
జి. యన్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించిన విపులమగు వీరికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.
శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, తపాలుపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.
నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:—

నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అందు కో.,
566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, చక్కన్.

ఆంధ్రపత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

ఆర్యా! ఎప్పటికీరున రాజోవు ప్రమోదాత సంవత్సరాదిసంచికను బ్రకటింపజేయుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీయార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయ యించి అమూల్యములగు తమ సూచనములతో సహా సలంకరించి మాయుద్యమమునకు దోడ్పడ బ్రాహ్మణులు.

ఈ సంచికయందువిషయవిభాగమును గావించి దేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి 'సంచికను ఉగాదినాటి కౌంధుల క్లౌంపం గలచినాము. ని సమిత కాలమునకు బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మంతు జేరినగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావింప ననుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించినదప బంపు వ్యాసములను సంకేతమునకు జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 1929 నవంబరు 15 వ తేదీలోపల మా కంఠదవలెను. ప్రతి వ్యాసమునను, 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసి యుండునట్లు. వ్యాసవ లు, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతరచిత్రములును, సంపూర్ణవివరణములతో సమయమిత కాలములకు బూర్వమే మంతు బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

నిర్మాత
కాశీనాథుని సంగేశ్వరరావు,
ఆంధ్రపత్రికాధిపతి.

త్వరపడుడు! ధర తగ్గింపబడినది!! త్వరపడుడు!!

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే యున్నవి.

శ్రీ మ దాంధ్ర వ చ న భా ర త ము

(రెండు సంపుటములు)

సభా, అరణ్య, విరాట, ఉద్యోగపర్వములు

భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణ, శల్య, సౌప్తికపర్వములు

శతఘంటము వేంకటరంగశాస్త్రిగారిచే

సంస్కృతభారతమునకు సరియైన తెనుగు చేయబడినది.

1600 పేజీలు గలది.

రెండుసంపుటముల మునుపటి ధర 16-0-0. ఇప్పటి తగ్గింపు ధర 4-0-0

అలస్యముచేసిన ఆశాభంగము కాగలదు.

మేనేజరు:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

మరా:—పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము. ఆర్డరుతోసహా సగముసొమ్ము అడ్వాన్సుగా పంపగోరెదము. రైల్వేస్టేషన్ సమీపము వారికి రైల్వేములముగా పంపబడును.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

ఇంకను మలేరియా భయమా?
లేదు! ముమ్మాటికి! లేదు!!
కై న్యా విషము మ్రింగనేల? క్రొత్త రోగాలపాలు కానేల?
కై నా కలియని మందు, అసమానమైనమందు. ఆపా
యము లేనిమందు అమోఘమైనమందు. అమృత తుల్యమైన
మందు. అనేక మంది రాజనైద్యులూ డాక్టరులూ పరీక్షించి
మెచ్చుకొన్న మందు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన మందు
చరిత్రవారీ రాక్షసిచే పీడింపబడు వారిని మృత్యు ముఖమున
నున్నవారిని రక్షింపగల మందు ఇది యొక్కటే! ఒక్క
మాత్రతో గుణము! మూడు మాత్రలతోనే నివారణము!! ఇట్టి
ఆశ్చర్యకరమైన మందు ఇంకొక్కటి కలదా? వాడిమాడుడు
10 మాత్రలు రు. 1-0-0. 50 మాత్రలు రు. 4-0-0.

దగ్గు మాత్రలు

ఒక్క మాత్రకే గుణము! ఏలాటి దగ్గు బాధనైననూ
అయిదు నిమిషాలలోనే తగ్గించి గుఖ మిచ్చును. శిశువులకూ
గర్భవతులకూడా వాడవచ్చును. 100 మాత్రలు రు. 1-0-0.
ఆయుర్వేదకుటీరము. తణుకు. పశ్చిమగోదావరి.

కావలెను.

ఆంగ్లో-అమెరికన్ ఆయిల్ ప్రాడక్టుస్ కంపెనీ

కావలెను:—ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ సంబంధించిన అమెరి

కన్ లూబ్రికేటింగ్ ఆయిల్స్, మోటార్ ఆయిల్స్, గ్రీస్
మొదలగు వాటి మద్రాసు రాజధానిలో పలుచోట్లయందు
విక్రయించుకై ఏజన్సీల నేర్పాటు చేయుటకై సామర్థ్యము
గల జిల్లాప్రతినిధులు కావలెను. నెల 1 కి రు. 75 జీత ముండు
ను. రు. 150 వరకు హెచ్చును సెలవు రు. 15/-అధికము
చేయబడును. ప్రయాణపు ఖర్చులకు రు. 25 లు కమిషను
వగైరా లివ్వబడును. ఈపనికి నియమింపబడువారు వాటా
1 కి రు. 25 ధరగల 10 వాటాలు పుచ్చుకొనవలయును. ఉద్యోగ
మైనవెంటనే రు. 100 లు చెల్లించవలెను. తమిళ మొత్త
మును 8 దఫాలుగా 8 నెలల కొకసారి చెల్లించవలెను. ఒక
సం॥ రం చక్కగా పనిచేసిన నెల 1 కి రు. 150 ల చొప్పున
డివిజన్తో ఏజంటుగా నియమింపబడుటకు నూచనగలదు. దర
ఖాస్తులు తపాల్ కార్డుములముగా సంపినను అంగీకరించబడును.
వారివారికి గల అనుభవములతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.
MODERN TRADING Co., Managing Agents,
P/105, Russa Road, South P. O. P. O. Chaghat, Calcutta

నవీన జర్నలు చికిత్స

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రములలో విక్సీలిఖ్యాతి చెందినది.
ఈచికిత్సలో ప్రాణాభీతిలగు ఆపరేషనులను ఇంజక్షన్
లున్న లేవు. క్రియలు అత్యద్భుతము. సకలమైనవ్యాధులు కుదుర్చు
బడును. మాయొక్క పోస్టువ్యాసా చికిత్సలు చాల ఘనతచెం
నవి. విగతవివరములనుగురించి ఈక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.

DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio)

BIO-CHEMIST,

40, Central Avenue, Calcutta.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము
(ద్వితీయ ముద్రణము)

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6 4

ఆంధ్రవైద్యరత్నా వళి రు. 2, భన్మప్రకాశిక రు 1
95) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.